

Årsredovisning

2014

SKÖVDE KOMMUNS ÅRSREDOVISNING 2014

sid. 3

Dataspelstaden Skövde = Sweden Game Arena

sid. 4

Händelserikt år för Arena Skövde

sid. 72

Succé för nya Boulognersjön

Vision Skövde 2025

Vision Skövde 2025 är Skövde-regionens gemensamma vision. Här beskriver vi vår gemensamma framtidsbild för hela vår stad och region. Förändring sker automatiskt, men förbättring kräver medvetna val. Därför behövs Vision Skövde 2025!

Det färgglada S:et är vår symbol för mångfald och togs fram i samband med visionsarbetet 2010. Symbolen står för våra viktigaste nyckelord för framgång; **S**kövde, **S**karaborg, **S**amverkan, **S**amsyn, **S**ynergier och sist men inte minst **S**tolthet!

Innehåll

Några händelser från 2014	3
Snabbfakta – årets resultat i korthet	5
Årsredovisningens struktur	6
Detta är årsredovisningen	6
Innehållsförteckning	7
1 Organisation och politik	8
Skövde kommuns organisation	10
Mandatfördelning	10
Ledande politiker och tjänstemän	11
Kommunstyrelsens ordförande och Alliansen för Skövde har ordet	12
Kommunfullmäktige 2011-2014	13
Ur programförklaringen	13
2 Förvaltningsberättelse - Sammanfattning av året	14
Viktiga händelser för Skövdes utveckling	16
Sammanfattning av Skövde kommuns ekonomiska resultat	18
Utveckling inom personalområdet	25
Framtida utveckling	27
3 Förvaltningsberättelse – Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort och Vision Skövde 2025	28
Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort och Vision Skövde 2025:	30
3.1 Kund & samhälle	31
3.2 Kvalitet & effektivitet i våra processer	40
3.3 Medarbetare & chefer	41
3.4 Ekonomi	43
Uppföljning av prioriterade utvecklingsområden:	
3.5 Regionen	44
3.6 Attraktiva boendemiljöer	46
3.7 Kunskapsutveckling och arbete	49
3.8 Natur och miljö	52
3.9 Tillsammans	55
3.10 Vårt varumärke	57
4 Förvaltningsberättelse – Kommunala bolag och kommunalförbund	58
De kommunala bolagen	60
Skövde Stadshus AB	60
AB Skövdebostäder	62
Skövde Värmeverk AB	62
SkövdeNät AB	63
Kreativa Hus Skövde AB	64
Next Skövde Destinationsutveckling AB	64
Skövde Flygplats AB	65
Balthazar Science Center AB	66
Skövde Biogas AB	66
Gothia Innovation AB	67
Kommunalförb. Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS)	68
Kommunalförb. Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)	68
Kommunalförb. Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)	70
Kommunalförb. Skaraborgsvatten	71
Skaraborgs Kommunalförbund	71
5 Finansiell analys och räkenskaper	72
Omvärld	74
Finansiell analys	76
Resultaträkning	84
Balansräkning	85
Kassaflödesanalys	86
Noter	87
Redovisningsprinciper	98
Revisionsberättelse	103
Fem år i sammandrag	105

Några händelser

Sweden Game Arena

Dataspelsstaden Skövde = Sweden Game Arena

Skövde har under 2000-talet etablerat en position som nationellt ledande och internationellt konkurrenskraftigt forum för spelutveckling, en helhet som erbjuder allt från utbildning och forskning till stöd för start och nyetablering av företag.

Tillsammans bygger nu Högskolan i Skövde, Skövde kommun och Gothia Innovation AB en gemensam samverkansplattform för att förstärka spelutvecklingen och accelerera dataspelsbranschen i Skövde och Västra Götaland. Under 2014 har Skövde kommun som huvudfinansiär tillsammans med Västra Götalandsregionen möjliggjort ett treårigt projekt som syftar till att förstärka vår nationella position och etablera en internationell position. Sweden Game Arena blir vårt paraplyvarumärke och verktyg i syfte att attrahera fler internationella investeringar, utbildnings- och forskningssamarbeten, etableringar och talanger.

Sweden Game Arena samlar för närvarande mer än 500 talanger i Högskolan i Skövdes dataspelsprogram, ett 40-tal forskare och lärare och närmare 200 medarbetare i drygt 20 spelföretag inom Gothia Science Park.

er från Skövde under 2014

Vår vision!

” Skövde-regionen är känd i landet som en välkomnande och växande region där människor möts, verkar och mår bra.

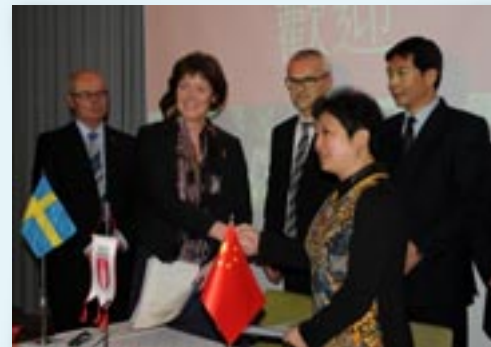
Vi får livspusslet att gå ihop! Vi lyckas kombinera den stora stadens möjligheter och rika utbud med en naturnära enkelhet, där det finns tid över för det som berikar våra liv. I Skövde-regionen trivs vi med livet i alla åldrar och är stolta över vad vi uppnått!

Sveriges första kulturhus firade 50 år

Under året firade vi att Sveriges första kulturhus, Skövde Kulturhus, fyllde 50 år. Firandet ägde rum i november och inleddes med en sprakande kulturgala och fortsatte med ett välbesökt kultur- och folkbildningskalas. Kulturgalan var en kväll fylld av underhållning från både lokala och nationella artister. Galan förgylldes av att Skövdesonen Robert Gustafsson delade ut sitt kulturstipendium "Guldnyckeln". Han kommer att dela ut det varje år till unga estradörer och kulturarbetare verksamma i Skaraborg. Den första Guldnyckeln delades ut till humorkollektivet Kass Humor. Festligheterna följdes sedan av Kultur- och folkbildningskalaset, ett välbesökt kalas där besökarna fick upptäcka och uppleva en dag fylld av mångfald, glädje och tårta. Kultur- och folkbildningskalaset arrangerades av Skövdes och Skaraborgs studieförbund och föreningar i samarbete med Skövde kommuns kulturförvaltning.

Kinautbyte Skövde kommun har inlett samtal om erfarenhetsutbyte med staden Zhangjiakou i Kina. De två städerna binds samman av Volvo Cars. I Skövde är det numera kinesiskt ägda företaget en stor arbetsgivare och ambitionen är att det ska bli det även i Zhangjiakou. Städerna har därmed liknande utmaningar i frågor som till exempel kompetensförsörjning och miljöfrågor. I maj 2014 var en delegation från Skövde på besök i Zhangjiakou för att fördjupa förståelsen och kontakten mellan de båda städerna. Nu planeras ett besök från Zhangjiakou till Skövde i maj/juni 2015. Avsikten är att ett vänortsavtal mellan de båda städerna ska undertecknas.

Händelserikt år för Arena Skövde

2014 var året då det blev klart att Sverige fick sin tredje nationalarena inom svensk fotboll och platsen för denna arena är Skövde. Friends Arena i Stockholm och Gamla Ullevi i Göteborg fick sällskap av Arena Skövde som nu är nationalarena för futsal. Ett kvitto på att Arena Skövde håller hög klass och att vi i Skövde arbetar på ett professionellt sätt med vår arena. I januari 2015 står vi dessutom som första arrangör i Sverige för EM-kval i futsal. Arena Skövde Bad blev för tredje året i rad utsett till Sveriges bästa äventyrsbad av webbsidan barnsemester.se, ett mycket ärofullt pris då det är barnfamiljer som utser vinnaren. Arenan firade även 5-årsjubileum för Arena Skövde Bad. Det blev en helg fylld av aktiviteter där maskoten "Sim-sala-bim" lanserades, en drake som an knyter till barnbassängen som är utformad som just en drake.

Årets resultat

Skövde kommun redovisar ett positivt resultat på 101,6 miljoner kronor för 2014, vilket är 4,2 procent av skatt och statsbidrag.

Under 2014 investerade Skövde kommun för 339,6 miljoner kronor. Bland större enskilda projekt (ny- och ombyggnationer) kan nämnas Billingskolan, Stöpenskolan, gymnasiesärskolan, Västerhöjds-gymnasiet, Timmersdala förskola, Claesborgs förskola, gruppbostad Trädgårdsstaden samt Nolhagavägen. Skövde kommun har även köpt ett antal fastigheter under året.

Snabbfakta

	2014	2013	2012
Folkmängd	53 134	52 859	52 212
Kommunal skattesats	20,86	20,56	20,56
Årets resultat (mnkr)			
Kommunen	101,6	126,0	51,3
Kommunkoncern *	204,9	195,7	92,5
Investeringar (mnkr)			
Kommunen	339,6	293,4	294,7
Kommunkoncern *	932,6	536,5	538,4
Verksamhetens intäkter (mnkr)			
Kommunen	772,6	744,1	751,2
Kommunkoncern *	1 410,1	1 301,1	1 288,7
Balansomslutning (mnkr)			
Kommunen	4 419,5	4 366,6	4 167,7
Kommunkoncern *	6 143,3	5 659,8	5 391,3
Soliditet (%)			
Kommunen	63	61	61
Kommunkoncern *	50	51	50

* Kommunkoncernen redovisar Skövde kommun inklusive bolag och kommunalförbund.

Balthazar Science Center blev kommunalt bolag

Under 2014 gick Balthazar Science Center från att vara en del av skolförvaltningen till att bli ett kommunalt bolag. Fördelen med att vara ett kommunalt bolag är att det bland annat öppnas nya möjligheter för utvecklande samarbeten med näringslivet i hela Sverige. Balthazar Science Center hade 38 000 besökare 2014 och är det näst största besöksmålet i Skövde kommun. Verksamheten består av besök från allmänhet och företag, pedagogiska program för elever och lärare, evenemang och arrangemang.

Hur fördelades dina skattepengar?

En kommun finansierar sin verksamhet till största delen med skatteintäkter baserade på invånarnas inkomster. För 2014 hade Skövde kommun en budget på 2,4 miljarder kronor till nämnderna.

Av varje hundralapp i skatt gick:

- 33 kr till barnomsorg och grundskola
- 10 kr till gymnasie- och vuxenutbildning
- 30 kr till äldre- och handikappomsorg
- 7 kr till stöd för barn, ungdomar och vuxna i socialt svåra situationer
- 20 kr till övrig verksamhet som kultur, fritid, underhåll av gator, vägar och grönområden, kollektivtrafik med mera.

Årsredovisningens struktur

1 Organisation och politik sid. 8-13

2 Förvaltningsberättelse – Sammanfattning av året sid. 14-27

3 Förvaltningsberättelse – Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort och Vision Skövde 2025 sid. 28-57

4 Förvaltningsberättelse – Kommunala bolag och kommunalförbund sid. 58-71

5 Finansiell analys och räkenskaper sid. 72-105

Förord – Skövde kommuns årsredovisning 2014

Detta är årsredovisningen

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallagen upprätta en årsredovisning när kommunstyrelsen fått in övriga nämnders redovisningar (Kommunallagen 8:16). Årsredovisningen ska lämnas till kommunfullmäktige och revisorer senast 15 april. Fullmäktige beslutar om nämndernas och kommunstyrelsens ansvarsfrihet och godkänner därefter årsredovisningen.

Årsredovisningen ska redogöra för:

- Utfallet av verksamheten
- Verksamhetens finansiering
- Den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut.

Årsredovisningen ska bestå av:

- Förvaltningsberättelse
- Resultat- och balansräkning
- Finansieringsanalys
- Redovisning av kommunkoncern.

Kommunkoncernen inkluderar den verksamhet som bedrivs inom nämnder och förvaltningar, i bolagsform eller inom kommunalförbund.

Skövde kommun är en stor organisation med uppdrag som spänner över flera områden. Det är inte möjligt att kortfattat redogöra för allt arbete under året. Förvaltningsberättelsen består i den här redovisningen av kapitlen 2, 3 och 4.

Bilagor

Till årsredovisningen hör flera bilagor. De finns att läsa eller skriva ut på Skövde kommuns webbplats www.skovde.se.

- Nämndernas och folkhälsorådets verksamhetsberättelser
- Kommunfullmäktiges och nämndernas måluppfyllelse 2014
- Personalredovisning
- Miljöredovisning
- Verksamhetsberättelse 2014 Överförmyndare i samverkan

Årsredovisningar för Skövde kommuns helägda eller delägda bolag och de kommunalförbund som Skövde är medlem i finns hos respektive bolag och kommunalförbund.

Innehållsförteckning

Inledning – Snabbfakta och struktur

- 3** Några händelser från 2014
- 5** Snabbfakta – årets resultat i korthet
- 6** Detta är årsredovisningen
- 7** Innehållsförteckning

1 Organisation och politik

- 10** Skövde kommuns organisation
- 11** Ledande politiker och tjänstemän
- 12** Kommunstyrelsens ordförande och Alliansen för Skövde har ordet
- 13** Kommunfullmäktige 2011-2014
- 13** Ur programförklaringen

2 Förvaltningsberättelse – Sammanfattning av året

- 16** Viktiga händelser för Skövdes utveckling
- 18** Sammanfattning av Skövde kommuns och koncerns ekonomiska resultat
- 25** Utveckling inom personalområdet
- 27** Framtida utveckling

3 Förvaltningsberättelse – Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort och Vision Skövde 2025

Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort:

- 31** 3.1 Kund & samhälle
- 40** 3.2 Kvalitet & effektivitet i våra processer
- 41** 3.3 Medarbetare & chefer
- 43** 3.4 Ekonomi

Uppföljning av prioriterade utvecklingsområden:

- 44** 3.5 Regionen
- 46** 3.6 Attraktiva boendemiljöer
- 49** 3.7 Kunskapsutveckling och arbete
- 52** 3.8 Natur och miljö
- 55** 3.9 Tillsammans
- 57** 3.10 Vårt varumärke

4 Förvaltningsberättelse – Kommunala bolag och kommunalförbund

- 60** De kommunala bolagen
- 60** Skövde Stadshus AB
- 62** AB Skövdebostäder
- 63** Skövde Värmeverk AB
- 63** SkövdeNät AB
- 64** Kreativa Hus Skövde AB
- 64** Next Skövde Destinationsutveckling AB
- 65** Skövde Flygplats AB
- 66** Balthazar Science Center AB
- 66** Skövde Biogas AB
- 67** Gothia Innovation AB
- 68** Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS)
- 68** Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)
- 70** Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)
- 71** Kommunalförbundet Skaraborgsvatten
- 71** Skaraborgs Kommunalförbund

5 Finansiell analys och räkenskaper

- 74** Omvärld
- 76** Finansiell analys
- 84** Resultaträkning
- 85** Balansräkning
- 86** Kassaflödesanalys
- 87** Noter
- 98** Redovisningsprinciper
- 103** Revisionsberättelse
- 105** Fem år i sammandrag

1 Organisation och politik

I detta kapitel redogör vi för kommunens organisation, ledande politiker och tjänstemän. Alliansen ger sin syn på det gångna året och framtiden på sidan 12.

- 10 Skövde kommuns organisation
- 10 Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2011-2014
- 11 Ledande politiker och tjänstemän
- 12 Kommunstyrelsens ordförande och Alliansen för Skövde har ordet
- 13 Kommunfullmäktige 2011-2014
- 13 Ur programförklaringen

Demokratiutvecklare ska öka intresset bland unga Det gångna året kom att bli ett supervalår, med val både till Europaparlamentet och riksdag, kommun och landsting. Skövde kommun anställde under våren två ungdomar för att arbeta som ”Unga demokratiutvecklare”. Syftet med projektet var att öka ungas intresse och engagemang för samhällsfrågor och politiska frågor och öka förtroendet mellan unga och beslutsfattare. Målet var att få fler unga att rösta i valet till Europaparlamentet och i de allmänna valen.

Valdeltagandet vid EU-valet i maj var 52 procent, jämfört med 51 procent i Sverige. För Skövdes del är det en ökning med drygt fem procentenheter sedan EU-valet 2009.

I september genomfördes allmänna val i Sverige. Valdeltagandet i Skövde kommun uppgick till 87,06 procent i riksdagsvalet, vilket är något högre än riket, och en ökning med 1,78 procentenheter jämfört med 2010. Även i valen till kommun och landsting var valdeltagandet något högre än vid förra valet.

Valresultatet för kommunfullmäktige i Skövde kommun innebar att de borgerliga alliansen har majoritet i styrelser och nämnder, men inte i kommunfullmäktige, under kommande mandatperiod.

1 Organisation och politik

Skövde kommuns organisation 2014

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och väljs av invånarna vart fjärde år. I kommunfullmäktige beslutas bland annat om mål och budget för de kommunala verksamheterna. I kommunens organisation ingår nio politiska nämnder som fattar beslut inom sina respektive ansvarsområden. Till varje nämnd hör en förvaltning med anställda tjänstemän som genomför de politiskt fattade besluten. Förvaltningarna är:

- kommunstyrelsens stab och konsult och service,
- skolförvaltningen,
- utbildningsförvaltningen,
- omvårdnadsförvaltningen,
- socialförvaltningen,
- tekniska förvaltningen,
- fritidsförvaltningen,
- kulturförvaltningen,
- samhällsbyggnadsförvaltningen.

En förvaltningschef leder varje förvaltning. Vissa uppgifter är obligatoriska för kommunen, till exempel barnomsorg och äldreomsorg, medan andra uppgifter är frivilliga.

Skövde kommun driver en del av sin verksamhet i bolag eller kommunalförbund. I förbunden, som leds av en politisk förbundsstyrelse eller direktion, samverkar Skövde med grannkommuner, bland annat för att bättre kunna säkerställa

kompetens inom olika områden. Hösten 2010 bildade Skövde kommun Skövde Stadshus AB. Bolaget ska, i enlighet med aktiebolagslagen, verka som moderbolag i kommunkoncernen och utöva tillsyn över dotterbolagen samt ta tillvara, för kommunen, gemensamma ekonomiska intressen. De bolag som ingår i koncernen är.

- AB Skövdebostäder,
- Skövde Värmeverk AB,
- Kreativa Hus Skövde AB,
- Next Skövde Destinationsutveckling AB,
- Skövde Flygplats AB,
- SkövdeNät AB.

Balthazar Science Center AB ägs av Skövde kommun, inte Skövde Stadshus AB. Skövde kommun är också delägare i två intressebolag, Gothia Innovation AB och Skövde Biogas AB.

De kommunalförbund Skövde är med i omfattar:

- Avfallshantering i östra Skaraborg,
- Räddningstjänsten östra Skaraborg,
- Skaraborgs kommunalförbund,
- Kommunalförbundet Skaraborgs vatten,
- Miljösamverkan östra Skaraborg, och
- Samordningsförbundet SkövdeHjoTiBorg.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2011-2014

Kommunfullmäktige sammanträdde vid 10 tillfällen under 2014. Årets samlade protokoll innehåller totalt 175 paragrafer. Mandatfördelningen under året var 32 platser till majoriteten och 29 platser till oppositionen.

MODERATERNA	16
CENTERPARTIET	7
FOLKPARTIET	6
KRISTDEMOKRATERNA	3

SOCIALDEMOKRATERNA	19
MILJÖPARTIET	4
VÄNSTERPARTIET	3
SVERIGEDEMOKRATERNA	3

Schematisk bild

Öppet för allmänheten:

Kommunfullmäktiges sammanträden i stadshuset är öppna för allmänheten och direktsänds i webb-tv och i den lokala Öppna kanalen.

Alla kommuninvånare har möjlighet att vara delaktiga i politiken genom att till exempel lämna in medborgarförslag eller delta i allmänhetens frågestund som hålls i anslutning till fullmäktiges möten. Under 2014 kom det in 7 medborgarförslag.

Ledande politiker och tjänstemän

Kommunstyrelsens ledamöter

Kommunfullmäktige utser kommunstyrelsen som ska följa och ha uppsikt över nämndernas och bolagens beslut och arbete. Kommunstyrelsens ordförande leder kommunstyrelsen.

Ordförande: Katarina Jonsson (M)

Förste vice ordförande: Leif Walterum (C)

Andre vice ordförande: Marie Ekman (S)

Ledamöter: Anders G Johansson (M), Torbjörn Bergman (M), Paula Bäckman (C), Ulla-Britt Hagström (FP), Conny Brännberg (KD), Helena Dahlström (S), Johan Ask (S), Elisabet Eriksson (S), Maria Hjærtqvist (S), Jasmin Vizlin (MP).

Ersättare: Elisabeth Svalefelt (M), Marcus Nohlberg (M), Claës Beckman (M), Philip Segell (M), Gunvor Kvick (C), Orvar Eriksson (C), Kristina Hedenberg (V) fr.o.m. 2014-09-29, Kaj-Eve Enroth (FP), Bjarne Medin, (S) Ann Lindgren (S), Anders Grönvall (S), Anita Löfgren (S), Egon Frid (V), Roger Almgren (MP).

Kommunalråd

Skövde kommun har tre kommunalråd. De är politiker som är arvoderade på heltid.

KOMMUNALRÅD:

Katarina Jonsson (M)

Katarina har gjort sitt fjärde år som kommunstyrelsens ordförande. Hon har det övergripande ansvaret för den politiska verksamheten.

KOMMUNALRÅD:

Leif Walterum (C)

Leif är sedan valet 2006 förste vice ordförande i kommunstyrelsen. Han är också bland annat ansvarig för personalpolitiska frågor samt ordförande i Västra stambanegruppen och Kollektivtrafikberedningen.

KOMMUNALRÅD:

Marie Ekman (S)

Marie företräder oppositionen. Hon är bland annat andre vice ordförande i kommunstyrelsen och vice ordförande i Skövde Stadshus AB.

Kommundirektör

Kommunstyrelsen utser kommundirektören, den högste tjänstemannen i den kommunala organisationen.

KOMMUNDIREKTÖR:

Tomas Fellbrandt

Kommundirektören ansvarar för det övergripande arbetet med planering och ledning i kommunen och samordnar kommunens verksamheter.

I arbetet ingår också att vara chef för samtliga förvaltningschefer.

Kommunfullmäktige

ORDFÖRANDE:

Conny Brännberg (KD)

FÖRSTE VICE ORDFÖRANDE:

Monica Green (S)

ANDRE VICE ORDFÖRANDE:

Ulla-Britt Hagström (FP)

Nämnder och förvaltningar

NÄMND/FÖRVALTNING	ORDFÖRANDE	FÖRVALTNINGSCHEF
Kommunstyrelsen:	Katarina Jonsson (M)	tf Fredrik Edholm
Byggnadsnämnden:	Orvar Eriksson (C)	Eva Darolf Linnros
Fritidsnämnden:	Kaj-Eve Enroth (FP)	Stefan Herre
Kulturnämnden:	Claës Beckman (M)	Katarina Strömgren Sandh
Omvårdnadsnämnden:	Ann-Katrin Jönsson (KD)	Per Granat
Skolnämnden:	Anders G Johansson (M)	Anna Sundström t.o.m. 10 aug, därefter tf Gustaf Olsson
Socialnämnden:	Elisabet Svalefelt (M)	Saeed Ardane
Tekniska nämnden:	Johan Fogelberg (M)	Karl Alexanderson
Utbildningsnämnden:	Sara Blomqvist (FP)	Gustaf Olsson
Valnämnden:	Kerstin Nordling (M)	
Revisorsnämnden:	Leif Eriksson (S)	

Kommunstyrelsens ordförande och Alliansen för Skövde har ordet

Det går bra för Skövde. Våra invånare har i olika undersökningar gett oss bra omdömen som visar att vi har nöjda skövdebor. Skövde kommun gjorde ett bra ekonomiskt resultat 2014 vilket ger en fortsatt stark ekonomi. Under året har vi gjort stora investeringar bland annat i gruppbofästigheter, förskole- och skollokaler, gator, fibernät och idrottsanläggningar. Samtidigt har vi kunnat amortera och minska kommunens totala låneskuld.

Unga är viktiga för Skövde

Under 2014 fortsatte vi vår satsning på ungas delaktighet, vilket vi redan tidigare uppmärksammats för av Sveriges ungdomsråd. Under 2014 anställdes två unga demokratiutvecklare, som arbetade för att ytterligare öka ungas engagemang och intresse för samhällsfrågor och politiska frågor.

Unga människor är en viktig del i Skövdes utveckling; de är vår framtid och ger oss kraft att utvecklas. Det pågår ett ständigt arbete för att göra Skövde till en kommun som lockar fler unga. Därför är det extra glädjande att Skövde hamnar på 13:e plats i en undersökning av i vilka kommuner landets 25-åringar väljer att bosätta sig. Det visar att vi är på rätt väg i vårt arbete och bådär gott inför framtiden. Varje ung människa som bosätter sig i Skövde möjliggör en satsning på våra äldre.

Kultur och fritid ger tillväxt

Kultur och fritid är två viktiga tillväxtfaktorer för Skövde. Under 2014 hände mycket inom de områdena som bidrog till Skövdes utveckling.

Kulturhuset hade 50-årsjubileum och firade under året med olika arrangemang. Matfestivalen gick av stapeln för 25:e gången och Sveriges båda kocklandslag fanns på plats, vilket gav en medial uppmärksamhet som satte Skaraborg som matregion på kartan. Under året startade vi upp arbetet med kulturfabriken som, när den står klar, ska bli en plats för att ta tillvara ungas kreativitet.

En höjdpunkt under 2014 var när Arena Skövde blev utsedd till nationalarena för futsal. Tillsammans med Gamla Ullevi och Friends Arena är Arena Skövde nu en av fotbollsförbundets tre nationalarenor. En utnämning som för Skövde kommun är strategiskt viktig i arbetet med att bygga vårt varumärke.

Trots hällregn under invigningen blev Boulognersjön en riktig succé som under den varma sommaren lockade många badsugna människor till ett dopp mitt i centrum. Under året fick också andra sjöar i kommunen en ansiktslyftning och vi är på väg att etablera badorten Skövde.

Billingen är en favorit för många skövdebor och besökare, såväl sommar som vinter. Under året har vi fortsatt arbetet med att utveckla området och inlett en förstudie med målsättningen att Billingen ska utvecklas till ett av södra och västra Sveriges mest välbesökta besöksmål, sommar som vinter. Vi ser med spänning fram emot resultatet.

Tillsammans är vi starka

Vi kan konstatera att saker blir bäst när man gör dem tillsammans och att samarbete är vägen för att lyckas. Under året har flera kommuner och andra aktörer i och utanför Västra Götaland kraftsamlats för att bidra till finansieringen av utbyggnaden av E20 och i januari undertecknades avtalet som gör den till verklighet. Skövde kommun har en tydlig ambition att vara centralort i Skaraborg och tar ett stort ansvar för att fortsätta utveckla samarbetet med de andra kommunerna.

Vi fortsätter att utveckla Skövde

Vid årsskiftet 2014/2015 trädde Skövde kommuns nya tjänstemannaorganisation i kraft med syftet att kommunen, utöver att vara arbetsgivare och välfärdsleverantör, ska ta en tydligare roll som samhällsutvecklare. Framöver kommer vi att fortsätta arbeta för utveckling av Västra stambanan, satsa på att stärka miljöerna kring Högsolan och Gothia Science Park, utveckla centrum och verka för ett bra företagsklimat som stärker näringslivet i Skövde.

Vi i Alliansen tackar för att vi i valet fick fortsatt förtroende från Skövdeborna. Vi har som ambition att, tillsammans med övriga partier i kommunfullmäktige, arbeta för hög delaktighet och samförstånd där vi alltid har Skövdebornas bästa för ögonen.

Katarina Jonsson (M), (kommunstyrelsens ordförande)

Leif Walterum (C), (kommunstyrelsens förste vice ordförande)

Ulla-Britt Hagström (FP)

Conny Brännberg (KD)

Kommunfullmäktige 2011-2014

I valet till kommunfullmäktige i september 2010 fick den borgliga alliansen en majoritet av rösterna. Majoriteten har tagit fram en programförklaring för mandatperioden 2011-2014. Programförklaringen utgår från Vision Skövde 2025 och är en politisk viljeinriktning med tydligt tillväxtfokus.

PROGRAMFÖRKLARING 2011-2014, BESLUTAD AV
KOMMUNFULLMÄKTIGE.

Ur programförklaringen

1. God ekonomi med låg skatt och låga avgifter. Budget i balans och med överskottsmål på två procent. Investeringar ska egenfinansieras. Undantag kan göras för strategiska framtidsinvesteringar. Skövde kommuns olika verksamheter ska konkurrensutsättas för att ge medborgarna bäst valuta för skattemedlen.
2. Valfrihet ska erbjudas till kommuninvånarna inom kommunens verksamhetsområden avseende såväl serviceinnehåll som val av vem som utför servicen.
3. Den kommunala organisationen ska vara optimerad för att på bästa sätt ge medborgarna en god service, vara an-

passad för olika utförare och ha en organisation som ger egna medarbetare möjlighet till ansvarstagande och utvecklande av verksamheten.

4. Skövde ska vara den ledande kommunen i Skaraborg och driva utvecklingen av vårt närområde och Västra Götalandsregionen.
5. Skövde ska utvecklas som grön kommun. Miljökunskap och miljöengagemang ska stimuleras.
6. Samverkan med den sociala sektorn ska stärkas på alla nivåer.
7. Tusen bostäder med olika upplåtelseformer ska byggas under mandatperioden.
8. Hela Skövde kommun ska utvecklas: centralorten, tätorterna och landsbygden.
9. Skövde ska vara en välrenommerad utbildningsstad med god kunskapsutveckling och förbättrade meritvärden från grundskola till högskola.

Programförklaringen i sin helhet återfinns på webbplatsen www.skovde.se

2 Förvaltningsberättelse – Sammanfattning av året

I kommunallagen står att kommunfullmäktige ska besluta om mål och riktlinjer för ekonomin, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

I juni 2013 beslutades om strategisk plan med budget för perioden 2014-2016.

I den strategiska planen framgår de politiska målen och ambitionerna för Skövde kommuns utveckling.

Årsredovisningens förvaltningsberättelse redogör för Skövde kommuns ekonomiska utveckling, viktigare händelser och framtida utveckling.

Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort och vision, som också är en del av förvaltningsberättelsen, redovisas i kapitel 3. Nämndernas måluppfyllelse redovisas i nämndernas verksamhetsberättelser i en separat bilaga.

- 16 Viktiga händelser för Skövdes utveckling
- 18 Sammanfattning av Skövde kommuns ekonomiska resultat
- 25 Utveckling inom personalområdet
- 27 Framtida utveckling

Flera nya skolor för att tillgodose behovet när Skövde

växer. Nya Billingskolan invigdes lagom till terminsstarten i augusti. Skolan är byggt enligt ett koncept där eleven är aktiv och lär med alla sinnen. Nya Billingskolan är en miljöklassad byggnad, kategori Guld, vilket innebär högt ställda krav på ljud, radon, åtgärder mot fukt, uppvärmning, material och fönsterarea. Miljön, både inomhus och utomhus, främjar barnens kreativitet och upptäckarglädje. Entreprenadkostnaden uppgick till 88 miljoner kronor och projektkostnaden till 23 miljoner kronor. Vill du gå en virtuell tur i Billingskolan, så går du in på skovde.se/billingskolan-rundtur.

I augusti invigdes Claesborgs förskola i Hentorp. Byggnadens 1 300 kvadratmeter är fördelade på två plan. Förskolan har sex avdelningar och eget tillagningskök. Projektet har kostat 30 miljoner kronor.

Två månader senare, i oktober, hölls invigning av Timmersdala förskola och det nya köket som lagar mat åt både förskola, skola och äldreboendet Billingsdal. Förskolan har fyra avdelningar för barn i åldrarna 1-6 år. Kostnaden uppgick till cirka 33 miljoner kronor.

2 Förvaltningsberättelse – Sammanfattning av året

Viktiga händelser för Skövdes utveckling

Det är många olika händelser och aktiviteter som gör att Skövde utvecklas och steg för steg förverkligar de mål som formulerats i Vision Skövde 2025. Skövde kommuns roll är att vara pådrivare, möjliggörare och samlande kraft för alla positiva initiativ och verksamheter. Vi är en central och viktig aktör, men Skövdes utveckling är beroende av många goda krafter. Visionen når vi genom samverkan med till exempel föreningar, näringsliv, grannkommuner och region. År 2014 har präglats av en vilja till förändring och utveckling. Exempel är arbetet med att utforma en ny politisk organisation och en ny tjänstemannaorganisation som båda ska underlätta arbetet mot att nå Vision Skövde 2025. Nedan följer några händelser som varit viktiga för Skövdes utveckling under året. Mer finns att läsa under varje måluppfyllelse. Händelser kopplade till de kommunala bolagen redovisas i kapitel fyra.

Kulturhuset 50 år

I november 2014 var det 50 år sedan Sveriges första kulturhus invigdes i Skövde, ett hus där det fanns både stadsteater, bibliotek, konsthall och hörsalar. Invigningen uppmärksammades i stora delar av kultursverige. Det har kommit många efterföljare till vårt kulturhus, men Skövdes var först. Det är vi stolta över och har vi firat med en mängd evenemang och en ny folder "Kultur i Skövde" för att skapa högre tillgänglighet för våra gäster. En ny mötesplats i kulturhuset, Robert Gustafssons Kulturiet, är öppen för allmänhet, föreningar och andra organisationer som önskar skapa arrangemang.

I november och december var det "Grande finale" på firandet. Den 5 november genomfördes Skövdes första kulturgala, med utdelning av olika stipendier bland annat skövdesonen Robert Gustafssons första nya instiftade stipendium "Robert Gustafssons Guldnyckel". Den 8 november bjöd vi in allmänheten till ett stort kultur- och folkbildningskalas. Året avslutades med två dagar i samarrangemang med Bob Hund med temat "Får vi låna av dig så får du låna av mig", där unga och äldre möttes, liksom olika konstster, i en härlig samvaro. Dagarna spelades in som en del i en SVT-dokumentär med Bob Hund.

Sweden Game Arena och Microsoft Game Camp Sweden

Skövde kommun har tillsammans med Högskolan i Skövde och Gothia Innovation AB tagit initiativ till en gemensam samverkansplattform, kallad Sweden Game Arena (SGA), som innehåller utbildning, utveckling, forskning och företagande.

En stor händelse under året har varit Microsoft Game Camp Sweden, som är ett samarbete mellan Microsoft och Sweden Game Arena. Under sex månader har studenter som läser kursen Spelprojekt 2 som en del av sin utbildning Dataspelutveckling arbetat tillsammans med erfarna mentorer från svenska spelstudior för att utveckla spel för Microsofts olika plattformar Xbox One, Windows 8 och Windows Phone.

Nationalarena för futsal

Arena Skövde har utsetts till nationalarena för futsal, vilket stärker Skövdes attraktionskraft och bidrar till ökad besöksnäring vid större evenemang.

Inflyttning i Fältspaten

Under hösten färdigställdes kvarteret Fältspaten på Billingsslutningen. Byggnaden består av 78 lägenheter och är Sveriges största flerbostadshus som certifierats enligt passivhusstandarden. Huset har många gemensamhetsutrymmen, som vinterträdgård, stora takterrasser och gym. Fältspaten har blivit nominerat till "Årets Bygge 2015", branschens mest prestigefyllda tävling.

Erfarenhetsutbyte för utveckling av Skövde

I maj besökte representanter för Skövde kommun Kina och Volvos fabrik i Zhangjiakou. Ändamålet med resan var att fortsätta utveckla ett utbyte av erfarenheter och bygga vidare på kontakterna mellan städerna som etablerades vid ett besök i Skövde i november 2013.

I juni var det dags för Almedalsveckan och i år var huvudfrågan försvaret. Skövde var bland annat med och arrangerade ett seminarium tillsammans med Försvarmaktsrådet.

Bättre badsjöar

Under 2014 har större satsningar gjorts på flera badsjöar i kommunen. Bland annat har Meybobadet vid Vristulven rustats upp.

I juli invigdes Boulognersjön efter restaurering. Under den varma sommaren var det många Skövdebor och besökare som passade på att ta ett dopp i den centrumnära sjön som fyllts med vatten från Vättern. En ny strand har anlagts och bänkar, bord, grillar och grillställ gör det inbjudande för den som vill slå sig ner. En ny gångväg har anlagts, vilket gör det enkelt att promenera eller jogga runt sjön.

Balthazar Science Center

I februari beslutade kommunfullmäktige att bolagisera Balthazar Science Center. Verksamheten var tidigare en del av skolnämnden och drivs från och med 1 juli 2014 som helägt kommunalt bolag. En utredning visade fördelar med att driva denna typ av verksamhet i annan organisationsform än kommunal förvaltning. Balthazar Science Center är en etablerad och väl fungerande verksamhet som har möjlighet till vidare utveckling. Centret har stor potential att stärka besöksnäringen och samverka mellan näringsliv och samhälle. Bolaget ägs direkt av Skövde kommun och ingår därmed inte i Skövde Stadshuskoncernen.

Handlingsplan för jämställdhet 2012-2014 (CEMR)

Kommunens resurser ska fördelas utifrån likvärdighet. Ambitionen för denna första handlingsplan var att skapa ett lärande och uppnå bestående effekter. Samtliga deltagande områden uppvisar resultat. Politisk vilja, kunskap och ut hållighet är centrala faktorer. Dessa områden ingick: Ledarskap, arbetsmarknadspolitik, folkhälsa, drogförebyggande arbete, ungdomspolitik, bidragsöversyn, intern revision, kultur och samhällsplanering.

Exempel på aktiviteter och resultat:

- Jämnare könsfördelning bland dem som erbjuds praktikplats inom arbetsmarknadsavdelningen.
- Utbildning av fritidsledare och ett förändrat utbud inom ungdomsverksamheten.
- Uppföljning och återkoppling från drogvaneundersökning bland ungdomar ur könsperspektiv.
- Jämförelser mellan pojkar och flickor av verksamhetsbidrag inom fritidsområdet.
- Jämställdhet och mångfald - ett nytt ansvarsområde för politisk beredning 2015 inom sektor medborgare och samhällsutveckling.
- Inom kulturen har föreningsliv, feriepraktik, kulturutbud, praktikplatser, lokaler och konst ytterligare utvecklats sitt jämställdhetsfokus.
- Fler verktyg har skapats för medborgardialog inom samhällsplaneringen.

Valrörelsen

Valet till Europaparlamentet genomfördes i maj utan några anmärkningar. Valdeltagandet i Skövde var något högre än riket, 52 procent jämfört med 51 procent. Det är en ökning med drygt fem procentenheter sedan senaste EU-valet 2009.

I september genomfördes allmänna val i Sverige. Valdeltagandet i Skövde kommun uppgick till 87,06 procent i riksdagsvalet, något högre än riket. Valdeltagandet ökade med 1,78 procentenheter inom kommunen. Även i de andra två valen hade en ökning i valdeltagande. Valresultatet för kommunfullmäktige i Skövde kommun innebar inga större förändringar jämfört med mandatperioden 2011-2014. Den borgerliga alliansen har kvar majoritet i styrelser och nämnder, men inte i kommunfullmäktige.

I samband med valrörelsen började två ungdomar i april som "Unga demokratiutvecklare". Syftet med projektet var att öka ungas intresse och engagemang för samhällsfrågor och politiska frågor och öka förtroendekapitalet mellan unga och beslutsfattare. Målet var att få fler unga att rösta både i valet till Europaparlamentet och i de nationella valen. Två skilda rapporter om valdeltagandet bland unga har sammanställts.

Sammanfattande bedömning måluppfyllelse

Inför mandatperioden 2011-2014 beslutade kommunfullmäktige om åtta strategiska mål.

Följande bedöms uppfyllda:

- Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds.
- Skövde ska ha 60 000 invånare 2025.
- Medarbetarnas och chefernas möjligheter att lokalt ta ansvar för att utveckla sina verksamheter ska öka.
- Resultatet ska vara 2 procent av skatter och bidrag.

Följande mål bedöms som delvis uppfyllda:

- Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige (år 2025).
- Skövde har en andel högskoleutbildade som ökat snabbare än genomsnittet för riket under perioden 2011-2025.
- Skövde kommun är en flexibel, kundorienterad och effektiv organisation.

Följande mål bedöms som ej uppfyllt:

- Skövde använder så gott som uteslutande förnybar energi (år 2025).

Förtydligande och djupare analyser av samtliga mål i avsnittet Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort och Vision Skövde 2025.

Sammanfattning av Skövde kommuns ekonomiska resultat

Skövde kommuns resultat för 2014 är 101,6 miljoner kronor, vilket är 84,5 miljoner kronor högre än budgeterat. Årets resultatavvikelse beror till största delen på nämndernas överskott om 61,8 miljoner kronor inklusive de taxefinansierade verksamheterna, reavinst vid försäljning elnätsverksamheten till nybildade bolaget Skövde Nät AB om 186,7 miljoner kronor och kostnad för medfinansiering av E20 om 113 miljoner kronor.

God ekonomisk hushållning

Kommuner och landsting ska ange mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för ”god ekonomisk hushållning”. Det är ett uttalat krav i Kommunallagens ekonomikapitel. God ekonomisk hushållning innebär att fokus ska ligga på långsiktighet när vi planerar ekonomi och verksamhet, med det huvudsakliga syftet att inte skjuta finansieringen av välfärden till kommande generationer. Kommunfullmäktiges mål är kopplade till god ekonomisk hushållning och strukturerade i form av ett styrkort. En finansiell analys är genomförd utifrån de fyra perspektiven resultat, kapacitet, risk och kontroll. Syftet har varit att dels identifiera om det förekommer finansiella problem och dels klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning i den finansiella utvecklingen och ställningen. Årets resultat motsvarar 4,2 procent av skatter och bidrag. Detta innebär att det genomsnittliga resultatet av skatter och bidrag för mandatperioden har uppgått till 3,5 procent. Därmed uppnår vi god ekonomisk hushållning. Årets resultat har medfört att vi har finansierat 70,1 procent av årets investeringar med egna medel.

Stadig finansiell grund

Det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet visar att Skövde har en god finansiell grund. Förändringen mellan åren 2013 och 2014 beror på ett bra resultat, som har finansierat en stor del av årets investeringar. De långfristiga skulderna för år 2014 var 10 607 kronor per invånare. Med

hänsyn till utnyttjad intern checkkredit var det 11 176 kronor per invånare. Det är en minskning i jämförelse med föregående år, då skulden per invånare var 14 189 kronor per invånare. Detta beror på att de långfristiga skulderna minskade med 200 miljoner kronor under året till 550 miljoner kronor. I och med överflyttningen av elnätsverksamheten till SkövdeNät AB minskade låneskulden.

Verksamheterna redovisar ett mycket bra resultat år 2014. De främsta anledningarna är att alla verksamheter blivit effektivare och att tjänster inom främst svårrekryterade områden varit vakanta. En god budgetföljsamhet inom alla verksamheter gör att en god ekonomisk hushållning upprätthålls. Den slutgiltiga bedömningen utifrån den finansiella analysen är att kommunens resultat om 4,2 procent av skatter och bidrag är en viktig faktor för att självfinansiera investeringarna så långt som möjligt. För att minimera låneskulden och klara av kommunens utmaningar inför framtiden krävs ett resultat om minst två procent av skatter och bidrag.

Kommunens ekonomiska utveckling

Kommunens största inkomstkälla är skatteintäkter och statsbidrag. Skatteintäkter är konjunkturberoende och Sveriges ekonomiska utveckling är till största delen beroende av den internationella konjunkturutvecklingen. Den kan förändras snabbt och det påverkar utvecklingen av kommunens skatter. Detta kan kräva omställning av verksamheter för att anpassa kostnaderna till intäkterna. Under de senaste tre åren har Skövde kommuns resultat förstärkts genom tillfälliga intäkter, bland annat genom reavinster om 186,7 miljoner kronor och genom tillfälliga återbetalningar från AFA-försäkringar om totalt 90 miljoner kronor. Kommunens resultat har dock även minskat, bland annat genom att 113 miljoner kronor har använts för medfinansiering av E20 och att Skövde kommuns bokförda värde av Skövde Biogas har skrivits ned, då förutsättningarna för bolagets ekonomi väsentligen förändrats sedan starten. Även särskilda satsningar har gjorts, bland annat på fastighetsunderhåll och

badsjöar. Resten har gått till att finansiera de senaste tre årens investeringar. Befolkningen i Skövde kommun har ökat och kommer enligt prognoserna att öka ytterligare inom de närmaste åren. De behov som följer av en ökande befolkning och av förändringar mellan åldersgrupper tar allt mer resurser i anspråk. Ökade investeringar leder till ökade avskrivningar och finansiella kostnader, som kräver utrymme i driftbudgeten. Under de senaste åren har behoven från demografiska förändringar inneburit kostnadsökningar. För att klara ökade behov inom till exempel grundskolan måste kommunen anpassa kostnaderna inom verksamheter med minskade behov, vilket är fallet med gymnasieskolan. För en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling är det viktigt att verksamheternas kostnader inte ökar snabbare än kommunens intäkter från skatter och statsbidrag. Den finansiella analysen visar att kommunens kostnader ökade i snabbare takt än intäkterna under 2014, men under den senaste femårsperioden har dock intäkterna ökat i snabbare takt. För att behålla balansen över tid mellan intäkter och kostnader och samtidigt möta framtidens demografiska förändringar, behöver verksamheterna effektiviseras.

Investerings- och exploateringsredovisning

Investeringar och självfinansieringsgrad

Skövde kommun har för planperioden 2014-2016 en expansiv investeringsbudget, detta för att möta en befolkningstillväxt som innebär att det finns ett behov av nya förskolor, gruppbofästäder och förbättrad infrastruktur. Även för att behålla nuvarande kapacitet krävs stora investeringar i de kommunala fastigheterna.

Under 2014 investerade kommunen 335,6 miljoner kronor exklusive finansiell leasing på 2,7 miljoner kronor. Motsvarande siffra under 2013 var 290 miljoner kronor exklusive finansiell leasing på 3,4 miljoner kronor.

I den skattefinansierade verksamheten har de största investeringarna genomförts i lokaler. De största investeringarna under året redogörs för nedan:

I den taxefinansierade verksamheten har 29,2 miljoner kronor investerats varav 10,7 miljoner kronor i fibernätet, 1,9 miljoner kronor i elnätet, 0,1 miljoner kronor inom renhållning, samt 16,5 miljoner kronor i vatten och avloppsnätet. Elnätsverksamheten övergick till kommunala bolaget SkövdeNät AB 1 april 2014, vilket innebär att investeringsnivån endast avser perioden januari-mars 2014.

De större projekt som ingår i pågående anläggningsarbeten om totalt 103,6 miljoner kronor är.

- ombyggnation av Stöpensskolan om 31,1 miljoner kronor med beräknad inflyttning i april 2015 som har beräknat projektutfall om 46,6 miljoner kronor (47 miljoner kronor i budget)
- Kavelbro gymnasiesärkola om 27,2 miljoner kronor med beräknat projektutfall i nivå med budget om 48,5 miljoner kronor och inflyttning enligt plan i juni 2015

- Nolhagavägen österut etapp 3 om 10,5 miljoner kronor med beräknat projektutfall om 14,1 miljoner kronor vilket är i nivå med budget. Ibruktageand be räknas till november 2015 vilket är en senareläggning med cirka ett år från ursprunglig plan.

Självfinansieringsgrad

Investeringsutrymmet (summan av avskrivningar och resultat minus jämförelsestörande poster) för 2014 uppgick till 237,1 miljoner kronor för kommunen vilket innebär att årets investeringar finansierats till 70,1 procent med egna medel, överskjutande investeringar har lånefinansierats. Självfinansieringsgraden under 2013 uppgick till 81,9 procent.

Budgetföljsamhet

Genomförandegraden under 2014 uppgick till cirka 62 procent av planerade investeringar. Tekniska nämnden slutredovisade totalt tio investeringsprojekt i november 2014 till kommunfullmäktige, en investeringsnivå om totalt 287 miljoner kronor. Slutredovisningen avsåg projekt överstigande tio miljoner kronor samt några projekt som bedömdes vara av särskilt intresse. Den totala avvikelserna mot budget för dessa projekt uppgick till minus 2,1 procent.

Generellt är budgetföljsamheten god för varje enskild investering. Tekniska nämnden har från år 2006 till 2014 slutredovisat större investeringsprojekt till kommunfullmäktige med en samlad total projektkostnad om 1 567 miljoner kronor. Totalt under denna period har en positiv avvikelse om 1,8 procent, 28,3 miljoner kronor, redovisats.

Större investeringar 2014

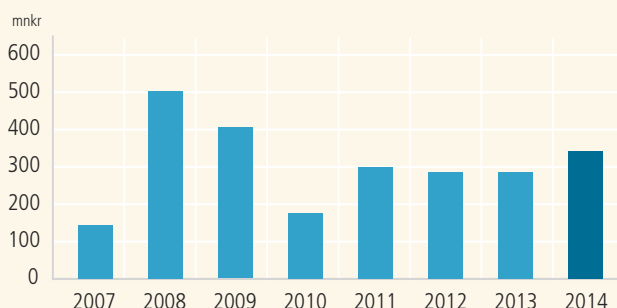
- Nybyggnation av Billingskolan färdigställdes under juni 2014. Projektet föll ut väl både ekonomiskt och kvalitetsmässigt. Ett större fel påträffades dock beträffande gymnastikhallens mått vilket har blivit föremål för en juridisk skadeståndsprövningsprocess. Projektets ursprungliga budget uppgick till totalt 130 miljoner kronor och slutkostnaden blev 123 miljoner kronor.
- Nybyggnad av gymnasiesärskolan har pågått under hela 2014 och skolan kommer att färdigställas under våren 2015. Här får 50 gymnasieelever nya fräscha ändamålsenliga lokaler för sin verksamhet.
- En välbehövlig ombyggnad av Stöpensskolan påbörjades under 2014 och färdigställs i april 2015. Skolan kan nu ta emot elever från årskurs 5 till 9. Projektets budget är 39 miljoner kronor och åtta miljoner kronor för renovering av kök. Projektet utförs som partnering entreprenad.
- Claesborgs förskola färdigställdes i juni 2014. Här finns nu en förskola med sex avdelningar i en pedagogisk och miljömässig genomtänkt byggnad. Projektets slutkostnad blev 30,6 miljoner kronor.

Större investeringsprojekt 2014 (miljoner kronor)

Projekt	Redovisning 2014	Redovisning T o m 2014	Total Budget	Inflyttning/ Ibruktagna
Billingskolan	41,9	123,4	130,0	Juli 2014
Gymnasiesärskola Kavelbro	25,0	27,2	48,5	Juni 2015
Stöpenskolan, renovering kök	30,7	31,1	47,0	April 2015
Claesborgs förskola	17,1	30,6	30,0	Aug 2014
Timmersdala förskola, renovering kök	23,0	31,9	31,5	Juni 2014
Västerhöjdsgymnasiet ombyggnad	12,0	19,7	18,5	Juli 2014
Gruppbostad LSS Trädgårdsstaden	12,9	14,6	15,5	Sept 2014
Nolhagavägen österut etapp 3	10,3	10,5	14,1	Nov 2014

- Nybyggnad av Timmersdala förskola med utökade lokaler i anslutning till grundskola och äldreboende har färdigställt under 2014. I projektet ingår kommunens första kök som lagar mat åt samtliga kommunala verksamheter i Lerdala och Timmersdala.
- Västerhöjdsgymnasiet har byggts om och fått en ny huvudentré och centraliserade administrationslokaler. Lokalerna togs i bruk inför höstterminen 2014.
- I Trädgårdsstaden öppnades en ny gruppbostad för LSS i september 2014 som inrymmer åtta lägenheter plus personalutrymmen.

Kommunens investeringsnivå har i genomsnitt uppgått till cirka 310 miljoner kronor per år under de senaste åtta åren. Det finns en svårighet att jämföra investeringsnivån med andra kommuner då variationerna mellan enskilda år ofta är stora, speciellt i mindre kommuner, där större investeringar påverkar de enskilda åren kraftigt. Siffrorna kan också påverkas av om en kommun har stor del av sin investeringstygda verksamhet i bolagsform.

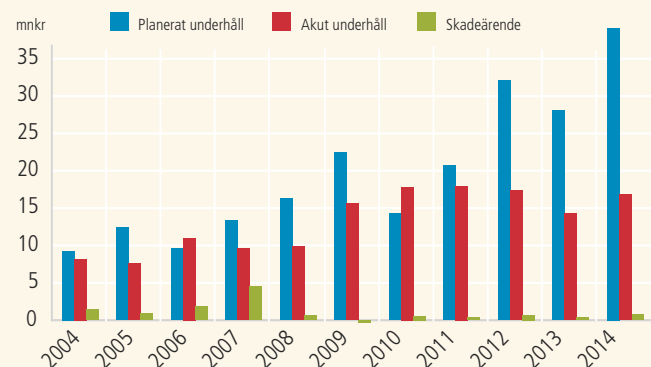
INVESTERINGSNIVÅ 2007-2014

Skövde har en hög genomsnittlig investeringsnivå som bland annat förklaras av den omfattande investeringen i Arena Skövde under 2008-2009 men också av behovet av att möta en ökad efterfrågan kopplad till kommunens posi-

tiva befolkningstillväxt och behov av reinvesteringar för att bibehålla befintlig kapacitet. Satsningar har gjorts inom äldreomsorgen genom nybyggnation av Ekedal med 50 platser, socialpsykiatri och gruppbostad inom LSS, liksom ombyggnation av befintliga men även nya förskolor: Trädgårdsstadens förskola, Claesborgs förskola, Timmersdala förskola, med flera. Billingskolan har ersatts med en helt ny skola och ombyggnation har genomförts både på Västerhöjdsgymnasiet och Kavelbroskolan. Dessutom har byggnation av en ny gymnasiesärskola påbörjats under 2014. Omfattande satsningar har även genomförts när det gäller kommunens infrastruktur. Utbyggnad av Nolhagavägen, trafikplats Kultomten, Gustav Adolfsgatan är några exempel. Även inom fritid och kultur har investeringar genomförts som till exempel bandybanan, Billingebacken, Nyeport och ombyggnationen av kulturhuset.

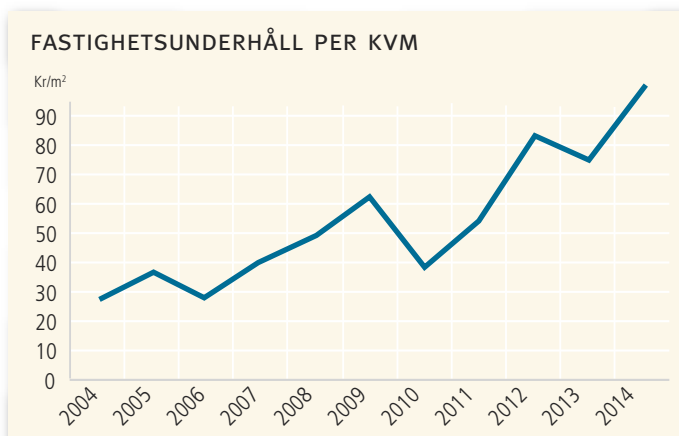
Fastighetsunderhåll

Under år 2012 infördes en ny princip för uppräknings av kommunens interna hyror som möjliggör förutsättningar för ett ökat fastighetsunderhåll. Under samma år fick tekniska nämnden ett riktat tillskott på tio miljoner kronor för fastighetsunderhåll. År 2013 var underhållsnivån totalt cirka 43 miljoner kronor varav cirka 65 procent var planerat under-

FASTIGHETSUNDERHÅLL

håll, 34 procent akut underhåll och en procent skadeärenden. Under 2014 fick tekniska nämnden ett tillskott för planerat underhåll på sex miljoner kronor och totalt uppgick fastighetsunderhållet till 53 miljoner kronor, varav 15 miljoner kronor avsåg akuta underhållsåtgärder.

Sett till planerat underhåll per kvadratmeter har nivån successivt ökat sen 2004 med undantag för 2010 som var ett år med mer akut underhåll och sämre ekonomiska förutsättningar. I jämförelse med andra kommuner ligger Skövde på en bra nivå när det gäller underhållsnivå per kvadratmeter.

Exploatering

Mark och exploateringsverksamheten som syftar till att säkra kommunens långsiktiga markförsörjning samt genomföra exploatering av bostads- och verksamhetsområden har 2014 slutredovisat projekten, Hasslum etapp 2, Översten, kvarteret Fältspaten samt kvarteret Servicemannen, vilket har gett ett positivt resultat om 12,9 mnkr.

Exploateringsverksamheten har under året aktiverat tillgångar avseende gata, gatubelysning och park till ett värde av 3,8 mnkr. Samtliga aktiverade tillgångar är lokaliserade inom de avslutade områdena.

Under 2014 har projektering och planering startat avseende Norra Ryd och detaljplan kommer att påbörjas under 2015. Avseende Trädgårdsstaden etapp 2 har gatubyggnation påbörjats 2014 och kommer att fortsätta under 2015, de första husen planeras till sommaren 2015.

På Stallsiken pågår ytterligare markförsäljning och företagsetableringar. Under 2015 kommer bussdäcket på Kvarteret Mode att byggas och planering för Regionens Hus på ytan bredvid startar. Massbalansering och gatubyggnation för Frostaliden utförs under 2015 och detaljplan för byggnation av bostäder inom Ekedal södra är påbörjat och fortlöper under 2015. För Aspöområdet kommer Skövdebostäder att starta byggnation av bostäder under 2015. Verksamheten som även omfattar förvärv och försäljning av bebyggda och obebyggda fastigheter samt förvaltning av kommunens markreserv har under året förvärvat Fältskären 2.

Driftredovisning

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder klarar att bedriva sin verksamhet inom budgetramarna. Nämnderna redovisar ett resultat på totalt 61,8 miljoner kronor bättre än budgeterat. Finansförvaltningens resultat är 29,5 miljoner kronor högre än budgeterat. På sidan 23 visas driftredovisningen per nämnd i förhållande till budget. Driftredovisningen avser nettoavvikelser, det vill säga intäkter i förhållande till kostnader. Jämfört med föregående år har kostnaderna ökat med drygt 90 miljoner kronor. Detta beror främst på demografiförändringar och ökade driftkostnader till följd av nyinvesteringar och politiska satsningar.

Byggnadsnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 0,2 miljoner kronor, politikerkostnaderna har blivit lägre än budgeterat.

Fritidsnämnden redovisar ett överskott på 0,9 miljoner kronor. Intäkterna är 5,5 miljoner kronor högre än budgeterat och kostnaderna 4,6 miljoner kronor högre än budgeterat. Skillnaderna på intäktssidan är främst att hänföra till Arena Skövde och ungdomsverksamheten och de högre verksam-

hetskostnaderna är främst till personalkostnader och underhållskostnader på anläggningarna. Orsaken är att omfattningen på verksamheterna och områdena på fritidsförvaltningen växer. De utvecklingsmedel, som erhållits från kommunstyrelsen för badsjöar, ränte- och amorteringsfria lån och fritidsgårdar, har också haft en viss påverkan på både intäcks- och kostnadsutfall.

Kommunstyrelsens resultat för 2014 visar ett överskott på 20,3 miljoner kronor, vilket ger en avvikelse på 4,5 procent av totala omsättningen. Kostnadssidan uppgick till 427,5 miljoner kronor och blev därmed 13,6 miljoner kronor lägre än budget. Avvikelsen kan förklaras av lägre lönekostnader orsakat av vakanser, även om flertalet vakanser tillsattes under hösten, och av föräldraledigheter. Övriga större avvikelser avser återbetalning av medlemsavgift från Miljösamverkan Östra Skaraborg (1,2 miljoner kronor), lägre nyttjandegrad av utvecklingsmedel (7,9 miljoner kronor), minskad kostnad för Kollektivtrafiken (2,0 miljoner kronor) och minskade kapitalkostnader genom en lägre investeringsnivå inom IT (1,7 miljoner kronor), vilka alla bidrar till det positiva resultatet. Intäkterna uppgick till 447,7 miljoner kronor och blev därmed 6,7 miljoner kronor högre än budget. Den positiva avvikelsen kan dels förklaras i ökad efterfrågan på Konsult och service tjänster som lön, IT och ekonomi.

Kulturnämndens utfall per 31 december 2014 är ett överskott med 0,1 miljoner kronor. Det beror framförallt på långtidssjukskrivningar under hösten. Avvikelserna gällande intäkter och kostnader mellan budget och utfall 2014, beror framförallt på externa bidrag som motsvaras av lika stora kostnader.

Omvårdnadsnämnden redovisar ett resultat på 17,3 miljoner kronor för 2014. Det stora överskottet beror till ungefär hälften av en medveten återhållsamhet under 2014 för att möta beslutade kostnadsökningar under 2015. I övrigt redovisar många enheter ett något bättre resultat än vad man förväntade sig under hösten. Förväntade underskott inom avdelningen för hemvård, HSL och avdelningen för äldre-

boende och förebyggande verksamhet blev något lägre. Förväntade överskott inom avdelningen för funktionsnedsättning och administration/finans blev något högre. Avvikelsen netto från budget är 2,3 procent. Intäkter och personalkostnader ligger nära budget med en avvikelse på 0,3-0,6 procent. Det är övriga kostnader som har blivit lägre än budgeterat.

Skolnämnden redovisar ett nettoresultat år 2014 på 6 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på 1 procent. Förklaringen till den redovisade avvikelsen finns på både intäcks- och kostnadssidan. Intäkter i form av statsbidrag har bland annat visat positiva budgetavvikelser. Vidare har exempelvis etablering av kvällsöppen förskoleavdelning förskjutits och reserverade medel för nyanlända och migration inte har behövts tas i anspråk under 2014 i den omfattning som förväntats.

Socialnämndens resultat för 2014 visar på ett överskott om 7,7 miljoner kronor mot budget. Avvikelsen kan inte härledas till någon enskild verksamhet utan beror på flera faktorer. Kostnaden för placeringar visar på ett underskott om 7,2 miljoner kronor, främst på barn- och ungdomsplaceringarna. Även arvoderade och konsulentstödda familjehem visar på ett underskott om 1,5 miljoner kronor. Utbetalning av försörjningsstöd är budgeterat till 1,8 mnkr/mån. Den genomsnittliga utbetalningen under året har varit strax därrunder och nettoutbetalningen på ca 1,5 mnkr/mån. Verksamheten för försörjningsstöd visar ett överskott på ca 1,6 miljoner kronor och härrör från något lägre utbetalningar och högre intäkter än budgeterat.

Personalkostnaderna har blivit 2,5 miljoner kronor lägre än budgeterat och beror främst på tillfälligt vakanta tjänster. Intäkter och bidrag visar 12,2 miljoner kronor i överskott, där en stor del avser bidrag från migrationsverket. Kommunen har ett högt flyktingmottagande vilket medför ökade bidrag från migrationsverket. Kostnaden för verksamheten gällande ensamkommande flyktingbarn har varit lägre än det riktade bidraget vilket också bidrar till det positiva resultatet.

Tekniska nämndens resultat för den skattefinansierade verksamheten 2014 hamnar på ett underskott om -1,5 miljoner kronor. Med justering för kommunfullmäktiges beslut om utökat fastighetsunderhåll om 6 miljoner kronor för 2014, är resultatet ett överskott om 4,5 miljoner kronor. Kapitalkostnaderna blir lägre än budget på grund av framflyttade projekt och en del av överskottet har använts till fastighetsunderhåll. Året har varit varmt och elkostnaderna låga. Förvaltningens avdelningar har god kontroll på sin ekonomi och arbetar mycket med förbättringar för att möta framtiden. Nämnden fortsätter arbetet för att öka underhållsnivåer med drivkraften i effektiviseringarna att skapa större ekonomiskt utrymme för underhåll.

Tekniska nämndens resultat för de taxefinansierade verksamheterna, inklusive Skövde Elnät för januari till mars, är 10,6 miljoner kronor, vilket är 9,1 miljoner kronor bättre än budget. Enheten för fiber redovisar ett resultat på 2,2 miljoner kronor. Enheten har låga omkostnader i förhållande till sina intäkter. Kostnader som inkommer för deponi kommer att bokas mot tidigare gjord avsättning och har ingen resultatpåverkan. Arbetet med att sluttäcka Risängen fortsätter. Summerat landar VA på ett överskott på 4,7 miljoner kronor mot budgeterade 1,2 miljoner kronor. Detta resultat innebär att VA går från att ha ett upparbetat underskott på 2,4 miljoner kronor till ett överskott på 2,1 miljoner. Simuleringar av kostnader och intäkter för kommande år pågår för att se hur

Nämndernas resultat

(miljoner kronor)	Rev Budget 2014	Utfall 2014	Utfall 2013	Avvikelse Budget- Utfall	Korrigerig KF beslut & demografi	Avvikelse Budget- Utfall
Byggnadsnämnd	0,5	0,3	10,3	0,2		0,2
Fritidsnämnd	106,7	105,8	102,4	0,9		0,9
Kommunfullmäktige & Revision	7,1	7,4	5,1	-0,3		-0,3
Kommunstyrelse	333,3	313,0	209,0	20,3		20,3
Kulturnämnd	48,7	48,6	46,8	0,1		0,1
Omvårdnadsnämnd	742,6	725,3	709,5	17,3		17,3
Skolnämnd	796,6	790,6	752,2	6,0		6,0
Socialnämnd	170,7	163,0	162,8	7,7		7,7
Teknisk nämnd skattefinansierad	0,5	2,0	64,7	-1,5	6,0	4,5
Utbildningsnämnd	229,3	227,3	226,5	2,0	0,3	2,3
Skattefinansierad verksamhet	2 436,0	2 383,3	2 289,3	52,7	6,3	59,0
Teknisk nämnd affärsverk	-1,5	-10,6	-9,4	9,1		9,1
Nämndernas nettokostnader	2 434,5	2 372,7	2 279,9	61,8	6,3	68,1
Finansförvaltning	-205,9	-235,5	-264,8	29,5	-6,3	23,2
Nämndernas resultat	2 228,6	2 137,3	2 015,1	91,3	6,3	91,3

Tekniska nämndens skattefinansierade verksamhet är till största delen finansierad av interna intäkter. Skillnader mellan utfallet 2013 och 2014 beror på att verksamheten för Gata/park fördes över till Kommunstyrelsen 2014.

detta överskott och eventuella ökade investeringsvolymerna påverkar taxan för kommande år. Skövde Elnät övergick till bolagsform 1 april och lämnar därmed tekniska nämndens

ansvar. Det första kvartalet genererade dock ett överskott på knappt 3,6 miljoner kronor för tekniska nämnden. Detta beror framförallt på lägre kostnader, men också på positiv intäktsutveckling.

Utbildningsnämnden redovisar ett nettoresultat för år 2014 som uppgår till 2 miljoner kronor vilket motsvarar en budgetavvikelse på 0,5 procent. Överskottet avser verksamheterna vuxenutbildning och gymnasiesärskola. När det gäller vuxenutbildningen är det Svenska för invandrare (SFI) som står för överskottet. Det har varit betydligt fler elever än planerat under året och ökningen avser främst den elevkategori vars utbildning finansieras med bidrag från migrationsverket. Gymnasiesärskolans överskott avser främst lägre kostnader för elever som väljer att studera i en annan kommun eller på någon av regionens skolor. Gymnasieskolans enheter uppvisar ett underskott, men detta balanseras av ökade intäkter för elever från andra kommuner. Övriga verksamheter uppvisar endast små avvikelser jämfört med budget. Avstämning med antalet elever under året innebär att utbildningsnämndens resultat korrigeras med 0,3 mnkr i enlighet med demografimodellen.

Finansförvaltningens resultat för 2014 är ett överskott på 29,5 miljoner kronor. Överskottet beror främst på reavinster vid försäljning elnätsverksamheten till nybildade bolaget Skövde Nät AB om 186,7 miljoner kronor, kostnad för medfinansiering av E20 på 113 miljoner kronor och att Skövde kommuns bokförda värde av Skövde Biogas skrivs ned med 35 miljoner kronor, då förutsättningarna för bolagets ekonomi väsentligen förändrats sedan starten. Den viktigaste förändringen som bedöms som bestående är bortfall av en stor volym avtalad råvara från Arla, vilket innebär att tekniska installationer inte kan nyttjas. Även arbetsgivaravgifterna har ett överskott till följd av specialregler om lägre avgifter för vissa grupper. Pensionskostnaderna har dock varit högre än budgeterat. Lägre investeringstakt än budgeterat har gett förändrade kapitalkostnader. Även reavinsterna vid exploatering har gett finansförvaltningen ett överskott.

Utveckling inom personalområdet

Personalstruktur

Antalet årsarbeten har ökat något sedan föregående år trots att andelen tillsvidare- och månadsanställda har minskat. Detta beror främst på en ökning av antalet årsarbeten utförda av timvikarier som har ökat med nästan tjugo sedan förra året. Den största ökningen finns inom dygnet runt-verksamheten, exempelvis inom socialpsykiatri, boendet för ensamkommande barn och socialjouren. Timvikarier används främst vid semestrar och sjukdom och vid högre arbetsbelastning.

Antal anställda i arbetsmarknadspolitiska insatser är på ungefär samma nivå som förra året. Bedömningen är att den relativt höga arbetslösheten och utsatta grupper på arbetsmarknaden, såsom ungdomar utan fullständiga gymnasiebetyg, funktionshindrade, utomnordiskt födda samt arbetslösa 55-65 år, gör att behovet i samhället att anställa fler medarbetare i arbetsmarknadspolitiska insatser kommer att bestå.

Läs mer i kapitel 6 Personalstruktur i bilaga Personalredovisning.

Personalförsörjning

Antalet kvinnliga chefer på högsta ledningsnivå var tre av elva den 1 nov 2014. I och med omorganisationen minskade dock andelen kvinnor i ledningen till en. Målsättningen är att få in fler kvinnor på denna nivå.

På enhetschefsnivå dominerar kvinnorna och då främst på kvinnodominerade arbetsplatser såsom inom vården. Där är målet att anställa fler män.

Målet att nå en jämn könsfördelning på kommunala befattningar är långt ifrån att uppnås. Skövde kommun är en kvinnodominerad verksamhet med 80 procent kvinnor. Jämn könsfördelning på kommunala befattningar är en svårighet inte bara i Skövde kommun utan i hela landet. Identifiering med mans- och kvinnokultur liksom arbetsvillkor spelar stor roll. Utbildning och utveckling av kravspecifikationer vid rekrytering, lämplighetsbedömningar, stereotypa synsätt, arbetskultur och ledarskap behöver prioriteras. Faktorer som lön och social samvaro behöver vägas in.

PERSONALSTRUKTUR

	2014	2013	2012
Antal årsarbeten (volymmått)	4 037	4 017	4 018
Antal tillsvidareanställda	3 936	4 000	3 934
– Kvinnor	3 128	3 187	3 137
– Män	808	813	806
Antal visstidsanställda	482	482	412
– Kvinnor	347	274	308
– Män	135	208	104
Totalt antal månadsavlönade	4 418	4 482	4 346
– Andel tillsvidareanställda i procent	89,1	89,7	90
Antal anställda i arbetsmarknadspolitiska insatser (AB och BEA anställda)	146	150	145
– Kvinnor	59	68	68
– Män	87	82	78
Antal årsarbeten utförda av timvikarier	299	280	287
– Kvinnor	224	215	224
– Män	75	65	63
Andel medarbetare med annat etniskt ursprung			

Kommunen har en vilja och ett behov att vara en mer mångfacetterad arbetsplats. Framförallt inom etnicitet och ålder. I Skövde kommun är 16 procent (2013) av invånarna av annat etniskt ursprung medan det i kommunen arbetar 8 procent medarbetare med annat etniskt ursprung. Alla chefer utbildas i rekrytering där mångfald är en viktig fråga. Praktikplatser är en annan viktig väg för att nå målet med en mer mångfacetterad arbetsplats.

Under de kommande fem åren kommer 350 medarbetare att fylla 65 år. Det motsvarar 9 procent av medarbetarna. Kompetensväxling och personalförsörjning kommer att bli viktiga frågor att arbeta vidare med, bland annat inom grupperna sjuksköterskor, förskollärare, högstadielärare, arkitekter, ingenjörer och HR-partner.

Läs mer i kapitel 3 Personalförsörjning i bilaga Personalredovisning.

Arbetsmiljö

Den totala sjukfrånvaron på Skövde kommun har under året ökat med 0,2 procent. Kvinnors sjukfrånvaro är dubbelt så hög som mäns. Trenden ser likadan ut i hela landet. De förvaltningar som ökar mest i sjukfrånvaro är skolförvaltningen och omvårdnadsförvaltningen. Andelen långtidssjukskrivna ökar.

Chefer arbetar med individuella rehabiliteringsplaner för medarbetare i risk för långtidssjukskrivning och för dem som redan är långtidssjukskrivna. Medarbetare erbjuds vid behov samtal med terapeut, besök hos sjukgymnast och naprapat eller hos företagssjuksköterska. Även dessa satsningar har på några förvaltningar gett synbar effekt i bromsad utveckling av korttidssjukfrånvaro. På omvårdnadsförvaltningen, där sjukfrånvaron är högst, har omfattande åtgärder genomförts i samarbete med företagshälsovården i syfte att ge cheferna stöd i rehabiliteringsarbetet. HR-enheten har genomfört utbildningar inom rehabilitering och hantering av svåra personalärenden för samtliga enhetschefer.

Läs mer i kapitel 4 Arbetsmiljö i bilaga Personalredovisning.

ARBETSMILJÖ

	2014	2013	2012
Frisknärvaro (= <5 sjukdagar) i procent	60,5	58,3	60,7
– Kvinnor	57,0	54,6	57,2
– Män	73,4	72,5	73,6
Total sjukfrånvaro i procent	6,4	6,2	5,5
Kvinnor	7,3	7,0	6,2
< 29 år	5	5,1	4,4
30 - 49 år	7,8	7,2	6,2
> 49 år	7,4	7,4	6,8
Män	3,5	3,5	3,1
< 29 år	2,9	3,3	3,1
30 - 49 år	3,5	3,5	3,3
> 49 år	3,8	3,7	3,0
Varav långtidssjukfrånvaro (> 60 dgr) i procent	54,5	51,1	49,4
– Kvinnor	57,0	53,3	51,6
– Män	38,8	51,1	35,9
Olycksfall och tillbud, antal	1 011	873	755
Total sjuklönekostnad dag 2 – 14 i Mkr	18,8	18,8	17,3
Total sjuklönekostnad dag 2 - 14 per årsarbetare	4 656	4 671	4 296

Lön och förmåner

Efter lönerevision 2013 tjänar tillsvidareanställda kvinnor i kommunen 90,9 procent av männens löner. En förbättring med 0,7 procent sedan 2012. Män tjänar mer än kvinnor i 31 grupper av 60. I lärargrupper och administrativa grupper tjänar män nästan alltid mer än kvinnor. Skolförvaltningen gjorde förra året en satsning på kvinnor som gav kvinnor 0,12 procent mer än männen. Totala utfallet i lönerevision landade på 2,6 procent.

Läs mer i kapitel 5 Lön och förmåner i bilaga Personalredovisning.

Arbetstid

Andelen deltidсанställda har minskat under året. Framförallt syns en minskning på omvårdnadsförvaltningen där årsarbetstidsavtalet används för att motverka ofrivilliga deltidсанställningar. I utbyte får medarbetarna arbeta på flera arbetsplatser genom vakansförmedlingen.

Läs mer i kapitel 7 Arbetstid i bilaga Personalredovisning.

ARBETSTID

	2014	2013	2012
Andel med heltidstjänst i procent	73,4	71,1	70,2
– Kvinnor	69,4	67,9	66,2
– Män	89,0	86,3	85,2

DEFINITIONER PERSONALMÅTT

Årsarbete Antal arbetade timmar under året dividerat med 1 700 timmar är sen schablon.

Månadsavlönade Tillsvidareanställda och visstidsanställda (till exempel vikarier och allmän visstidsanställning) med månadslön.

Tillsvidareanställda Medarbetare med så kallad fast anställning.

Arbetsmarknadspolitiska åtgärder Avser medarbetare som har någon typ av lönebidrag. Anställning enligt AB eller BEA.

Frisknärvaro Andel månadsavlönade som under året har fem eller färre sjukskrivningsdagar.

Sjukfrånvaro Den totala sjukfrånvaron i timmar omräknat till procent. Avser samtliga anställda det vill säga såväl månads- som timavlönade.

Långtidssjukfrånvaro All sjukfrånvaro som är över dag 60 i sjukperioden.

Fyllnads- och övertidstimmar Timmar som utförs av månadsavlönade utöver ordinarie arbetstid och som ersätts med fyllnads- respektive övertidsersättning.

Framtida utveckling

Skövde kommuns ambition är att hela Skövde-regionen ska blomstra till glädje för alla invånare, besökare och verksamhetsidkare. Vår utmaning är att fortsätta utvecklas i takt med tiden och med vårt uppdrag. Vision Skövde 2025 ger oss på ett tydligt sätt inriktningen för hur Skövdes samhälle ska utvecklas och ställer höga krav på Skövde kommun som organisation.

År 2015 går vi in i en ny mandatperiod. Efter valet i september är det fortfarande Alliansen som styr och en ny programförklaring har arbetats fram som ska tackla både nya och gamla utmaningar och vår vision. Den kommunala organisationen förändrades vid 1 januari 2015 då en ny politisk organisation trädde i kraft, som tillsammans med en ny tjänstemannaorganisation ska verka för att vi ska nå Vision Skövde 2025.

Det faktum att Skövde är en expansiv kommun, på väg mot 60 000 invånare, innebär att det finns behov av att utöka kapaciteten för de välfärdstjänster som kommunen erbjuder. Att aktivt verka för att fler bostäder och fler jobb skapas är viktigt för en ort som växer.

Skövde har idag en stark ekonomi, men för att klara av att möta skövdebornas behov, både nu och i framtiden, är svårigheten att balansera nytta på kort och på lång sikt (hur vi använder våra resurser), att ha långsiktiga strategier för Skövdes utveckling, värna ett gott arbetsklimat och fortsätta utveckla kommunens verksamheter till att vara effektiva, flexibla och följsamma gentemot skövdebornas behov.

Precis som övriga Sverige har Skövde en demografisk utmaning att hantera. Under den kommande tioårsperioden kommer ett högt barnafödande att ställa ökade krav på barnomsorg och skola. Skövde får också en större andel personer som är över 65 år. Under mandatperioden sker ökningen främst bland gruppen 65-79 år.

För att möta framtidens utmaningar är den avgörande nyckeln att attrahera fler unga att stanna i eller flytta till Skövde. Unga människor är kraften i vår utveckling. Unga söker stadens puls och ett stort utbud av handel, restauranger och möjlighet till ett rikt kultur- och fritidsliv.

Skövde har idag runt tio invånare som fyllt 100 år. Under 2020-talet ökar antalet personer över 85 år och enligt många forskare beräknas omkring 25 procent av alla barn som föds idag att fylla 100 år. Skövde måste börja omställningen för att möta den förändringen redan idag. Många äldre är friska och engagerade i föreningsliv, volontärarbete eller aktiva på annat sätt i samhället. Det är en stor tillgång som bättre bör tas tillvara.

Det ska vara tryggt att åldras i Skövde. I planeringen av den kommunala servicen för äldre och funktionsnedsatta ska individens perspektiv stå i centrum, dennes rätt till valfrihet och att så långt som möjligt själv kunna få påverka sin vardag. Skövde kommun ska stödja och stimulera den enskilde skövdebon att klara sig själv och fortsätta leva sitt liv så normalt som möjligt även vid hög ålder, skada eller sjukdom. Vi vill också stimulera till fler kontakter människor emellan. Människor behöver människor omkring sig för att må bra.

Skövde klarar relativt väl av den urbanisering som pågått under en längre tid. I Sverige sker tillväxt i de tre storstadsregionerna och i de kommuner som har universitet eller högskola. Skövde kommer sannolikt att behålla en andel kring 50 procent yrkesverksamma av befolkningen och ha den mest gynnsamma utvecklingen i Skaraborg. För övriga kommuner i Skaraborg är det av stor betydelse att Skövde befäster sin position som centralort.

3 Förvaltningsberättelse – Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort och Vision Skövde 2025

Vision Skövde 2025 är Skövderegionens gemensamma vision. Den beskriver vår gemensamma framtidsbild för hela vår stad och region. För att nå fram till vår vision krävs insatser på många olika plan. I detta kapitel redovisar vi hur vi styr mot målbilden inom våra prioriterade utvecklingsområden. Vilka planer och strategier har vi, vad har hänt under 2013, hur mäter vi att vi är på rätt väg och vilka slutsatser kan vi dra inför det fortsatta arbetet?

För att styra nämnder och förvaltningar mot Vision Skövde 2025 beslutar kommunfullmäktige om mål för verksamheterna (se Strategisk plan med budget 2014-2016). Målen avser mandatperioden 2011-2014 och har strukturerats i form av ett styrkort med de fyra perspektiven Kund & Samhälle, Kvalitet & Effektivitet i våra processer, Medarbetare & chefer samt Ekonomi. Resultatet, det vill säga i vilken utsträckning vi når våra mål, mäts genom att följa några nyckeltal och analysera utfallet.

Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort:

- 31 **3.1 Kund & samhälle**
- 40 **3.2 Kvalitet & effektivitet i våra processer**
- 41 **3.3 Medarbetare & chefer**
- 43 **3.4 Ekonomi**

Uppföljning av prioriterade utvecklingsområden för Vision Skövde 2025:

- 44 **3.5 Regionen**
- 46 **3.6 Attraktiva boendemiljöer**
- 49 **3.7 Kunskapsutveckling och arbete**
- 52 **3.8 Natur och miljö**
- 55 **3.9 Tillsammans**
- 57 **3.10 Vårt varumärke**

Vision 2025 Skövderegionen är känd i landet som en välkommande och växande region där människor möts, verkar och mår bra. Vi får livspusslet att gå ihop! Vi lyckas kombinera den stora stadens möjligheter och rika utbud med en naturnära enkelhet, där det finns tid över för det som berikar våra liv. I Skövderegionen trivs vi med livet i alla åldrar och är stolta över vad vi uppnått.

3 Förvaltningsberättelse – Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort och Vision Skövde 2025

3.1 Kund & samhälle

Utdrag ur: Kommunfullmäktiges styrkort för 2014-2016		
Perspektiv	Strategiska mål och strategier	Resultatmätning
<p>Kund & samhälle</p> <p>”Skövde regionen är känd i landet som en välkomnande och växande region där människor möts, verkar och mår bra”</p> 	<p>”Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds.”</p> <p><i>Strategier från programförklaringen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> I allt utvecklingsarbete ska aspekter beaktas för att få en ökad mångfald och jämställdhet i samhället samt en förbättrad folkhälsa. Skövdeborna ska uppleva en ökad valfrihet inom de tjänster som kommunen ansvarar för. Skövdebornas möjligheter att välja vem som utför en tjänst ska öka. Öka ungdomars inflytande i samhället. Kommunal service och kollektivtrafik ska finnas kvar även i Skövdes yttre områden. Stärk samverkan med den sociala sektorn för att stärka livskvaliteten för den enskilda individen. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Medborgarundersökning, index ● Upplevd hälsa ◆ IT-infrastruktur

Mål 1: ”Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds.”

Bedömd måloppfyllelse vid mandatperiodens slut:

● Ja   Delvis   Nej

Bedömning

Utifrån genomförda mätningar bedöms målet som uppfyllt. Resultatet för Skövde i medborgarundersökningen är generellt positivt även om det finns skillnader mellan olika områden och målgrupper.

Redovisning av resultatmätningar

STATISTISKA CENTRALBYRÅNS (SCB) ●
MEDBORGARUNDERSÖKNING

Våren 2013 deltog Skövde kommun i SCB:s medborgarundersökning där tre områden analyserades:

- kommunen som en plats att bo och leva på (Nöjd Region Index)
- kommunens olika verksamheter (Nöjd Medborgar Index)
- medborgarnas inflytande på kommunala beslut (Nöjd Inflytande Index)

Inom samtliga tre områden ligger Skövde idag över, eller mycket över, snittet för riket. Under varje område finns en rad olika faktorer som har undersökts och värderats. Inom några av dessa områden sticker Skövde ut ur mängden och visar topplaceringar jämfört med övriga deltagarkommuner. Inom *kommersiellt utbud* och *idrotts- och motionsanläggningar* ligger Skövde bäst till av samtliga deltagarkommuner. Topp tio-placeringar redovisas inom *utbildnings-*

möjligheter, fritidsmiljöer, gymnasieskola, räddningstjänst, kultur, och vatten och avlopp.

De områden som kräver förbättring är främst faktorerna som faller under ”medborgarnas inflytande på kommunala beslut;” här krävs det mer arbete för att nå upp till målet om tillgänglighet och ökat inflytande.

En ny medborgarundersökning kommer att genomföras våren 2015.

UPPLEVD HÄLSA ●

Ett treårigt projekt har genomförts där varje förvaltning/nämnd har synliggjort, prioriterat och arbetat med folkhälsofrågor utifrån sitt ansvarsområde. Projektet avslutades i november 2014 med att *Strategiunderlag för Vision Skövde 2025* (Diarienummer KS2015.0096) lämnades till kommunfullmäktige. Ett folkhälsopolitiskt program kommer att tas fram utifrån strategiunderlaget under våren 2015.

Lokal uppföljning av ungdomspolitiken (LUPP) kommer att genomföras under 2015 och kan då jämföras med föregående resultat (2011). Ett strategiskt arbete har genomförts under mandatperioden med fokus på ungas delaktighet.

Våren 2014 genomfördes enkäten *Ungdomars psykiska hälsa* i vilken samtliga gymnasieelever fick besvara hur man har det och hur man mår. Resultatet har analyserats av forskare från Linnéuniversitetet och diskuterats av ledningen på kommunens och friskolornas gymnasium för beslut om åtgärder.

IT-INFRASTRUKTUR ◆

Skövde kommun har satt upp som mål att alla i Skövde kommun ska ha tillgång till 100 Mbit/s symmetriskt år 2025. Symmetriskt innebär samma kapacitet på dataöverföringen i båda riktningarna, det vill säga vid både uppladdning och nedladdning av data. För att kunna uppnå detta högt satta mål jobbade kommunen fram en IT-infrastrukturplan under 2012 som pekar ut vägen.

Skövde kommuns IT-infrastrukturstrategi kan indelas i de fyra huvudområdena:

- bredbandssamordning
- Fiberpunkter/landsbygdsutveckling
- Utveckling av samarbete med kommunikationsoperatörer
- Kommunal satsning på två miljoner kronor per år i fem år.

Landsbygden i Skövde ligger betydligt under den genomsnittliga nivån och målet till 2015 är att vi ska ligga minst på genomsnittet. Under 2014 har arbetet med att få ut fiberintresset på vår rena landsbygd börjat ta fart. Denna satsning finansieras med kommunala medel och stödfinansiering från Västra Götalandsregionen. Detta är ett långsiktigt arbete som måste få ta tid. Det tar tid att bygga upp ett intresse hos medborgarna, och det finns ledtider både för förprojektering och för bidragsansökningar hos Länsstyrelsen. Målet bedöms som delvis uppnått under mandatperioden men resultaten kommer att bli tydliga tidigast under perioden 2015-2017.

Viktiga händelser under 2014

- Förutom kommunens hemvård finns det tre utförare att välja mellan inom samtliga geografiska områden. Två av de externa utförarna erbjuder all omvårdnad och service, en utförare erbjuder endast serviceinsatser. Cirka 20 procent av hemvården utförs av extern utförare.
- Friskolan Raoul Wallenbergskolan avser att starta verksamhet i Skövde kommun höstterminen 2015. Verksamheten planeras för 175 elever i årskurs förskoleklass till årskurs sex.
- Under året startade Volontärtorget med stöd från Skövde kommun för att stärka samverkan med den sociala sektorn. Volontärtorget är en paraplyorganisation vars mål är att skapa meningsfulla sociala möten där individers kompetens tillvaratas genom deltagande i en volontärverksamhet, som volontär eller som mottagare.
- För andra året i rad har nio unga fått arbeta som unga kommunutvecklare under tre veckor inom formen för feriepraktik. Uppdraget var att, utifrån ungas erfarenheter, ta fram förslag på hur ungas psykiska hälsa kan förbättras. De gjorde bland annat flera studiebesök, lyssnade på föreläsningar och träffade politiker och andra nyckelpersoner i kommunen. Det hela resulterade i en rapport, *Because I'm (Not) Happy*, vilken presenterades på kommunfullmäktige i september.
- Kommunfullmäktige beslutade 2014 att utöka det ungdomspolitiska programmet till ett Barn- och ungdomspolitiskt program som omfattar alla barn och unga 0-25 år som bor, verkar och vistas i Skövde kommun. Programmet kommer att färdigställas under 2015 och utgår från Barnkonventionen och propositionen *Med fokus på unga – en politik för goda levnadsvillkor, makt och inflytande*.

- Inom formen för yrkesintroduktion anställdes under sex månader två ”Unga demokratiutvecklare” i ett projekt med samma namn. Syftet med projektet var att öka ungas intresse och engagemang för samhällsfrågor och politiska frågor och öka förtroendekapitalet mellan unga och beslutsfattare. Målet var även att få fler unga att rösta både i valet till Europaparlamentet och i de nationella valen. Långsiktigt ville vi också få fler som engagerar sig både politiskt och i olika föreningar. Demokratiutvecklarna genomförde många inspirerande aktiviteter såsom information kring demokrati och engagemang, paneldebatter, föreläsningar och demokrati-dagar. De var också inspiratörer vid förtidsröstningen på skolorna.
- Arbetet med att få ut fiberintresset på vår rena landsbygd har intensifierats under året. Ett antal fiberföreningar har bildats under 2014, Berg, Böja, Ulvåker och Götlunda. Fältarbeten för fiberförläggning har skett eller pågår främst i centralorten i Skövde Stadsnäs regi, men även i Asketorp, Böja och Varing sydost. Förprojektering och upphandling pågår i Götlunda, Sventorp och Ulvåker. Frösve och Sjögerstad-Rådene anslöts under 2014.

Slutsatser

- Det fokus som Skövde har haft de senare åren på unga och på deras inflytande i samhället har gett effekt. Nästa steg blir att arbeta in barnperspektivet också i och med utökningen av det ungdomspolitiska programmet till ett barn- och ungdomspolitiskt program.
- Satsningen på Nyeport – möjligheterna hus, har gett en ny mötesplats för ungdomar. Det resultat vi kan se hittills visar på ett stort intresse för den nya mötesplatsen. Verksamheten på Nyeport, men också på övriga fritidsgårdar, är viktig för ungdomar och kommunen behöver fortsätta ha fokus på att utveckla dessa mötesplatser som tillgängliga och intressanta för unga.
- Arbetet med IT-infrastrukturen fortsätter att gå framåt och vi hoppas kunna se resultat av det arbete som nu görs någon gång under perioden 2015-2017. Från kommunens sida måste vi fortsätta stötta och skapa rätt förutsättningar för att de fiberföreningar som har bildats och kommer att bildas kan jobba vidare.

Utdrag ur: Kommunfullmäktiges styrkort för 2014-2016

Perspektiv	Strategiska mål och strategier	Resultatmätning
Kund & samhälle "Skövde-regionen är känd i landet som en välkomnande och växande region där människor möts, verkar och mår bra"	"Skövde använder så gott som uteslutande förnybar energi år 2025." <i>Strategier från programförklaringen:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Miljökrav ska ställas vid upphandling. • Satsa på biogas. • Energieffektivisera. • Öka kunskapen och engagemanget i samhället för miljöfrågor. 	 Andel förnybar energi

Mål 2: "Skövde använder så gott som uteslutande förnybar energi år 2025."

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

Ja   Delvis   Nej

Bedömning

Den sammanlagda bedömningen utifrån mätningarna är att vi behöver intensifiera och bredda arbetet för att Skövde samhälle ska nå det högt ställda målet. Skövde kommun som organisation har dock förutsättningar att nå målet år 2025.

Redovisning av resultatmätningar

ANDEL FÖRNYBAR ENERGI

Andelen förnybart respektive icke-förnybart bränsle beror bland annat på vilka typer av bränslen som används och hur fjärrvärmens och elen produceras. För att bestämma andelen förnybart har SCB:s statistik över kommunal och regional energianvändning använts som bas. Statistiken visar hur mycket el, fjärrvärme och förnybart respektive icke förnybart bränsle som har använts i Skövde. I SCB:s statistik är industrisektorn belagd med sekretess och kompletterande information har inhämtats från miljörapporter och företagsinformation. Fjärrvärmens har sedan miljövärderats med hjälp av SCB:s fjärrvärmestatistik. För att miljövärdera elen har svensk elmix¹⁾ använts. Denna har räknats fram med

¹⁾ Tidigare år när andelen förnybart räknats ut har nordisk elmix använts. Detta valdes eftersom den nordiska elmarknaden är gemensam och eftersom statistiken var lättillgänglig via Svensk Energis Vägledning angående ursprungsmärkning av el. Denna vägledning publiceras inte längre och motsvarande statistik har visat sig vara svår att få fram på andra sätt. Hade nordisk elmix använts hade andelen förnybart varit några procentenheter högre.

hjälp av Energimyndighetens publikationen Energiläget och statistiksamlingen *Energiläget i siffror*. Vi har ingen senare siffra än 2012 eftersom det är en stor eftersläpning inom detta statistikområde.

ANDELEN FÖRNYBAR ENERGI EXKLUSIVE INDUSTRISEKTORN

Då industrin inte är medräknad var fördelningen 44 procent förnybart och 56 procent icke förnybart år 2012. Bränslena domineras av bensin och diesel som används i transportsektorn. Industrins transporter ingår då de inte särredovisas av SCB. Mer finns att läsa under avsnitt 3.8 "Natur och Miljö".

Inköpen av ekologiska livsmedel har ökat markant från 10 till 18 procent i kommunorganisationen, inom befintlig budget. Uppföljning och tydligare styrning mot vissa livsmedel har möjliggjort förbättringen.

Andelen miljöbilar i kommunorganisationen ligger nu på 69 procent. Stadstrafiken i Skövde har tjugofyra bussar, samtliga drivs med biogas sedan halvårsskiftet 2014.

Viktiga händelser under 2014

Viktiga händelser 2014 rapporteras under avsnittet 3.8 "Natur och Miljö".

Slutsatser

- Skövde kommun som organisation har fortsatt att genomföra åtgärder för att spara energi. Om man vill uppnå ytterligare ökad energieffektivisering och ökad användning av förnyelsebara drivmedel inom transporter behövs fortsatta ansträngningar.
- För att nå ökad måluppfyllelse för Skövde samhälle krävs fördjupad samverkan med andra aktörer i samhället. Kommunikationen kring vad Skövde kommun gör inom energi- och klimatområdet behöver utvecklas.

Utdrag ur: Kommunfullmäktiges styrkort för 2014-2016

Perspektiv	Strategiska mål och strategier	Resultatmätning
Kund & samhälle "Skövde-regionen är känd i landet som en välkomnande och växande region där människor möts, verkar och mår bra"	<p>"Andelen Skövdebor med högskoleutbildning har ökat under perioden 2011-2025. Ökningen har varit snabbare än genomsnittet för riket."</p> <p><i>Strategier från programförklaringen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Satsa på en fortsatt utveckling av Gothia Science Park (GSP). Satsa på teknik och naturvetenskap inom Gymnasium Skövde. Arbeta för att kvalificerade utbildningar förläggs till Högskolan i Skövde. 	<ul style="list-style-type: none"> Meritvärden årskurs 9 Betygspoäng slutbetyg gymnasiet Andel elever som fullföljer sin gymnasieutbildning Introduktionsprogrammet vid gymnasiet Andel elever med grundläggande behörighet till universitet och högskola Andelen ungdomar som går vidare till högre studier Andel av befolkningen med akademisk examen

Mål 3: "Andelen Skövdebor med högskoleutbildning har ökat under perioden 2011-2025. Ökningen har varit snabbare än genomsnittet för riket."

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

Ja Delvis Nej

Bedömning

Ambitionsnivån för Skövdes skolor är att de ska utvecklas mot nationell toppklass. I nuläget har kommunen en bit kvar till det målet. På gymnasienivå finns det dock tecken som pekar på en positiv utveckling. I årskurs 3 på grundskolan har resultaten gått ner något, medan i årskurs 6 är betygspoängen i samma nivå som föregående år. I årskurs 9 ligger betygssnittet under nivån i riket, men man har sett en ökning från 2013 med drygt två poäng.

Målet bedöms som delvis uppfyllt eftersom det finns positiva indikatorer inom vissa områden. Det tar tid att se resultat eftersom vi jobbar med hela befolkningen från unga åldrar. Skövdes ungdomar har goda förutsättningar att fortsätta sina studier på högre nivå, men då de som flyttar folkbokför sig på studieorten faller de utanför vår statistik. Positivt är att för första gången ökade andelen Skövdebor med högskolutbildning mer än riket.

Redovisning av resultatmätningar

Bedömningen av resultatmätningarna är grundade i dess värde jämfört med genomsnittet för riket. En grön symbol innebär att Skövde kommun visar ett resultat som är märkbart högre än rikets. En gul symbol visar ett resultat i linje med rikets värden, medan en röd symbol ligger under riket.

MERITVÄRDEN I ÅRSKURS 9

Meritvärdena för Skövdes skolor ligger på 209,5 vilket är under riksgenomsnittet (214,8) för läsåret 2013/14 men en ökning sedan föregående läsår. De olika skolorna i Skövde får jämnare resultat. De som tidigare haft högt meritvärde har sjunkit något samtidigt som de med lägre meritvärden har ökat. Den skola som sticker ut ur mängden är Vasaskolan som har en kraftig ökning av det genomsnittliga meritvärdet.

Vårterminen 2014 lämnade 550 elever grundskolan. Av dessa var 87,6 procent behöriga att läsa vidare på gymnasiet, vilket är strax över snittet för riket (86,9 procent). Detta betyder att 68 av de elever (12 procent) som lämnade grundskolan i Skövde kommun inte är behöriga till gymnasiet. Efter vårterminen 2013 var denna siffra 67 elever (13 procent).

BETYGSPOÄNG SLUTBETYG GYMNASIET

Merparten av resultaten avseende gymnasieskolan går inte att jämföra med tidigare år. Studenterna som tog sin examen våren 2014 var de första som haft hela sin gymnasieutbildning inom den reformerade gymnasieskolan, GY11. Det innebär att analysen i de flesta fall skett utifrån en jämförelse med rikets resultat.

Elever folkbokförda i Skövde

De elever som slutade gymnasiet våren 2014 hade en genomsnittlig betygspoäng på 14,0.

Samtliga elever inom Gymnasium Skövde

De elever som tog gymnasieexamen från Gymnasium Skövde under våren 2014 fick ett betygs-genomsnitt på 14,5. Genomsnittet för riket var också 14,5.

Årets siffror kommer att användas som utgångspunkt för jämförelser under de kommande åren, när fler elever fullföljer sin gymnasieutbildning inom den nya gymnasieskolan.

ANDEL ELEVER SOM FULLFÖLJER SIN GYMNASIEUTBILDNING

Tidigare år har mätvärdet varit elever som fullföljer sin utbildning inom fyra år. Detta har nu ändrats till tre år i statistikdatabasen och därför går det inte att jämföra med tidigare år.

Elever folkbokförda i Skövde, exklusive IM-elever

Andelen Skövdeelever som fullföljer sin utbildning inom tre år, exklusive elever vid introduktionsprogrammen (IM), är 77 procent. Motsvarande siffra för riket är 71 procent.

Samtliga elever inom Gymnasium Skövde, exklusive IM elever

Också andelen elever vid Gymnasium Skövde, exklusive elever vid IM, som fullföljer sin gymnasieutbildning inom tre år, är högre än riket. Vid Gymnasium Skövde fullföljer 77 procent sin utbildning jämfört med rikets 71 procent. Att eleverna i stor utsträckning kommer in på sitt förstahandsval bidrar sannolikt till det goda resultatet, liksom en bra organisation för elevstöd.

INTRODUKTIONSPROGRAMMET VID GYMNASIET

I gymnasiereformen 2011, ersattes det individuella programmet (IV) med fem introduktionsprogram (IM). Dessa program ska bättre tillgodose obehöriga elevers olika behov. Via programmen kan eleven bli behörig till ett nationellt gymnasieprogram, förberedas för arbetsmarknaden eller gå vidare till annan utbildning. En ofullständig utbildning försvårar deltagandet både i yrkes- och samhällslivet och ökar risken att hamna i utanförskap. Att dessa elever får stöd i skolan och chans att utvecklas är viktigt för Skövde som kommun.

IM-elever folkbokförda i Skövde

Av de ungdomar som är folkbokförda i Skövde kommun och går på ett introduktionsprogram är det 35 procent som byter till ett nationellt program efter ett år. I riket är motsvarande siffra 26 procent (samtliga siffror gäller för 2013).

Samtliga IM-elever inom Gymnasium Skövde

Inom Gymnasium Skövde går 33 procent av eleverna vidare till ett nationellt program efter ett år på IM jämför med rikets 26 procent (samtliga siffror gäller för 2013).

ANDEL ELEVER MED GRUNDLÄGGANDE BEHÖRIGHET TILL UNIVERSITET OCH HÖGSKOLA

Elever folkbokförda i Skövde

Detta mätvärde är inte tillgängligt i statistikdatabasen längre.

Samtliga elever inom Gymnasium Skövde

Andelen elever som hade en grundläggande behörighet till universitet och högskola när de slutade Gymnasium Skövde våren 2014 var 62,1 procent. I riket ligger denna siffra på 70,3.

ANDELEN UNGDOMAR SOM GÅR VIDARE TILL HÖGRE STUDIER

Andelen folkbokförda ungdomar som inom tre år efter av-

slutad gymnasieutbildning väljer att studera vid högskola eller universitet är kvar på samma nivå som föregående år. Skövdes andel ligger fortfarande på 35 procent, medan genomsnittet för riket har minskat något och ligger på 41 procent jämfört med 2013 års 42 procent.

ANDEL AV BEFOLKNINGEN MED AKADEMISK EXAMEN

I Skövde har 23,3 procent av befolkningen mellan 25 och 64 år en eftergymnasial utbildning som motsvarar minst tre års studier, inklusive officersutbildning, enligt 2013 års siffror från Statistiska centralbyrån (Siffror för 2014 publiceras senare under 2015). I riket ligger motsvarande siffra på 25,3 procent. I Skövde är detta en ökning med 0,7 procentenheter från föregående år. Riket har ökat med 0,5 procentenheter. Trenden pekar på att andelen kommer att fortsätta öka, men det är osäkert om målet om en kraftigare ökning än riket kommer att nås. Här har satsningen på Gothia Science Park en viktig roll i att få högutbildade att stanna kvar i Skövde-regionen.

Skövdes befolkning har fortsatt en högre andel med kortare eftergymnasial utbildning, 15,5 procent. Detta är över snittvärdet för riket som är 15 procent.

Viktiga händelser under 2014

Viktiga händelser under 2014 rapporteras under avsnitt 3.7 "Kunskapsutveckling och arbete".

Slutsatser

- Resultatet i grundskolorna, främst på högstadiet, behöver förbättras. Varje elevs prestation behöver utvecklas för att Skövdeelevernas resultat ska falla inom den övre kvartilen, både på grundskolenivå och gymnasienivå.
- Resultaten för gymnasieeleverna på de nationella programmen är bra och ligger över snittet i riket. Utmaningen är att bevara dessa goda resultat, och samtidigt fortsätta utveckla verksamheten på introduktionsprogrammen.
- Vuxenutbildningen är en viktig verksamhet med många positiva effekter både för den enskilde individen och för samhället. För att få större genomslagskraft måste arbetet med arbetsmarknadsrådet få tid att utvecklas.
- Vi bör fortsätta arbetet med att systematisera samverkan med Högskolan i Skövde för att dra nytta av varandras kompetenser.

Utdrag ur: Kommunfullmäktiges styrkort för 2014-2016

Perspektiv	Strategiska mål och strategier	Resultatmätning
Kund & samhälle "Skövde-regionen är känd i landet som en välkomnande och växande region där människor möts, verkar och mår bra"	<p>"Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige."</p> <p><i>Strategier från programförklaringen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontakter med olika intressenter och kunder ska ske utifrån en tydlig och för Skövde gemensam varumärkesstrategi. 	<p>● Lokal stolthet</p> <p>■ Nationell kännedom</p>

Mål 4: "Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige"

Bedömd måloppfyllelse vid mandatperiodens slut:

Ja ◆ Delvis Nej

Bedömning

Bedömningen är i nuläget att Skövde inte kommer att uppfylla målet fullt ut. Dock är "välkänt" en definition av relativ karaktär. Resultatmässigt är det inte ett ändamål i sig att "alla" ska känna till oss. För de målgrupper vi prioriterar och som är relevanta för Skövdes ekonomiska tillväxt, ska vårt varumärke vara välkänt. På det lokala planet har Skövde ett starkt varumärke med hög andel stolta invånare, på nationell nivå krävs fortfarande ett långsiktigt och kraftfullt arbete för att nå målet.

För att bryta ner målet på kort sikt kan vi mäta hur attraktiva vi är genom att följa upp varumärkets styrkor, kännedom och utveckling via resultatmätningar kopplade till vår ekonomiska tillväxt och de associationer människor har med vårt varumärke.

Organisationen Skövde kommun är en del av Skövdes varumärke. Summan av organisationens kontakter och agerande bidrar till att bygga platsen Skövdes varumärke.

Redovisning av resultatmätningar

LOKAL STOLTHET ●

Under 2014 har en lokal medborgarundersökning genomförts i syfte att få en förståelse för hur Skövdeborna ser på Skövde som kommun och på Skövde kommuns kommunikation. Resultatet visar att Skövdeborna har en positiv bild av Skövde kommun, men att man i sina svar även väger in saker som inte direkt har med kommunorganisationen att göra. Man tänker på shopping och handel, att kommunen är trevlig, har bra kommunikationer och är lagom stor men samtidigt expansiv. Man ser också att kommunen erbjuder kultur-, natur-, sport- och fritidsmöjligheter. Skövdes varumärkesplattform grundar sig dock på platsen Skövde vilket

är värt att notera. Ovan nämnda undersökning utgår inte ifrån platsen utan organisationen.

Lokal stolthet mäts också regelbundet genom SCB:s medborgarundersökning. Den genomfördes senast 2013 och ska genomföras igen 2015. 2013 års undersökning visade ett Nöjd-Region-Index (NRI) på 66 för Skövde, samtidigt som medelindex nationellt låg på 58.

NATIONELL KÄNNEDOM ■

I enlighet med den beslutade varumärkesstrategin ska en undersökning på nationell nivå genomföras vartannat år. 2013 gjordes en analys av varumärket Skövde i nationella medier som visade låg publicitet relaterad direkt till staden. Snarare lyftes ambassadörer för Skövde fram. Staden intog en mer perifer roll och lyftes sällan fram överhuvudtaget.

Under 2014 har inte en jämförbar mätning genomförts, men vi kan dock konstatera att Skövde har rönt uppmärksamhet i nationella medier av flera olika orsaker. Ett bra exempel är artisten Robert Gustafsson som vid sitt och kulturhusets 50-årsfirande medvetet valde att lyfta fram just Skövdes betydelse. Ett annat exempel är Arenabadet som av Fotbollförbundet utnämndes till nationalarena för futsal och som samma år tog hem priset som landets bästa äventyrsbad för tredje året i följd.

Ovan nämnda satsningar är utifrån Skövde kommuns aktiviteter. Medienärvaro innefattar naturligtvis betydligt fler exponeringar som är åstadkomna av andra än Skövde kommun.

Vår senaste attityd- och kännedomsundersökning, med konsumentmarknaden som målgrupp på nationell nivå, genomfördes 2011. Undersökningen visade främst två saker; antingen förknippar inte omvärlden oss med någonting alls, eller så nämns det fysiska tillgångar som till exempel idrottslag, ett visst företag eller vacker natur. Under 2015 kommer en liknande undersökning att genomföras.

Viktiga händelser under 2014

Viktiga händelser under 2014 rapporteras under avsnitt 3.10 "Vårt varumärke".

Slutsatser

- För att nå de övergripande målen bedöms Skövde också i fortsättningen ha ett starkt behov av att öka frekvensen och intensiteten i marknadsnärvaro och aktiviteter på såväl lokal, regional som nationell nivå.
- För att stärka varumärket Skövde ska Skövde kommun och Skövde kommunkoncern vidareutveckla det strategiska arbetet och jobba mer samordnat med frågan.
- En förutsättning för att utveckla varumärket Skövde på lång sikt är att inte ändra för mycket i våra långsiktiga visioner, utan låta dem rulla på över mandatperioden. Vi behöver långsiktighet och tålamod för att kunna se effekterna av investeringar. Därför är det positivt att Vision Skövde 2025 fortsätter vara vår ledstjärna i arbetet.

Utdrag ur: Kommunfullmäktiges styrkort för 2014-2016

Perspektiv	Strategiska mål och strategier	Resultatmätning
Kund & samhälle "Skövde-regionen är känd i landet som en välkomnande och växande region där människor möts, verkar och mår bra"	<p>"Skövde har 60 000 invånare år 2025."</p> <p><i>Strategier från programförklaringen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Skövde ska leda och driva utveckling i Skövde-regionen och vara aktiv i att utveckla Västra Götalandsregionen. • Utveckla centralorten. • Erbjudna och marknadsföra tomtmark för byggnation även i yttertätorterna. • Satsa på att förbättra infrastrukturen inom Skövde arbetsmarknadsregion och inom Skövde centralort. • Öka antalet parkeringsplatser (centrumnära, pendelparkering). • Utveckla besöksnäringen. • Utveckla handeln. • Satsa på att utveckla kulturlivet i Skövde-regionen för att öka attraktiviteten. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Antal invånare ■ Antal producerade bostäder ◆ Lokal arbetsmarknadsregion ● Handelsindex ● Turistomsättning (TEM)

Mål 5: "Skövde har 60 000 invånare år 2025."

Bedömd måloppfyllelse vid mandatperiodens slut:

● Ja   Delvis   Nej

Bedömning

Skövde kommuns senaste prognos är att befolkningen 2025 kommer att vara 60 000. Prognosen bygger på antaganden om framtida bostadsproduktion och om hur populationen utvecklas. Fram till år 2025 beräknas en årlig ökning på drygt 1 procent, även om det kommer variera från år till år. Tillväxttakten har ökat markant under mandatperioden och har legat i nivån 0,8 procent, vilket kan jämföras med förra mandatperioden då tillväxttakten var 0,6 procent. Utifrån detta bedöms målet som uppfyllt.

Redovisning av resultatmätningar

ANTAL INVÅNARE ◆

Befolkningsökningen 2014 var 275 personer vilket är något lägre än prognosen. Antal födselar har fortsatt varit hög och födelseöverskottet var 138 personer. Däremot har utflyttningen varit större än inflyttningen under 2014, med ett inflyttningsnetto på -212 personer. Det har färdigställts färre bostäder vilket kan förklara den låga inflyttningen. Migrationen har fortsatt varit stark med ett migrationsnetto på 341 personer.

2014 kan ses som ett mellanår vad gäller bostadsbyggnad. Det arbetas aktivt med att nå ambitionerna om 300 färdigställda bostäder per år vilket kommer att bidra till en högre befolkningsökning. Under mandatperioden har till-

växten legat på ett genomsnitt av 0,8 procent per år, detta går att jämföra med den tidigare mandatperioden (2007-2010) då genomsnittsökningen var 0,6 procent per år. Det är viktigt att fortsätta jobba aktivt med olika åtgärder för att återgå till en hög befolkningsutveckling.

ANTAL PRODUCERADE BOSTÄDER ■

Under 2014 producerades cirka 130 bostäder i Skövde kommun. 2014 och 2015 kan ses som mellanår med lägre nivå på bostadsproduktionen. Från och med 2016 beräknas den årliga produktionen av bostäder ligga närmare den målsättning som finns uttalad i det boendestrategiska programmet (300 inflyttningsklara bostäder per år). Sammantaget över mandatperioden 2011-2014 har drygt 700 bostäder producerats med ett medeltal på 180 nya bostäder per år. För att nå önskad befolkningsökning krävs de kommande åren cirka 250 bostäder eftersom vi har en åldersstruktur i samhället som bidrar till ett högt födelsenetto.

LOKAL ARBETSMARKNADSREGION ◆

En Lokal arbetsmarknadsregion (LA) bestäms bland annat genom in- och utpendlingen i kommuner och utifrån detta bildar Skövde centrum i vår LA. Den består idag av tio kommuner och omfattar drygt 181 000 invånare. Detta är en ökning med drygt 1000 invånare sedan 2013. Enligt aktuell vetenskap är det en fördel med starka pendlingsregioner eftersom de bättre kan klara omsvängningar i konjunkturen.

Den senaste uppdelningen av de lokala arbetsmarknadsregionerna var år 2005 och en revidering kommer eventuellt ske under år 2015. Med tanke på tillväxten i Skövde är det möjligt att LA regionerna i Skaraborg kommer ritas om och Skövde kommer då bli centrum i en Skaraborgs LA region som då även inkluderar Lidköping, Götene, Essunga och Vara.

HANDELSINDEX ●

Handelsindex är ett mått på marknadsandelar och visar in- alternativt utflöde i en kommun. Ett index på över 100 visar ett inflöde, det vill säga att fler än kommunens invånare handlar i kommunen. Skövdes handelsindex har ökat stadigt sedan 2007 men hade en liten minskning 2013 och ligger nu på 133. Resultatet för 2014 redovisas i mitten av 2015. Målet för Handelsstaden Skövde är att ligga stabilt runt 130, vilket kommunen nu gjort de senaste fem åren. Vår starka handel skapar fler arbetstillfällen och visar även på Skövdes attraktionskraft som plats. Sällanköpsindexet har också minskat något från föregående år, från 164 till 163. Detta är fortfarande en väldigt stark siffra för en kommun i Skövdes storlek.

TURISTOMSÄTTNING (TEM) ●

Turistomsättningen bedöms ha minskat något från föregående år, dock redovisas officiell statistik för 2014 i april 2015. Bedömningen grundar sig primärt på att Skövde under 2014 haft en minskning av antalet gästnätter. Detta tyder på att vi efter ett par år med ovanligt hög beläggning återgått till mer normala nivåer sett i ett längre perspektiv.

Viktiga händelser 2014

- Med gemensamma ansträngningar har näringsliv, akademi och samhälle byggt dataspelsbranschen i Skövde. Under 2014 har Sweden Game Arena lanserats, en gemensam samverkansplattform innehållande utbildning, utveckling, forskning och företagande.
- Arena Skövde har utsetts till nationalarena i futsal vilket stärker Skövdes attraktionskraft och bidrar till ökad besöksnäring vid större evenemang.
- Konceptet ”Prova Skövde” har arbetats fram inom kommunikationsplattformen och ska fungera som fokusområde vid marknadsföringen av Skövde. Bland annat jobbar man utifrån detta koncept mot potentiella hemvändare och kompetensinflyttare.
- Skövde kulturhus firade under året 50 år. Detta uppmärksammades med flera evenemang under året och avslutades med en stor Kulturgala i november då Robert Gustafsson delade ut det ny instiftade stipendiet ”Robert Gustafssons Guldnickel”. Några dagar senare bjöds allmänheten in till ett stort kultur- och folkbildningskalas.
- Under våren beslutade regeringen om en utbyggnad av E20 i Skaraborg och under hösten beslutade kommunfullmäktige om en utökad medfinansiering av utbyggnaden. Ett viktigt steg i utvecklingen av infrastrukturen i Skaraborg.
- Next Skövde Destinationsutveckling AB:s handlingsplan för 2014 hade fokus på att öka marknadsföringen av Skövde. Genom aktiviteter inom affärsområdena turism, handel, möten och evenemang skapades goda förutsättningar för att positionera och ladda varumärket Skövde.

Slutsatser

- För att nå 60 000 invånare år 2025 behöver bostadsbyggandet hålla en hög och jämn nivå. Erfarenheten historiskt visar att de bostadsprojekt vi planerar alltför sällan blir genomförda i den takt vi bedömt. Det föranleder högre prioritering av insatser som faktiskt *underlättar* för aktörer att vilja och kunna bygga här.
- Det är viktigt att fortsätta att utveckla både handeln och besöksnäringen i Skövde. Det bidrar till att öka Skövdes attraktivitet och ger nya arbetstillfällen. Även andra åtgärder behövs för att stimulera till nya arbetstillfällen.
- Det regionala utvecklingsarbetet behöver få tydligare fokus. Infrastruktur och kunskapsutveckling är frågor som kräver regional samverkan och för-tjänar en gemensam plan.
- Skövde kommun behöver i den långsiktiga ekonomiska planeringen räkna med att medfinansiera större satsningar i infrastruktur. Det behövs också ett fortsatt aktivt arbete på såväl politisk nivå som på tjänstemannanivå för att påverka hur de nationella infrastruktursatsningarna genomförs.

3.2 Kvalitet & effektivitet i våra processer

Utdrag ur: Kommunfullmäktiges styrkort för 2014-2016		
Perspektiv	Strategiska mål och strategier	Resultatmätning
<p>Kvalitet & effektivitet i våra processer</p> <p>”Den kommunala organisationen arbetar på ett effektivt, rättssäkert och ändamålsenligt sätt för att ge Skövdeborna bra service”</p>	<p>”Skövde kommun är en flexibel, kundorienterad och effektiv organisation.”</p> <p><i>Strategier från programförklaringen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbeta med benchmarking. • Konkurrensutsatt verksamheter. • Delta i olika EU-projekt för att se och lära av andra. • Utveckla internationella kontakter. • Förtydliga den kommunala organisationen utifrån medborgare-/beställareuppdraget och arbetsgivare-/utförareuppdraget. 	<p>☐ Kommunkompassen (SKL:s utvärderingsverktyg)</p> <p>☒ Kommunens kvalitet i korthet</p>

Mål: ”Skövde kommun är en flexibel, kundorienterad och effektiv organisation.”

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

Ja Delvis Nej

Bedömning

Bedömningen är att målet delvis kommer att uppnås. Skövde kommun har hög effektivitet i flera verksamheter och processer. Effektiviteten bedöms ändå kunna öka genom att i högre utsträckning standardisera processer och genom högre nyttjande av e-tjänster. Vår organisationskultur behöver också utvecklas för att till fullo kännetecknas av att vara kundorienterad. En ny organisation infördes från och med 1 januari 2015 som på ett bättre sätt kan svara upp mot målet.

Redovisning av resultatmätningar

KOMMUNKOMPASSEN (SKL:s utvärderingsverktyg)

Utvärderingen utgår. Ej relevant för Skövde kommun i nuläget. Resultatmätningen har ersatts av kommunens kvalitet i korthet (KKIK).

KOMMUNENS KVALITET I KORTHET (KKIK)

KKIK är nyckeltalsjämförelser som SKL (Sveriges kommuner och landsting) utvecklat i samverkan med kommuner under flera år. En majoritet av Sveriges kommuner deltar i arbetet. Nyckeltalen används för att jämföra kommuners kvalitet och effektivitet. Senaste resultatet presenterades i början på 2015 och liknande slutsatser som från föregående undersökning kan göras. Det framgår tydligt att Skövde kommun inte sticker ut, varken negativt eller positivt. De allra flesta resultat ligger väldigt nära värdena för den genomsnittliga kommunen.

Viktiga händelser 2014

- Kommunfullmäktige beslutade i april om en ny politisk organisation som ska gälla från 2015. Beslut om tjänste-

manorganisation togs av kommunstyrelsen den 13 oktober. Arbetet med att införa organisationen pågår.

De effekter som den nya organisationen eftersträvar är:

– Tydligare strategisk styrning för ökad måluppfyllelse i resan mot Vision Skövde 2025.

– Stärka rollen som samhällsutvecklare och ledare i det regionala utvecklingsarbetet.

– Anpassa alla kontakter med kommunen efter kundens behov, som också ska styra vår verksamhetsutveckling.

– Medborgare, företagare, föreningar och besökare ska uppleva ett positivt bemötande hos kommunens medarbetare.

- E-förvaltningsarbetet fortsätter att utvecklas i en positiv riktning. Vid 2014 års slut har 22 e-tjänster lanserats via den gemensamma plattformen och det finns ett ständigt utvecklingsbehov. Skövdes strategi för e-samhället har färdigställts och passerat e-råd och serviceutskott.
- En rapport som beskriver hur Skövde kommun arbetar med internationella frågor har tagits fram. Rapporten syftar till att visa nuläget inom Skövde kommun vad gäller internationellt arbete. Den visar att vissa verksamheter arbetar väldigt mycket med frågan, medan vissa inte gör det alls. Det saknas en övergripande strategi, och även övergripande uppföljning.

Slutsatser

- Vi behöver fortsätta att utveckla hur vi följer upp och utvärderar våra verksamheter inte bara ur ett kundperspektiv, utan också med avseende på hur vi utvärderar och analyserar effekterna av insatta resurser.
- Flera processer behöver tydliggöras och standardiseras, till exempel inom ekonomiområdet. IT behöver användas mer integrerat i verksamhetsutvecklingen. Även användarvänligheten i våra IT-stöd behöver förbättras.

3.3 Medarbetare & chefer

Utdrag ur: Kommunfullmäktiges styrkort för 2014-2016		
Perspektiv	Strategiska mål och strategier	Resultatmätning
<p>Medarbetare & chefer</p> <p>”Skövde kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare där såväl medarbetare som chefer har möjlighet att växa i sina olika roller för att ge våra kunder och uppdragsgivare god service och gott bemötande”</p>	<p>”Möjligheten för medarbetare och chefer att lokalt ta ansvar för sina verksamheter ska öka.”</p> <p><i>Strategier från programförklaringen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommungemensamt ledar- och chefsutvecklingsprogram. • Kommungemensam medarbetaridé och strategi för implementering. • Chefsnätverk (200-grupp och 20-grupper) ska utvärderas och utvecklas. • Arbetsmiljö- och samverkanssystemet ska utvecklas. • Kompetensväxling i samband med den snabbare generationsväxlingen. • Fler medarbetare på årsarbetstidsavtal. • Färre medarbetare som ofrivilligt arbetar deltid 	<ul style="list-style-type: none"> ● Medarbetarenkät ● Andel anställda med årsarbetstid ● Andel anställda som ofrivilligt arbetar deltid

Mål: ”Möjligheten för medarbetare och chefer att lokalt ta ansvar för sina verksamheter ska öka.”

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

● Ja   Delvis   Nej

Bedömning

Målet bedöms vara uppfyllt år 2014. Med ”lokalt ansvar” menas inte att decentraliseringen ska öka utan att chefer och medarbetare ska stärkas i sina roller. Bedömningen att målet har uppfyllts grundas på att stora satsningar gjorts under de senaste åren på ledarskaps- och chefsutveckling, både genom ledarskapsutbildningen i situationsanpassat ledarskap och de obligatoriska chefskurser som alla chefer i kommunen ska gå för att bli certifierade chefer. Även medarbetarnas ansvar, delaktighet och stolthet över sitt arbete i Skövde kommun kommer att öka i och med implementeringen av medarbetaridén och i det fortsatta arbetet ute på enheterna tillsammans med sina chefer. Detta är de två stora hörnstenarna i att nå målsättningen. Även arbetsformer för chefsnätverken (de så kallade 20-grupperna och 200-gruppen) utvecklas i syfte att stärka relationen mellan det kommunövergripande styrnings- och ledningsarbetet i kommundirektörens ledningsgrupp (KDLG) med arbetet på enhetsnivåer.

Redovisning av resultatmätningar

MEDARBETARENKÄT ●

Medarbetarenkäten genomfördes 2011 och hade en hög svarsfrekvens, 87 procent. Frågeområden som var aktuella och mättes var arbetstillfredsställelse/trivsel, jämställdhet och mångfald, ledarskap, medarbetar- och organisationsut-

veckling samt ”Min arbetsgrupp”. Nöjd medarbetarindex för hela kommunen blev 79 (max är 100) vilket kan jämföras med 2009 års undersökning som hamnade på 80. Dessa indexvärden bör sättas i förhållande till att ett index på 70 anses vara ett bra resultat. Vissa förvaltningar har under åren 2012-2014 genomfört egna medarbetarenkäter. Under 2015 kommer en medarbetarenkät att genomföras centralt på kommunen.

ANDEL ANSTÄLLDA MED ÅRSARBETSTID ●

Den 1 november 2014 hade Skövde kommun totalt 881 medarbetare som var anställda på årsarbetstidsavtal. Detta är en ökning med cirka 20 personer sedan förra året. De flesta av dessa medarbetare, 720 personer, är anställda i omvårdnadsförvaltningen och går på kommunals årsarbetstidsavtal, ÅTD03. Det är också på omvårdnadsförvaltningen som ökningen av antalet medarbetare som har årsarbetstidsavtal har skett. Av de andra förvaltningarna utmärker sig socialförvaltningen med näst flest medarbetare på årsarbetstidsavtal, 66 personer. Fler verksamheter som är schema- lagda måndag-fredag 40 timmar i veckan börjar ansluta till årsarbetstidsavtalen, då de ser nytta för både verksamheten och för medarbetaren med en flexiblare arbetstidsförläggning. Det initiala syftet med avtalsformen var att erbjuda valfri sysselsättningsgrad för Kommunals medlemmar som arbetar inom omvårdnadsförvaltningen. Det har varit ett framgångsrikt arbete och har därför utvidgats till andra fackförbund och förvaltningar.

ANDELEN ANSTÄLLDA SOM OFRIVILLIGT ARBETAR DELTID ●

90 procent av Skövde kommuns medarbetare är nöjda med sin tjänstgöringsgrad. 7 procent vill arbeta mer och 3 procent vill arbeta mindre. Detta är siffror från förra medarbetarundersökningen (2011). Hur det ser ut i dag vet vi inte.

Viktiga händelser 2014

- Ledarutbildningen ”Situationsanpassat Ledarskap” har nu genomförts för i stort sett samtliga chefer. Kommande utbildningar fångar upp nyanställda chefer med en utbildning per år.
- Chfsutvecklingsprogrammet startade under hösten. Majoriteten av de obligatoriska kurserna finns på plats.
- Medarbetaridén lanserades vid årsskiftet 2012-2013. Under året har diskussioner förts på arbetsplatsträffar och i ledningsgrupper. Syftet med Medarbetaridén är att i dess förlängning stärka medarbetarskapet och utveckla och stärka kvaliteten i våra verksamheter. Under hösten förbereddes en uppföljning av arbetet, som kommer att genomföras i början av 2014.
- Kommunens chefer bildar ett gemensamt nätverk, 200-gruppen, som samlas två gånger per år under ledning av kommundirektören. Under årets två träffar har utredning om ny organisation och förslag på hur en sådan kan se ut behandlats. 200-gruppen är i sin tur indelad i nio 20-grupper som träffas en gång per kvartal och leds av en förvaltningschef. Teman för 20-grupperna under 2013 har varit medarbetaridén, bisyssla, nytt HR-system och folkhälsostrategin.
- Från och med 1 januari 2015 är kommunstyrelsen Skövde kommuns anställningsmyndighet. Allt personal- och arbetsmiljöansvar samlas därmed på KS. Avdelningen för arbetsgivarfrågor bildades samtidigt och i HR-enheten samlas kommunens samtliga HR-resurser. Förändringen syftar till att skapa en mer enhetlig, samordnad, effektiv och professionaliserad hantering inom arbetsgivarområdet. År 2014 har präglats av att genomföra omorganisationen och skapa förutsättningar för att uppnå syftet med förändringen.

Slutsatser

- Vi behöver även fortsättningsvis prioritera chef- och ledarskapsutbildningar och utveckla dessa allt eftersom behoven förändras och våra kunskaper ökar.
- Vi behöver föra diskussioner på samtliga arbetsplatser kring innebörden av medarbetaridén för att den ska få genomslag i vår organisationskultur.
- Vi behöver fortsätta att ha dialoger med fackförbunden kring vikten av att ha ett moderniserat samverkansavtal och olika arbetstidsavtal.
- Vi behöver stärka insikten om att ledarskap och medarbetarskap lever i symbios med varandra.
- Identifiera och stärka det kommundemensamma inom arbetsgivarområdet i samband med att arbetsgivaransvaret samlas på KS.

3.4 Ekonomi

Utdrag ur: Kommunfullmäktiges styrkort för 2014-2016		
Perspektiv	Strategiska mål och strategier	Resultatmätning
Ekonomi "Skövde kommun har en god ekonomi med låg skatt och låga avgifter"	<p>"Resultatet ska vara två procent av skatter och bidrag i genomsnitt över mandatperioden."</p> <p><i>Strategier från programförklaringen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Skattefinansiera investeringar så långt som möjligt. • Aktiv ägarstyrning av tillgångar i syfte att finansiera satsningar på tillväxt • Arbeta strategiskt med lokalförsörjning. • Sök medfinansiering av infrastruktursatsningar. • Ge anläggningsbidrag till föreningar för drift av idrottsplatser och anläggningar. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Resultat ● Skattesats ● Soliditet

Mål: "Resultatet ska vara två procent av skatter och bidrag i genomsnitt över mandatperioden."

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

● Ja   Delvis   Nej

Bedömning

Bedömningen är att målet har uppfyllts under mandatperioden. Skövde kommun har en god ekonomisk grund att utgå ifrån för att möta de utmaningar som finns i framtiden.

Redovisning av resultatmätningar

RESULTAT ●

Årets resultat för kommunen är positivt med 101,6 miljoner kronor. Resultatet innebär att det egna kapitalet ökade med nästan 4 procent. Det motsvarar 4,2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Det genomsnittliga resultatet för åren 2011-2014 är 3,5 procent av skatter och statsbidrag. Detta innebär att kommunen uppfyller det finansiella målet för god ekonomisk hushållning.

SKATTESATS ●

Skattesatsen är 20,86 per skattekrona. Skatten höjdes med 30 öre för 2014. Skattesatsen ändrades även med 43 öre från och med 1 jan 2012 i och med skatteväxlingen med Västra Götalandsregionen angående Västtrafik AB. Den genomsnittliga skattesatsen för Västra Götalands och Hallands kommuner var år 2013 21,46 per skattekrona.

SOLIDITET ●

Soliditeten inklusive pensionsskulden uppgår till 37,2 procent för år 2014, vilket är en förbättring med 1,8 procent gentemot föregående år. Soliditeten är fortsatt god trots höga investeringsnivåer under flera år, vilket förklaras av goda resultat. Detta har inneburit att en större del av inve-

steringarna kunnat finansieras utan upplåning. För att få ett mer relevant mått på soliditeten måste hänsyn tas till det pensionsåtagande som redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Om detta åtagande, som vid årsskiftet uppgick till 1 131,5 miljoner kronor, läggs in i balansräkningen har kommunen fortfarande en positiv soliditet.

Viktiga händelser 2014

- Skövde kommun har skattefinansierat 66,4 procent av årets investeringar. Detta har varit möjligt genom att kommunen visar ett bra resultat på 101,6 miljoner kronor.
- Kommunfullmäktige beslutade den 16 december 2013 om bildande av SkövdeNät AB, dotterbolag till Skövde Stadshus AB. Den 1 april 2014 övertog SkövdeNät AB den elnätsverksamhet som tidigare drevs av Tekniska förvaltningen.
- Arbete har påbörjats i lokalstyrgruppen om framtagande av en lokalstrategi vilken beräknas vara klar under 2015.
- Under året tecknades avtal gällande medfinansiering till utbyggnad av E20. Skövde kommuns medfinansieringsbidrag uppgår till 113 miljoner kronor.

Slutsatser

- Skövde kommun har haft flera år med goda resultat vilket har bidragit till en god, långsiktig finansiell kapacitet.
- Utbyggnad av infrastruktur, nya förskolor och ombyggnad av grund- och gymnasieskolan är exempel på kommande utmaningar för kommunen. Detta kommer att medföra en högre investeringsnivå under en period.

3.5 Regionen

Målbild: Vi ska förstärka vår roll som attraktiv centralort och agera draglok för hela Skövde-regionen. Vi ska verka för att skapa en större, gemensam arbetsmarknadsregion. Därför ska infrastrukturen utvecklas så att vi enkelt kan röra oss inom Skövde-regionen och till eller från andra orter eller centra som är viktiga för oss. Vi ska vara en aktiv och tydlig aktör i Västra Götaland.

Hur styr vi mot målbilden?

Skövde kommun är en av femton kommuner som genom Skaraborgs kommunalförbund driver och samordnar frågor inom de fem fokusområdena infrastruktur, kultur, hälsa och socialtjänst med FoU, näringsliv samt kompetens och kunskapsutveckling. Därutöver finns både formella och informella samarbeten, som Gymnasium Skaraborg och chefsnätverk för de flesta kommunala områden. Inom nätverken sker till exempel viktigt informationsutbyte, initieras nödvändiga samarbetsprojekt och produceras underlag. Nätverksarbetet bedrivs på både politisk nivå och tjänstemannanivå.

Vad har hänt under 2014?

- Ett relativt omfattande samarbete med Tibro och Hjo kommuner har växt fram inom IT-området. Under året har avgörande steg tagits. Tillsammans med Tibro har en helt ny klientplattform tagits fram, som ska vara gemensam för kommunerna med början under 2015. Förutom att vi stöttat Hjo i deras IT-drift har vi också påbörjat ett e-förvaltningsarbete som syftar till leverans av nulägesanalys, e-tjänsteplattform och fem enkla e-tjänster för Hjo.
- Arbetsmarknadsavdelningen har varit drivande i ett nätverk för arbetsmarknadsenheterna i Skaraborg och arrangerat en arbetsmarknadsmässa för alla anställda inom arbetsmarknadsenheterna i regionen. Under 2015 kommer även arbetsförmedlingen att aktivt delta i nätverket.
- ”Kreativa kraftfält” är ett projekt som drivits av Skaraborgs Kommunalförbund och Västra Götalandsregionen. Projektet har till syfte att synliggöra och tydliggöra kulturens betydelse för hållbar utveckling och ekonomisk tillväxt i Skaraborg samt skapa förutsättningar för kulturedda lokala och regionala utvecklingsprogram. Resultatet av projektet är en serie kartor över Skaraborg där ett antal parametrar vägts samman och som synliggör utvecklingsdynamiken på olika platser runt om i delregionen. Det här ger oss möjlighet att utläsa var någonstans investeringar kan förväntas ge önskat resultat. Tillsammans med ”Strukturbild Skaraborg” har vi då en för Skaraborg gemensam heltäckande bild som ger oss ett bra underlag för diskussioner och beslutsfattande kring satsningar som behöver göras för att stärka Skaraborg som attraktiv region.

- Under våren beslutade regeringen om en utbyggnad av E20 i Skaraborg till fyrfilig väg och under hösten tog kommunfullmäktige beslut om en utökad medfinansiering av utbyggnaden. Ett viktigt steg i utvecklingen av infrastrukturen i Skaraborg.
- Västra Stambanegruppen har under året haft ett intensivt arbete med Trafikverkets åtgärdsvalsstudie ”Västra Stambanan genom Västra Götaland”, genom aktivt deltagande i studiens styrgrupp och arbetsgrupp. En välbesökt remisskonferens arrangerades med anledning av Trafikverkets remiss om åtgärdsvalsstudien, där också Anders Åkesson från Trafikuskottet deltog för att informera kommunerna och de regionala företrädarna om regeringens infrastrukturproposition. Utöver detta har Västra Stambanegruppen haft flera lednings- och medlemsmöten och träffar med tågoperatörerna SJ, MTR och Västtrafik inför arbetet med Trafikverkets tågplan 2015.
- Representanter från Skövde kommun deltog under Almedalsveckan och huvudfrågan var försvaret. Bland annat var Skövde med och arrangerade ett seminarium tillsammans med Försvarsmaktsråd Skaraborg.
- Ett pilotprojekt inom Försvarsmaktsråd Skaraborg har satts igång under året. Det är ett samarbete mellan Skaraborgs regemente och arbetsförmedlingen, med syfte att stötta personer som gått grundläggande militär utbildning med att komma ut i arbetslivet.
- Under 2014 har flera förvaltningar haft samarbete med Högskolan i Skövde genom olika projekt. Utöver detta har det också varit ett flertal samarbeten med Linnéuniversitetet. Det är viktigt med externa kontakter med högskolor då det främjar utveckling och nyfikenhet inom vår organisation samtidigt som det stärker Skövdes varumärke.

Hur mäter vi att vi är på rätt väg?

LOKAL ARBETSMARKNADSREGION

En Lokal arbetsmarknadsregion (LA) bestäms bland annat genom in- och utpendlingen i kommuner och utifrån detta bildar Skövde centrum i vår LA. Den består idag av tio kommuner och omfattar drygt 181 000 invånare. Detta är en ökning med drygt 1000 invånare sedan 2013. Enligt aktuell vetenskap är det en fördel med starka pendlingsregioner eftersom de bättre kan klara omsvängningar i konjunkturen.

Den senaste uppdelningen av de lokala arbetsmarknadsregionerna var år 2005 och en revidering kommer eventuellt

Lokal arbetsmarknadsregion

Källa Statistiska centralbyrån	2 013	2 012	2 011	2 010	2 009	2 008	2 007
Inpendling till Skövde	11 548	10 962	11 029	10 432	9 637	10 619	10 303
Utpendling från Skövde	5 151	5 161	4 953	4 936	4 739	4 749	4 660
Netto	6 397	5 801	6 076	5 496	4 898	5 870	5 643
Inpendling till Skaraborg	6 989	6 783	6 844	6 672	6 053	6 411	6 566
Utpendling från Skaraborg	9 993	9 694	8 622	9 124	9 383	8 964	9 339
Netto	-3 004	-2 911	-1 778	-2 452	-3 330	-2 553	-2 773

ske under år 2015. Med tanke på tillväxten i Skövde är det möjligt att LA-regionerna i Skaraborg kommer ritas om och Skövde kommer då bli centrum i en Skaraborgs LA-region som då även inkluderar Lidköping, Götene, Essunga och Vara.

CENTRALORT

En region behöver en stark centralort. Det finns flera nyckeltal för att mäta Skövdes styrka som centralort. De vi valt att följa är befolkningsutvecklingen, handelsindex och turistomsättning.

Befolkningsökningen 2014 var 275 personer, vilket är något lägre än befolkningsprognosen. Antal födselar har fortsatt varit hög och födelseöverskottet var 138 personer. Däremot har utflyttningen varit större än inflyttningen under 2014, med ett inflyttningsnetto på -212 personer. Det har färdigställts färre bostäder vilket kan förklara den låga inflyttningen. Migrationen har fortsatt varit stark med ett migrationsnetto på 341 personer.

Handelsindex är ett mått på marknadsandelar och visar på ett in- alternativt utflöde i en kommun. Ett index på över 100 visar ett inflöde, det vill säga att fler än kommunens invånare handlar i kommunen. Skövdes handelsindex har ökat stadigt sedan 2007, däremot såg man en liten minskning 2013 och ligger nu på 133. Resultatet för 2013 redovisas i mitten av 2014. Målet för Handelsstaden Skövde är att ligga stabilt runt 130, vilket kommunen nu gjort de senaste fem åren. Vår starka handel skapar fler arbetstillfällen och visar även på Skövdes attraktionskraft som plats. Sällanköpsindexet har också minskat något från föregående år, från 163 till 162. Detta är fortfarande en väldigt stark siffra för en kommun i Skövdes storlek.

Turistomsättningen bedöms i nuläget ha minskat något från föregående år, dock redovisas officiell statistik för 2014 i april 2015. Bedömningen grundar sig primärt på att Skövde under 2014 haft en minskning av antalet gästnätter. Detta tyder på att vi efter ett par år med ovanligt hög bebyggning återgått till mer normala nivåer om man ser tillbaka i ett längre perspektiv.

Vilka slutsatser kan vi dra inför det fortsatta arbetet?

- Skövde har stärkt sin position inom arbetsmarknadsregionen. För att ytterligare utveckla Skövde-regionen behöver den målbild som finns i Vision Skövde 2025 brytas ner i en konkret plan där det framgår vilka frågor som är prioriterade.
- Infrastrukturen runt Skövde-regionen är av avgörande betydelse för den framtida utvecklingen. Det samarbete som finns med andra kommuner angående E20 och Västra stambanan behöver fortsätta prioriteras även om viktiga framgångar nåtts inom E20 området.
- Det nätverksarbete som sker i dag skapar förutsättningar för att gemensamt åstadkomma utveckling, men då behövs en ökad närvaro på den regionala arenan av såväl politiker som tjänstemän. För att höja resultatet av nätverkandet krävs tydligare mål för vilka resultat som ska nås.

Befolkningsutveckling

*i genomsnitt per år

Källa Statistiska centralbyrån	2014	2013	2012	2011	2010	2000-2009*	1990-1999*
Befolkningsstillväxt Skövde kommun, antal	275	647	451	359	418	167	165
Befolkningsstillväxt Skövde kommun, i %	0,52	1,24	0,9	0,7	0,8	0,34	0,35
Befolkningsstillväxt Skaraborg, i %	0,59	0,62	0,1	0	0	0,07	-0,15
Befolkningsstillväxt riket, i %	1,06	0,93	0,8	0,7	0,8	0,52	0,32

Handelsindex

Källa Statistiska centralbyrån	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Handelsindex, Skövde	133	135	134	133	131	123	119	114	115	118

3.6 Attraktiva boendemiljöer

Målbild: Vi ska skapa attraktiva boendemiljöer som är anpassade till människors olika intressen och behov. Förutsättningarna för nybyggnation av bostäder ska utvecklas och vi ska stimulera intressenter att investera i Skövde.

Hur styr vi mot målbilden?

Skövde kommuns roll är att skapa goda förutsättningar för attraktiva boendemiljöer både för dagens Skövdebor och för dem som vill bosätta sig här i framtiden. I vårt uppdrag ingår därför att utveckla förutsättningarna för nybyggnation av bostäder, stimulera intressenter att investera i Skövde och stärka Skövde som attraktiv boenderegion genom att ha god mark- och planberedskap, erbjuda attraktiva bostadsområden för olika grupper och i hela kommunen, och marknadsföra Skövde som bostadsort.

För att styra arbetet har flera utvecklingsplaner beslutats i demokratisk ordning med syftet att hålla ihop det övergripande planeringsarbetet för utvecklingen av våra boendemiljöer. Bland annat antog kommunfullmäktige i september 2012 ett boendestrategiskt program. Andra viktiga styrdokument är översiktsplan, trafikplan och energi- och klimatplan som alla har betydelse för Skövdes boendemiljöer.

Målsättningen är att 300 nya bostäder ska produceras årligen. Bostäderna ska möta de olika behov som finns i ett samhälle som präglas av mångfald. En attraktiv boendemiljö inkluderar närhet till en stadskärna som upplevs erbjuda både bra service och upplevelser. Skövde kommun satsar årligen medel på att utveckla stadskärnan. Utvecklingen sker i nära samverkan med fastighetsägare och det övriga näringslivet. För att försköna staden finns en fond som donerats av makarna Egnell och som används för konst i det offentliga rummet.

Boendestrategiskt program för Skövde kommun

I det boendestrategiska programmet presenterar vi en helhetsbild av de möjligheter och utmaningar som finns på vår bostadsmarknad. I programmet finns en samlad redovisning av vad vi vill göra när det gäller bostadsbyggande och viktig information till olika aktörer på bostadsmarknaden. I programmet säger vi att vi ska bidra till välfärd genom attraktiva boendemiljöer som är anpassade till människors olika intressen och behov. Vi säger också att vi ska bidra till tillväxt genom att utveckla förutsättningarna för nybyggnation av bostäder, stimulera intressenter att investera i Skövde och stärka Skövde som attraktiv bostadsort. De båda perspektiven förstärker varandra. Välfärd bidrar till tillväxt, och tillväxt bidrar till välfärd. Läs gärna programmet i sin helhet på www.skovde.se.

Vad har hänt under 2014?

- Arbetet med att genomföra kommunfullmäktiges boendestrategiska program för Skövde kommun har fortsatt. Utvecklingsinsatserna i programmets åtgärdsplan har ännu inte nått full kraft.
- Under 2014 har 126 bostäder färdigställts, varav 86 lägenheter och 40 enbostadshus.
- Skövde kommuns allmännyttiga bostadsbolag, AB Skövdebostäder, har byggt klart Fältspaten, ett trygghetsboende centralt i Skövde, med 78 lägenheter. Inom det centrala kvarteret Tyr har bolaget också haft byggstart för 25 hyresrätter. Ytterligare 26 bostadsrätter påbörjades i början av året i Kvarteret Översten, med PEAB som byggherre.
- På Frostaliden har markarbeten för exploateringen påbörjats och för första kvarteret är byggstarten planerad till hösten 2015.
- Detaljplaner för bostäder har tagits fram för cirka 250 lägenheter på Aspö. I Kv Rönnen ger detaljplanen ett nyttillskott på 26 lägenheter (totalt 47 lägenheter). På östra sidan om järnvägen har detaljplaner påbörjats för bostäder och förskola i den södra delen av Ekedalsområdet (ca 200 lägenheter). För småhusbebyggelse har detaljplaner påbörjats i bland annat Björkebacken (Stöpen), och etapp 3 i Hasslum.
- Arena Skövde Bad utsågs till bästa äventyrsbad för tredje året i rad. Förutom detta belönades Arena Skövde Bad också med utmärkelsen Årets besöksmål på Skövde Näringslivsgala. Under året har det varit besöksrekord på Arena Skövde bad med nästan 260.000 besökare.
- Våra parker och våra bostadsnära skogar är viktiga hörnstenar i byggandet av en attraktiv bostadsmiljö. Arbetet med att utveckla Boulognerskogen har fortsatt under 2014 och i juni invigdes Boulognersjön som badsjö igen. Detta slog ut väldigt väl tack vare det fina sommarvädret och blev snabbt ett populärt besöksmål i tätorten. En ny strand har anlagts och bänkar, bord, grillar och grillställ gör det inbjudande för den som vill slå sig ner. En ny gångväg har anlagts, vilket gör det enkelt att promenera eller jogga runt sjön.

Hur mäter vi att vi är på rätt väg?

Vi har valt att följa fem olika indikatorer: Antal invånare, prisutvecklingen på bostäder, kötid hos allmännyttan, medborgarnas syn på sin boendemiljö och antal nyproducerade bostäder.

ANTAL INVÅNARE

Befolkningsökningen 2014 var på 275 personer. Födelse-nettot och migrationen var fortsatt stark under 2014, däremot var flyttnettot negativt. Med andra ord var det fler som flyttade från Skövde till andra svenska städer än som flyttade till Skövde inom Sverige. Detta visar en tydlig relation mellan befolkningsökningen och nivån på bostadsbyggandet i kommunen. Skövde är idag attraktivt som boendeort hos dem som bor i Skövde-regionen. Skövde har flera stora verksamheter såsom högskolan, försvarsmakten och sjukhuset som attraherar många inflyttande, framför allt unga människor. Efterfrågan på bostäder av alla sorter är därför stor. Det visar bland annat mäklarstatistiken nedan och det faktum att det finns en säkerställd bostadsbrist idag. Såväl unga och äldre som barnfamiljer finns bland dem som söker bostad idag.

PRISUTVECKLING PÅ BOSTÄDER

Priserna de senaste tolv månaderna (2014) på villor i Skövde har ökat med nästan tio procent, jämfört med 2013 då ökningen var bara en procent. Priserna på bostadsrätter i Skövde har de senaste tolv månaderna också ökat kraftigt, med 21 procent. Detta är jämförbart med riket där priserna på bostadsrätter ökat med 9 procent enligt Mäklarstatistik som omfattar en majoritet av alla försäljningar. Den stora ökningen består både i en generellt hög prisutveckling till följd av stor efterfrågan och dels på försäljning av drygt 20 nyproducerade bostadsrätter i kvarteret Översten. Av nedan

redovisad tidsserie ser vi att snittpriserna stiger för både bostadsrätter och villor och att antalet sålda bostäder ökat igen 2014.

KÖTID HOS ALLMÄNNYTTAN

Det råder bostadsbrist i Skövde och rörligheten på bostadsmarknaden är låg. Kötiden till en hyresrätt hos AB Skövdebostäder är en viktig indikator på utvecklingen. Rörligheten speglar möjligheten för invånarna att kunna byta bostad när behoven ändras och för nyinflyttare, som inte kan eller vill köpa en bostad, att kunna bosätta sig i kommunen. Idag är kötiderna långa och tendensen är att de fortsatt öka sedan 2011. Den genomsnittliga kötiden är tre år för en lägenhet hos Skövdebostäder.

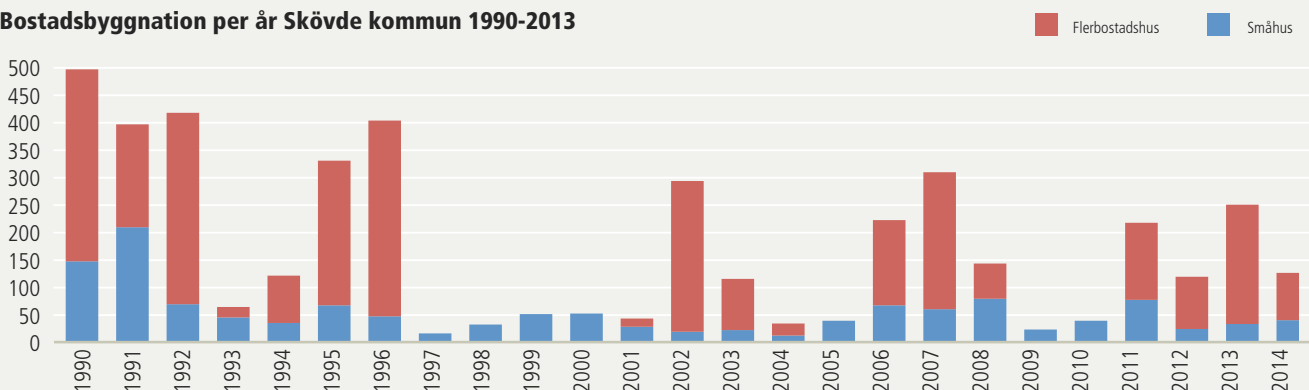
MEDBORGARNAS SYN PÅ SIN BOENDEMILJÖ

Skövdebornas betyg på sin boendemiljö mäts genom SCB:s medborgarenkät som genomförs vart tredje år. Senaste resultatet är från 2013 och visar att invånarna själva är relativt nöjda med boendet i Skövde, sett till möjligheten att hitta bra boenden och hur trivsamt bebyggelsen är. Skövde ligger på index 57 vilket är i linje med rikets genomsnitt. Resultatet är dock en minskning med 5 enheter jämfört med mätningen 2010 vilket kan ses som en indikation på rådande bostadsbrist. När medborgarna fick bedöma Skövde i dess helhet som en plats att bo och leva på når Skövde ett betygsindex på 64. Detta är över rikets genomsnitt på 59.

ANTAL NYPRODUCERADE BOSTÄDER

Under 2014 har 126 bostäder färdigställts, en minskning med nästan hälften jämfört med 2013. Målsättningen i vår vision är att 300 nya bostäder ska produceras årligen. Skövde kommuns allmännyttiga bostadsbolag, AB Skövdebostäder, har byggt klart Fältspaten som är ett trygghetsboende.

Bostadsbyggnation per år Skövde kommun 1990-2013

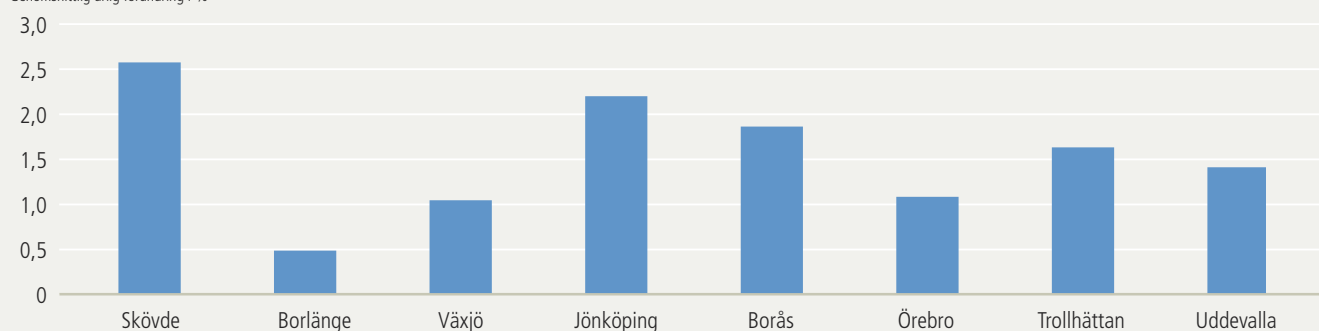
Prisutveckling på bostäder

Källa Mäklarstatistik	2006	2008	2010	2012	2013	2014
Villor snittpris	1 295 316 kr	1 469 482 kr	1 650 678 kr	1 771 000 kr	1 787 000 kr	1 956 000 kr
Antal försäljningar	206	197	204	181	225	238
Bostadsrätter snittpris	317 309 kr	396 260 kr	439 796 kr	557 000 kr	640 000 kr	777 000 kr
Antal försäljningar	238	273	319	283	357	375

Genomsnittlig procentuell förändring av det totala bostadsbeståndet mellan 2012-2013 i Skövde och jämförbara kommuner*

Genomsnittlig årlig förändring i %

*) Tabellen och diagrammet visar den genomsnittliga procentuella årsförändringen av bostadsbeståndet i Skövde och sju jämförelsekommuner.

Denna påverkas av tre faktorer:

1. Nyproduktion av bostäder (bostadsbyggande)
2. Rivningar av antalet bostäder
3. Omklassificering av fastigheter till/från bostäder.

Vilka slutsatser kan vi dra inför det fortsatta arbetet?

- Om Skövde ska kunna växa med 600 invånare per år och bli 60 000 invånare år 2025 är det en nödvändighet att vi gemensamt kraftsamlar kring att bygga fler bostäder framöver.
- Skövde har goda förutsättningar för en ökad bostadsproduktion. Det finns en stor efterfrågan från bostadsköpare och hyresgäster och en god efterfrågan från byggherrar som önskar att få bygga i Skövde. Så ser det inte ut i alla Sveriges kommuner. Det Skövde behöver göra är att i högre utsträckning än idag arbeta mer långsiktigt och aktivt med boendefrågan. Nu behövs ett starkare fokus och en tydligare riktning på genomförandefrågorna.
- Kommunens allmännyttiga bostadsbolag, AB Skövdebostäder, är ett verktyg och en tillgång för Skövde kommun i arbetet med att bygga nya bostäder, skapa hållbar utveckling och främja social integration och balans i tillgången till hyresrätter i kommunens olika stadsdelar.

3.7 Kunskapsutveckling och arbete

Målbild: Vi ska arbeta för att det byggs upp erkända spetskompetenser som lockar nyetableringar till Skövde-regionen. Våra skolor ska utvecklas mot nationell toppklass. Vi ska arbeta för utbildningsmöjligheter som svarar upp mot kraven från kunskapsintensiva företag och organisationer, för att skapa förutsättningar för ett varierat och blomstrande näringsliv.

Hur styr vi mot målbilden?

Målbilden spänner över ett mycket stort område där Skövde kommun har flera olika roller och det finns inget övergripande strategiskt styrdokument. Lärandet börjar redan i småbarnsåldern. Därför är våra förskolor viktiga. I förskolan läggs grunden för våra barns vilja och förmåga att ta emot och utveckla det som så småningom grundskolan, gymnasieskolan, vuxenutbildningen och de högre utbildningarna har att erbjuda. Att utveckla alla våra skolformer är ett sätt att styra mot målbilden. Olika former av stöd och samarbetet med Högskolan i Skövde och Gothia Science Park (GSP) är andra sätt.

Arbetsmarknadspolitik är i första hand ett statligt åtagande. Den kommunala arbetsmarknadspolitiken är ett komplement som syftar till att skapa och utveckla förutsättningar för invånare som av olika skäl står utanför arbetsmarknaden att nå arbete eller studier. Det här arbetet görs i samverkan mellan vuxenutbildning och näringsliv.

Skövde kommuns ansvar för näringslivsfrågor handlar i stor utsträckning om att kommunicera de värden som Skövde står för, om att skapa forum för dialog och samverkan och om att genomföra olika investeringar i syfte att skapa nya jobb i nya branscher. Exempel är investeringar i GSP, infrastruktur till industri- och handelsområden och IT-infrastruktur.

Vad har hänt under 2014?

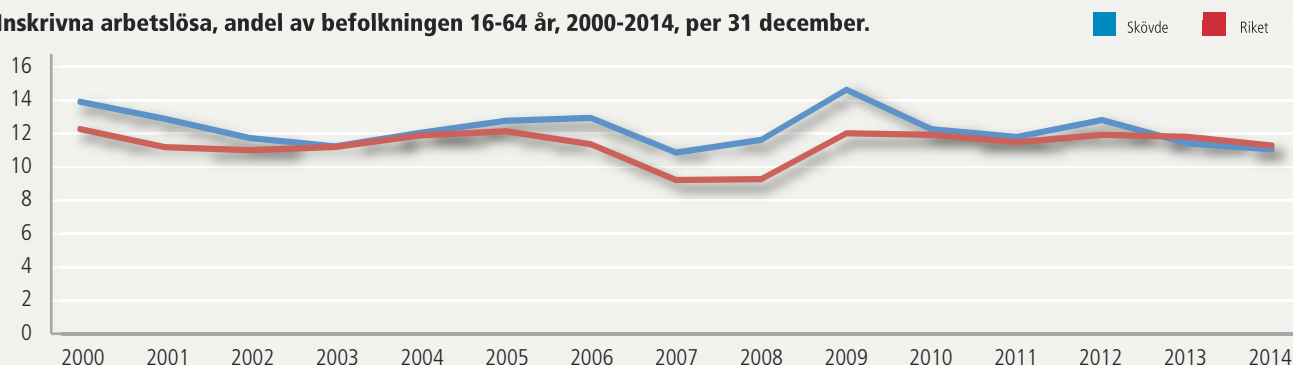
- Skövde kommun har tillsammans med Högskolan i Skövde och Gothia Innovation AB tagit initiativ till Sweden Game Arena (SGA), en gemensam samverkansplattform, som innehåller utbildning, utveckling, forskning och företagande. Ett intensivt och resurskrävande arbete med den strategiska uppbyggnaden av SGA som organisation har pågått under året. Detta har stärkt Skövdes attraktionskraft och position inom dataspelsutveckling.
- Under året har arbetsmarknadsavdelningen tillsammans med Swedbank, arbetsförmedlingen och näringslivet arrangerat en ”speed dating” för unga arbetslösa. Det kom cirka 800 ungdomar från hela länet och ett stort antal ungdomar fick genom arrangemanget praktikplatser. De har även varit medarrangör till ett riksnätverk i Göteborg för målgruppen ”Unga med funktionshinder”.

- Förskolans resultat visar att arbetet med normer och värden är mycket gott, vilket tyder på att det är ett prioriterat område. Förskolans förmåga att skapa en god miljö för utveckling, lek och lärande och att ge hjälp till barn som behöver stöd i sin utveckling, ligger något lägre. Men enligt resultatmätningen är de flesta förskolor på god väg i utvecklingsarbetet i dessa områden. Dock visar mätningen att förmågan att skapa en miljö där barnen ges inflytande, är ett förbättringsområde som kräver ett medvetet arbete.
- Teknikprogrammet och Industritekniska programmet certifierades för Teknikcollege Skaraborg under hösten 2014. Teknikprogrammet kommer ansöka om ett fjärde år på Teknikprogrammet (T4) under 2015. Industritekniska programmet har inför hösten 2014 strukturerat verksamheten med målet att öka kvaliteten gentemot eleverna.
- Vuxenutbildningen har under våren fått sin ansökan om att bedriva yrkeshögskoleutbildningen Fastighetstekniker beviljad. Utbildningen har tagits fram i samverkan med branschen och kommer att bedrivas på Kavelbro med personal från i huvudsak EI- och energiprogrammet samt VVS- och fastighetsprogrammet. Vuxenutbildningen har också påbörjat en samverkan med Industriprogrammet om utbildning av Vux-elever.
- Projektet samverkan skola-arbetsliv har löpt på och är nu avslutat och permanentat. Dialoger med arbetslivet om syn på prao, praktik med mera har varit i fokus under sista året. Kopplat till detta har också projektet Praktikanskaffningsverktyg avslutats, ett projekt inom ramen för Skaraborgs kommunalförbund men där Skövde kommun varit projektägare.
- I kommunen sker i dag ett viktigt utvecklings- och planeringsarbete för att underlätta ungdomars väg från skola till arbetsliv. Som en del av detta arbete genomfördes åtta fokusgrupper med ungdomar. Totalt 37 personer intervjuades, varav 23 pojkar, 11 flickor och tre som inte angav kön. Undersökningen sammanfattas i rapporten ”Hur får jag erfarenheter, om jag aldrig får ett jobb? – Vad unga behöver för stöd för att söka och få ett arbete”. Rapporten kommer att ligga till grund för ett kommunalt uppdrag om samlokalisering, för att förenkla och ge stöd till ungdomars väg till arbete.

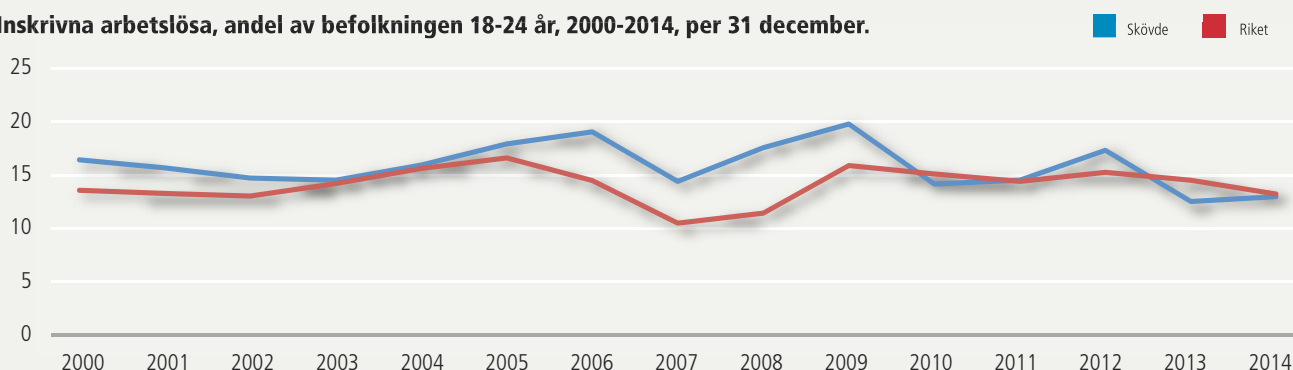
Meritvärden och betygspoäng							
Källa	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Meritvärden, grundskolan, Skövde							
Källa: Skolverket	209,5	207,3	210,1	208,9	210,3	206,1	211,3
Meritvärden, grundskolan, Riket							
Källa: Skolverket	214,8	213,1	211,4	210,6	206,3	209,6	207,5
Andel behöriga elever till gymnasieskolan (i procent)							
Skövde (folkbokförda elever) Källa: Skolverket	87,6	86,7	88,9	88,3	91,5	87,9	90,3
Andel behöriga elever till gymnasieskolan (i procent), Riket. Källa: Skolverket	86,9	87,6	87,9	87	87,5	88,8	88,5
Betygspoäng, gymnasieskolan, Skövde (folkbokförda elever). Källa: Kolada	14*	13,9	13,6	14,2	14,1	14,2	14,3
Betygspoäng, gymnasieskolan, Riket (median) Källa: Skolverket	13,7*	14,2	14	14,1	14	14,1	14
Andel gymnasieelever med slutbetyg (inom fyra år i procent), Elever inom Gymnasium Skövde Källa: Skolverket	92	92	86	83	83	82	82
Andel gymnasieelever med slutbetyg (inom fyra år i procent), Riket. Källa: Skolverket	86	84	77	76	76	76	76
Antal elever inom informationsansvaret i genomsnitt Källa: egen statistik	60	72	70	77	88	86	84
Andel elever som inom tre år går vidare till högre studier i procent, Skövde Källa: Skolverket	35	35	45	38	35	38	39
Andel elever som inom tre år går vidare till högre studier i procent, Riket Källa: Skolverket	36	42	45	44	42	41	41
Antal inskrivna arbetslösa hos Arbetsförmedlingen (öppet arbetslösa och arbetssökande i program med aktivitetsstöd) i Skövde i december, åldersgrupp 16-64 år. Källa: Arbetsförmedlingen	2 167	2 292	2 483	2 238	2 345	2 802	1 977
Antal inskrivna arbetslösa hos Arbetsförmedlingen (öppet arbetslösa och arbetssökande i program med aktivitetsstöd) i Skövde i december, åldersgrupp 18-24 år. Källa: Arbetsförmedlingen	569	533	747	610	562	774	573
Antal nystartade arbetsställen Källa: Statistiska centralbyrån	416	447	398	459	400	354	364
Antal nedlagda arbetsställen Källa: Statistiska centralbyrån	348	538	381	384	343	300	286

* Ej jämförbart med tidigare år. Första kullen som går ut ur nya gymnasieskolan, GY 112013.

Inskrivna arbetslösa, andel av befolkningen 16-64 år, 2000-2014, per 31 december.

Inskrivna arbetslösa, andel av befolkningen 18-24 år, 2000-2014, per 31 december.

Hur mäter vi att vi är på rätt väg?

Det finns flera indikatorer att följa för att mäta resultat. Meritvärden i grundskolan, betygspoäng i gymnasiet, andel av befolkningen med akademisk examen, sysselsättning och nyckeltal kring företagande. Det är det sammanvägda resultatet som kan ge oss en fingervisning om vi är på rätt väg i det långsiktiga utvecklingsarbetet. För att välja ut någon indikator som är viktigare än andra krävs tydligare mål för utvecklingsarbetet.

Vilka slutsatser kan vi dra inför det fortsatta arbetet?

- Satsningen på Gothia Science Park är en satsning på nya jobb i nya branscher och som är viktig för hela vår region. Fortsatt ekonomiskt stöd behövs från kommunen men det är också viktigt att vi tar till oss den kunskap som finns i miljön.
- Det startas för få nya företag i Skövde och kommunen behöver agera starkare för att stimulera näringslivstillväxt.
- Ungdomsarbetslösheten i Skövde kommun har ökat något under 2014. Skövde har dock fortsatt en något lägre andel ungdomsarbetslösa än riket. Målgruppen är en av de allra viktigaste för kommunen att arbeta med ur ett mänskligt och ett kommunalekonomiskt perspektiv.
- Utrikesfödda, lågutbildade och personer med funktionshinder är fortfarande en utsatt grupp med en stor andel arbetslösa. Riktade åtgärder behövs för att undvika utanförskap.
- Måluppfyllelsen i både grundskolan och gymnasieskolan behöver förbättras för att Skövdes skolor ska utvecklas mot nationell toppklass.

3.8 Natur och miljö

Målbild: Vi ska värna den vackra naturen i hela Skövde-regionen. Närheten till naturen berikar och ska erbjuda möjlighet till rekreation och ett hälsosamt liv. Miljömedvetenheten ska öka och verka för att både människa och organisation lever resurssnålt och ansvarsfullt, med kommande generationer i åtanke.

Hur styr vi mot målbilden?

Det finns en beslutad energi- och klimatplan för Skövde kommun som ger den övergripande planeringsinriktningen fram till år 2020. Kommunen som organisation har en pådrivande roll, men för att målen ska nås krävs samverkan med andra aktörer, såsom näringsliv och allmänhet. Det finns en styrgrupp för genomförandet av planen.

Målbilden talar också om naturen som en källa till hälsa och rekreation och om vikten av hållbar utveckling. Skövde kommun har en kommunekolog som ansvarar för naturvårdsarbetet på den mark som ägs av kommunen. Det finns flera nationella program för naturvård som Skövde följer. Se också redovisning av målet ”Skövde använder så gott som uteslutande förnybar energi år 2025” i uppföljningen av kommunfullmäktiges styrkort.

Energi- och klimatplan för Skövde kommun 2011-2020

Energi- och klimatplanen har som syfte att hantera klimatfrågan på lokal nivå på ett långsiktigt och strategiskt sätt. Ett etappmål är att utsläppen av växthusgaser inom Skövde kommun som geografiskt område ska minska med 40 procent per invånare till 2020 jämfört med 1990.

I planen visas att det kan nås genom åtgärder inom el- och fjärrvärmeproduktion, ökat utnyttjande av förnybara energikällor, minskad energianvändning i bebyggelsen och genom konsekvent samhällsplanering som stöds av information och rådgivning.

En styrgrupp har bildats för genomförandet av energi- och klimatplanen och arbetet med implementering har börjat. Kommunen som organisation har en pådrivande roll, men för att målen ska nås krävs samverkan med andra aktörer som näringsliv och allmänhet. Läs gärna planen i sin helhet på www.skovde.se.

Vad har hänt under 2014?

- Billingskolan uppfördes under året som ”Miljöbyggnad guld”. Certifieringen ”Miljöbyggnad”, som också har klasserna silver och brons, ger ett kvitto på viktiga kvaliteter hos en byggnad vad gäller energi, inomhusmiljö och material. ”Miljöbyggnad” används för nyproducerade och befintliga byggnader oavsett storlek.
- Fjärrvärmeproduktionen minskade sin oljeanvändning från 11 procent till 1,4 procent under 2014 genom att gå över till bioolja. Fjärrvärmens blev därmed betydligt mindre fossilberoende.

- Första spadtaget togs för Block 4, det nya bioeldade kraftverket. Anläggningen ska vara i drift hösten 2016. Då kommer fjärrvärmeproduktionen att vara helt fri från fossila bränslen. Restprodukter från närområdet såsom flis, bark, grenar och kvistar kommer att användas i anläggningen. Koldioxidutsläppen kommer att minska med ca 11 795 ton per år.
- Hösten 2014 stod kvarteret Fältspaten klart på Norra Bergvägen. Det är Sveriges största flerbostadshus i passivhusteknik och Skövdes första trygghetsboende.
- Solceller uppfördes på kommunala byggnader som Claesborgs förskola och ett gruppboende i Trädgårdsstaden. Tre andra anläggningar projekterades under året.
- Cykelpumpar har placerats ut i centrala Skövde och blev snabbt mycket populära bland skövdeborna.
- Under 2014 installerades en snabbbladdare för elfordon vid SLA-parkeringen.
- Projektet ”Egenproducerad el” där Skövde kommun har kommunledarskapet har gått över förväntan med 23 deltagande kommuner eller organisationer. Syftet med projektet är att installera solceller på de egna byggnaderna och ta del av en större lärandeprocess.
- Beteendeprojekten ”Klimatdialog med unga”, ”Cykelpendling till skola och arbete” samt ”Studenter som klimatambassadörer” har påbörjats under året.
- Under 2014 har 483 kommunanställda utbildats i sparsam körning. Varje deltagare har i genomsnitt minskat bränsleförbrukningen med 12 procent.
- Mycket uppskattade webinarier har genomförts utifrån olika verksamhetsområden för att fortbilda de kommunala verksamheterna inom miljö. Det är miljöstrategerna inom Hållbar utveckling väst, som försökt möta det gemensamma behovet i kommunerna på ett effektivt sätt.
- Skövde biogas levererade 23,2 GWh fordonsgas under 2014.
- Alla de 24 stadsbussarna i Skövde drivs sedan halvårsskiftet 2014 med biogas.
- En cykelkampanj genomfördes för kommunanställda och lockade nästan 200 personer att delta i Cykelutmaningen, där man kunde gå, cykla eller åka kollektivt för att samla poäng.
- Skövde kommuns egen skog är certifierad enligt FSC-standard och sköts enligt Grön skogsbruksplan. Sedan 1 januari 2014 är Skövde kommun ansluten till det LRF-

anknutna bolaget Grönt Paraply gruppcertifiering. Att vara certifierad innebär att man bedriver ett hålligt skogsbruk där man tar hänsyn till natur- och kulturmiljön och till dem som arbetar inom skogsbruket, liksom till etiska och sociala värden.

Hur mäter vi att vi är på rätt väg?

Vi har valt fyra källor mot vilka vi stämmer av resultat och måluppfyllelse inom området ”Natur och miljö”. Det är en analys av den totala användningen av förnyelsebar energi, en rapport om energianvändning i kommunala bostäder och lokaler, en undersökning av andelen ekologiska livsmedel och en beräkning av antalet miljöbilar i den kommunala organisationen.

FÖRNYELSEBAR ENERGI

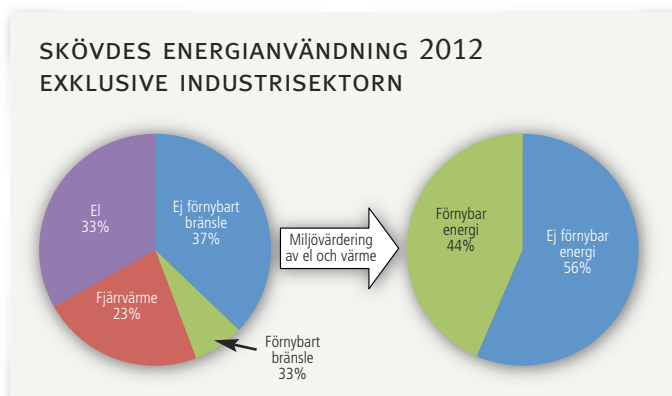
Andelen förnybart respektive icke-förnybart beror bland annat på vilka typer av bränslen som används och hur fjärrvärmerna och elen produceras. För att bestämma andelen förnybart har SCB:s statistik över kommunal och regional energianvändning använts som bas. Den statistiken visar hur mycket el, fjärrvärme samt förnybart respektive icke förnybart bränsle som har används i Skövde. I SCB:s statistik är industrisektorn behäftad med sekretess och kompletterande information har inhämtats från miljörapporter och företagsinformation. Fjärrvärmerna har sedan miljövärderats med hjälp av SCB:s fjärrvärmestatistik. För att miljövärdera elen har svensk elmix²⁾ använts. Denna har räknats fram med hjälp av Energimyndighetens publikation *Energiläget* och statistiksamlingen *Energiläget i siffror*.

Andelen förnybar energi exklusive industrisektorn

Då industrin inte är medräknad var fördelningen 44 procent förnybart och 56 procent icke förnybart år 2012. Bränslena domineras av bensin och diesel som används i transportsektorn. Industrins transporter ingår då de inte särredovisas av SCB.

Trenden de senaste åren är att andelen förnybart bränsle ökar med undantag för år 2010. Generellt var 2010 ett kallt år då mycket olja användes som spetsbränsle inom el och fjärrvärmeproduktionen. En stor del av den icke förnybara energin är diesel och bensin som används inom transportsektorn i Skövde och här ingår även industrins transporter. Mängden använd bensin och diesel ligger på en betydligt lägre nivå 2011 och 2012 än tidigare år. Å andra sidan ökade mängden icke förnybart i fjärrvärmeproduktionen år 2010 beroende Skövde Värmeverk årsskiftet 2009-2010 tog över driften för några oljeeldade pannor från Volvo. Detta är alltså inte en reell ökning, utan icke förnybart bränsle

²⁾ Tidigare år när andelen förnybart räknats ut har nordisk elmix använts. Detta valdes eftersom den nordiska elmarknaden är gemensam och eftersom statistiken var lättillgänglig via Svensk Energis Vägledning angående ursprungsmärkning av el. Denna vägledning publiceras inte längre och motsvarande statistik har visat sig vara svår att få fram på andra sätt. Hade nordisk elmix använts hade andelen förnybart varit några procentenheter högre.

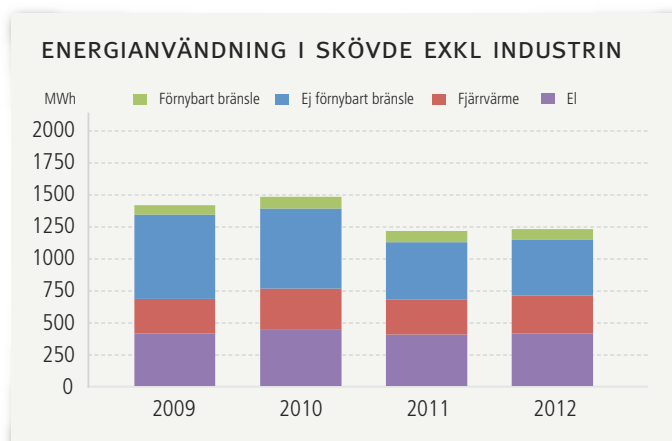

Figur: Skövdes energianvändning 2012 exklusive industrisektorn. Vänstra cirkeln visar fördelningen mellan olika energislag. Den högra visar hur den totala fördelningen blir mellan förnybart och icke-förnybart då fjärrvärmerna och elen har miljövärderats.

ÅRLIG UTVECKLING AV ANDELEN FÖRNYBAR RESPEKTIVE ICKE-FÖRNYBAR ENERGI I SKÖVDE EXKL. INDUSTRIEN.

(%)	2009	2010	2011	2012
Icke förnybart	59%	62%	58%	56%
Förnybart	41%	38%	42%	44%

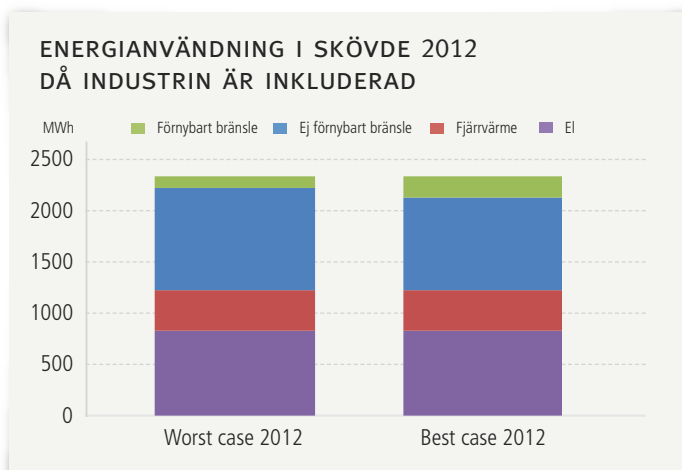
som i statistiken flyttats över från industrisektorn till fjärrvärmeproduktionen. I figuren nedan redovisas energianvändningen i Skövde de senaste åren.

Andelen förnybar energi då industrisektorn är inkluderad

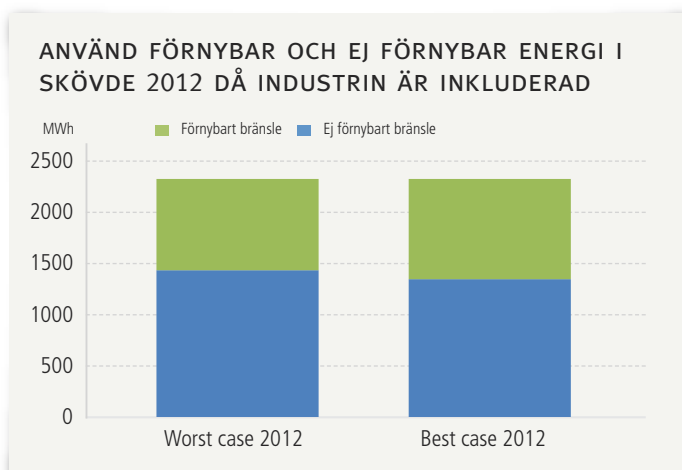
I Skövde är industrin en stor energianvändare. Statistiken för industrin är dock belagd med sekretess. De två stora industrierna, Cementa och Volvo Powertrain, är dessutom med i EU:s handelssystem för utsläppsrätter vars syfte är att reglera koldioxidutsläppen i den energiintensiva industrin. Av den anledningen omfattar inte heller Skövdes energi och klimatplan dessa två industriföretag. Genom att komplettera statistik från SCB med specialbeställd statistik från SCB, information från olika industriföretags miljörapporter

och annan företagsinformation har andelen förnybart kunna uppskattas för 2012 även då industrisektorn är inkluderad. Siffrorna är behäftade med ganska stora osäkerheter. För en del av bränslet går det inte att avgöra huruvida det är förnybart eller inte. Därför presenteras två fall – ett där hela den osäkra bränslemängden antas vara förnybar och en där den antas vara icke förnybar.

ENERGIANVÄNDNING

I Skövde använder industrisektorn nästan lika mycket energi som övriga samhället tillsammans. 45 procent av industrins energianvändning är el och fjärrvärme. Då elen och fjärrvärmens miljövärderats fås följande två fall.

Figur: Användningen av förnybar respektive icke förnybar energi i Skövdes år 2012 då industrisektorn är inkluderad. I vänstra stapeln visas användningen då mängden icke förnybart bränsle antas vara så stor som möjlig utifrån given statistik. I den högra antas mängden förnybart vara så stor som möjlig.

EKOLOGISKA LIVSMEDEL

Inköpen av ekologiska livsmedel har ökat markant från 10 till 18 procent i kommunorganisationen, inom befintlig budget. Uppföljning och en tydligare styrning mot vissa livsmedel har möjliggjort förbättringen.

MILJÖBILAR

Andelen miljöbilar i kommunorganisationen ligger nu på 69 procent.

Stadstrafiken i Skövde har tjugofyra bussar, samtliga drivs med biogas sedan halvårsskiftet 2014.

Vilka slutsatser kan vi dra inför det fortsatta arbetet?

- Skövde kommun som organisation har fortsatt genomfört åtgärder för att spara energi. Fortsatta ansträngningar krävs för ytterligare öka energieffektivisering och ökad användning av förnyelsebara drivmedel inom transporter.
- Vi måste ha respekt och förståelse för hur mycket vi kan påverka samhället i stort. För att nå ökad måluppfyllelse för Skövde samhälle krävs mer samverkan tvärsektorielt och ökad kunskap och aktivitet kring omställning till fossilfri energi. De kommunikativa insatserna av vad Skövde kommun gör inom energi- och klimatområdet behöver förstärkas.

3.9 Tillsammans

Målbild: Vi ska utveckla former för att mötas och samverka på alla nivåer så att alla invånare ska kunna känna delaktighet oavsett ålder, kön eller ursprung. Mångfald, tolerans och nyfikenhet ska prägla Skövde-regionen. Ett rikt och varierat kulturliv ska bidra till ökad livskvalitet.

Hur styr vi mot målbilden?

”Tillsammans” heter ett utvecklingsområde som både handlar om hur vi vill att Skövde-regionen ska utvecklas och hur vi ska verka tillsammans för att nå uppsatta mål. Det är ett svårt område att styra eftersom det till stor del handlar om vårt beteende och våra attityder.

Skövde kommun är en aktör i samhället men med flera olika roller. Vår egen organisationskultur påverkar samhället och särskilt Tillsammans. Därför är det viktigt att vidareutveckla vår kultur på ett sådant sätt att den kännetecknas av öppenhet, samverkan och mångfald – i möten, i det strategiska utvecklingsarbetet och genom att vi verkar som en aktör i samhället. En gemensam värdegrund som består av en ledaridé och en medarbetaridé har tagits fram som ett stöd i utvecklingen.

Demokratiarbetet är också en viktig del av utvecklingsområdet. Hur kommunicerar vi med Skövdeborna och hur får vi medborgarnas delaktighet i arbetet med att forma vårt samhälle? Här har de politiska partierna en viktig roll.

Vad har hänt under 2014?

- Ungdomsforum Skövde har varit initiativtagare till ett regionalt ungdomsråd och även anordnat en inspirationshelg för Västra Götalandsregionens ungdomsråd. Ungdomsforum medverkade även under Skövde kommuns visionsdag och har intervjuats av vetenskapsradion Forum P1 om ungdomars inflytande i Skövde. Ungdomsforum har också anordnat en föreläsningkväll om engagemang och olika livsvillkor för unga, där man inbjöd bland annat unga från KRIS (Kriminellas revansch i samhället).
- Ett av målen i Skövde kommuns programförklaring för den avslutade mandatperioden lyder ”Samverkan med den sociala sektorn skall stärkas på alla nivåer”. Utifrån detta mål genomfördes en utredning som lett fram till att kommunen ger stöd till en ideell paraplyorganisation vars mål är att skapa meningsfulla sociala möten där individers kompetens tillvaratas genom deltagande i en volontärverksamhet, som volontär eller som mottagare. Paraplyorganisationen har under året startat genom att föreningen Volontärtorget bildats. Volontärtorget har slutit ett avtal med kulturförvaltningen om att nyttja ett av deras rum i Kulturhuset som kontor.
- I samband med valrörelsen började två ungdomar i april som ”Unga demokratiutvecklare”. Syftet med projektet var att öka ungas intresse och engagemang för samhällsfrågor och politiska frågor och att öka förtroendekapitalet mellan unga och beslutsfattare. Demokratiutvecklarna genomförde många inspirerande aktiviteter såsom information kring demokrati och engagemang, paneldebatter, föreläsningar och demokratidagar. De var också inspiratörer vid förtidsröstningen på skolorna. Deras arbete redovisades i en rapport som också visar på ett ökat valdeltagande bland ungdomar i samtliga val 2014.
- Feriepraktikanter producerade under tre veckor två filmer om hur det är att bo i Södra Ryd varav den ena filmen heter Tillsammans. Filmen finns tillgänglig på youtube.
<https://www.youtube.com/watch?v=zqTXsAAZZSQ>
- Ett framgångsrikt folkhälsoarbete kräver ett långsiktigt och systematiskt arbete. För att nå dit har kommunen under mandatperioden arbetat utifrån ett folkhälsodirektiv. Direktivet har inneburit att samtliga förvaltningar och nämnder erbjöds vägledning och verktyg under projektiden, för att systematiskt synliggöra, prioritera och arbeta med folkhälsa utifrån sitt ansvarsområde. Genom detta har flera intressanta verksamheter startat, exempelvis runt ungdomars psykiska hälsa, mångfald- och genusarbete utifrån ett kvalitetstänkande på fritidsgårdarna och värdegrundsarbete inom skolan. Under det sista året i projektet har ett första välfärdsbokslut utformats som ett strategiunderlag för Skövdes vision. Detta behandlar hälsopåverkande faktorer och indikatorer som har stor betydelse för folkhälsan och som samtidigt är relevanta i ett lokalt kommunperspektiv. Därigenom skall bokslutet vara ett strategiunderlag utifrån Vision Skövde 2025 inför den nya mandatperiod.
- Lokaler och förutsättningar för medborgarservice har under hösten förarbetats och i januari 2015 invigdes Medborgarservice i Södra Ryds bibliotek. Biblioteken är idag en samhällsinstitution och den som flest svenskar har förtroende för och här har Medborgarservice en given plats. Medborgarservice kommer att bli en del av kontaktcenterorganisationen. Detta är ett första steg i att utveckla en modell för en aktiv och hållbar områdesutveckling med fokus på livsvillkor och livsmiljö.

- År 2012 genomfördes en processkartläggning inom området ungdomars väg från skola till arbete. Sedan dess har mycket arbete genomförts i kommunen. I november 2014 inbjöds därför åter deltagarna för att byta erfarenheter och tillsammans fundera framåt. Deltagarna kom från flertalet förvaltningar i kommunen men också från Arbetsförmedlingen, Samordningsförbundet, Skaraborgs kommunalförbund och Näringslivsforum. En rapport från konferensdagen kommer att ligga till grund för ett kommunalt uppdrag om samlokalisering för att förenkla och ge stöd till ungdomars väg från skola till arbete.
- Ett viktigt arbete är föreningsutveckling. Nya metoder för dialog och samverkan har påbörjats genom kulturförvaltningen. Regelbundna träffar med kulturföreningar i Skövde kommun har genomförts inklusive utbildning i jämställdhet. Arbetet bedrivs i samarbete med folkhälsan och jämställdhetsstrategen i Skövde kommun. Arbetet har uppmärksamrats av SKL och lyftes fram under SKL's årliga branschkonferens i oktober 2014 genom föreläsning av kulturchefen.

Hur mäter vi att vi är på rätt väg?

Det finns många nyckeltal som vi kan använda för en analys av utvecklingsområdet Tillsammans när det gäller ”in-vånare ska kunna känna delaktighet oavsett ålder, kön eller ursprung.” Skövde kommun deltog i Statistiska centralbyråns medborgarundersökning under våren 2013 där ett av de förhållanden som mättes var ”medborgarnas inflytande på kommunala beslut.” För samtliga faktorer som mätts har värdena sjunkit sedan den senaste medborgarundersökningen 2010, men totalt sett ligger Skövde strax över rikets medelvärde.

Andra faktorer som kan mätas är till exempel deltagande i allmänna val och utbildningsnivåer. Här jobbar Skövde kommun tillsammans med Västra Götalandsregionen med att ta fram en samlad analys inom ramen för folkhälsoarbetet.

Vilka slutsatser kan vi dra inför det fortsatta arbetet?

- Det ungdomspolitiska arbetet har varit framgångsrikt och utökas därför nu till ett barn- och ungdomspolitiskt program för åldrarna 0 – 25 år.
- Medborgarnas uppfattning av inflytande på kommunala beslut behöver stärkas. Vi behöver därför bli duktigare på att använda medborgardialogen som ett verktyg i våra utvecklingsprocesser, utveckla mötesplatser, fysiska och digitala, utifrån ett mångfaldsperspektiv, där människor får möjlighet att utöka sina sociala nätverk och få det stöd som behövs, och utveckla medborgardialogen genom bättre kunskap och mer erfarenhet av verktyg för kommunikation.
- Det har gjorts flera krafttag under 2014 för att motverka utanförskap och skapa de bästa förutsättningarna för alla Skövdebor oavsett vem man är. Volontärverksamheten, ”En väg in” och ”Vuxna förebilder” måste få fortsatta möjligheter att utvecklas för att vi ska se resultaten längre fram.
- Kultur har ett stort attraktionsvärde och spelar därför en viktig roll inom flera områden i Skövdes utvecklings- och tillväxtarbete. Skövde kommun har idag ett rikt kulturliv, men vi behöver bli bättre på att visa upp både för Skövdeborna och för vår omvärld vad vi gör. Därför planeras en rad aktiviteter och utvecklingsarbete under 2015.
- Skövde kommun behöver ta ett samlat grepp kring hur integrationen av nyanlända ska ske för att på bästa sätt ta vara på de olika målgruppernas förutsättningar och kompetens för att lyckas i det svenska samhället. Mångfald berikar Skövde.

3.10 Vårt varumärke

Målbild: Vi ska göra Skövdes varumärke starkt och tydligt. Marknadsföring och annan kommunikation förstärks och ska utgå från en genomtänkt varumärkesstrategi. Vi är alla stolta ambassadörer för vår stad och för Skövdereigionen.

Hur styr vi mot målbilden?

Att bygga ett varumärke är ett långsiktigt arbete som kräver tålamod och en tydlig färdriktning. Det viktigaste styrdokumentet för att vi ska nå Vision Skövde 2025 vad gäller området Vårt Varumärke är den varumärkesplattform som kommunfullmäktige antog 2011. Se också uppföljningen av målet ”Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige” i uppföljningen av kommunfullmäktiges styrkort.

Varumärkesplattform för Skövde

Till grund för Skövdes varumärkesplattform ligger varumärket Skövdes tidigare historia, Vision Skövde 2025 och en varumärkesundersökning. Syftet med plattformen är att säkerställa att vår kommunikation är konsekvent, trovärdig och skapar en tydlig och sann bild av Skövde. När vi pratar om varumärkesutveckling gör vi det ur två perspektiv – vårt arbete med varumärket ska både utveckla Skövdes tillgångar och kommunicera dem, såväl lokalt som nationellt. I plattformen säger vi att vi vill uppfattas som ”en framtidsstad med livskvalitet och drivkraft som får spännande saker att hända”. Våra främsta tillgångar är ”vår natur med unika Billingen”, ”Högskolan och företagandets driv”, samt ”vårt aktiva idrotts- och föreningsliv”. Vårt varumärkeslöfte, som också sammanfattar vad vi erbjuder, är att Skövde ”tar dig närmare och vidare”.

Vad har hänt under 2014?

- Under året har kommunikationsenheten arbetat med en koncernövergripande kommunikationspolicy samt en ny grafisk profil. Syftet är att stärka koncerntillhörigheten och på ett bättre sätt än i dag bidra till att hela koncernen uppfattas som tydlig, trovärdig och attraktiv och på så sätt stärker Skövdes varumärke.
- Närvaron och aktiviteten i kommunorganisationens kommunikationskanaler har ökat och likaså dialogen med våra kommuninvånare. Genom att skapa stort intresse för att sprida det som vi delar i sociala medier ökar kännedomen om Skövde. Ett exempel under 2014 var kommunikationsenhetens Happy-film som har setts av över 37 000 människor världen över.
- Next Skövde Destinationsutveckling AB:s handlingsplan för 2014 hade fokus på att öka marknadsföringen av Skövde. Genom aktiviteter inom affärsområdena turism, handel, möten och evenemang skapades goda förutsättningar för att positionera och ladda varumärket Skövde.
- Näringslivsenheten bidrar till Skövdes varumärkesutveckling genom att arbeta med projekt och aktiviteter inom enhetens fokusområden, vilket utvecklar såväl innehållet i produkten Skövde som bilden och kännedomen om varumärket. Exempel på varumärkesstärkande

aktiviteter under 2014 har varit: Årets Näringslivsgala, Försvarskonferensen, Sweden Game Arena; positionering och internationalisering av datas-pelsutveckling, Studentstaden Skövde, exempelvis; nationella Megakonferensen för ekonomistudenter, välkomst- och introduktionsaktiviteter för nya studenter i staden och marknadsföring av Made in Skövde med exempelvis gemensam monter med lokala tillverkande industriföretag på Elmias årliga industrimässa.

- 2014 var det gott om varumärkesbyggande aktiviteter. Matfestivalens 25-årsfirande var välbesökt, likaså Idrottsgalan och den ovan nämnda Näringslivsgalan. Nytilskottet på galahimlen var Kulturgalan som kanske var den gala, som tack vare ett nära samarbete med Skövdesonen Robert Gustafsson, fick mest nationellt medieutrymme under året. Det faktum att Arena Skövde av Fotbollförbundet blev utnämnd till Sveriges tredje nationalarena var också viktigt för kommunikationen på nationell nivå.

Hur mäter vi att vi är på rätt väg?

Vi väljer att redovisa två mätningar (lokal stolthet och nationell kännedom) för att visa resultat och måluppfyllelse inom området Vårt varumärke, båda dessa finns redovisade i avsnitt Kund & Samhälle under målet ”Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige”. Befolkningstillväxt, handelsindex och turistomsättning är också goda indikatorer på hur attraktivt Skövde varumärke är. Dessa redovisas i avsnittet Regionen.

Vilka slutsatser kan vi dra inför det fortsatta arbetet?

- Vår utmaning ligger i att tålmodigt fortsätta utveckla produkten Skövde på effektivaste möjliga sätt och strategiskt utnyttja rätt kanaler för såväl finansiering som kommunikation. Välfärd och tillväxtorienterade satsningar ska gå hand i hand och skapa strömningar med människor till Skövde.
- En förutsättning för att utveckla varumärket Skövde på lång sikt är att inte ändra för mycket i våra långsiktiga visioner, utan låta dem rulla på över mandatperioder. Vi behöver långsiktighet och tålamod för att kunna börja se effekterna av investeringar och marknadsaktiviteter.
- Av vikt är också att vi arbetar med vår varumärkesutveckling utifrån två perspektiv; produktutveckla platsens tillgångar och kommunicera innehållet. Båda dessa bedöms vara lika viktiga, de måste gå hand i hand.

4 Kommunala bolag och kommunalförbund

I detta kapitel redovisas kortfattat samtliga bolag som ingår i koncernen Skövde Stadshus AB, andra hel- och delägda bolag samt kommunalförbund, som ingår i kommunens totala kommunkoncernredovisning. Utförliga årsredovisningar återfinns hos respektive bolag och kommunalförbund.

- 60 **Skövde Stadshus AB**
- 62 **AB Skövdebostäder**
- 62 **Skövde Värmeverk AB**
- 63 **SkövdeNät AB**
- 64 **Kreativa Hus Skövde AB**
- 64 **Next Skövde Destinationsutveckling AB**
- 65 **Skövde Flygplats AB**
- 66 **Balthazar Science Center AB**
- 66 **Skövde Biogas AB**
- 67 **Gothia Innovation AB**
- 68 **Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS)**
- 68 **Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)**
- 70 **Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)**
- 71 **Kommunalförbundet Skaraborgsvatten**
- 71 **Skaraborgs Kommunalförbund**

Fältspaten tillgodoser hyresgästernas önskemål

Skövde växer, vilket gör att fler bostäder behövs. Under 2014 ökade antalet invånare med 275 personer. Fältspaten, Skövdebostädernas första flerbostadshus med passivhusstandard, stod färdigt i oktober 2014. Passivhusstandard innebär att värmeförlusterna minimeras och värmen från de boende, elektriska apparater och instrålning från sol tillvaratas. De 78 lägenheterna har inglasad balkong eller inglasad uteplats. Huset har också flera gemensamhetsutrymmen, vilket ger goda möjligheter till samvaro och motion. Här finns bland annat en vinterträdgård, stora takterrasser och gym både ute och inne. För att få flytta in i någon av Fältspatens lägenheter måste en i familjen vara minst 70 år. Fältspaten är av tidningen Byggindustrin och Svensk Byggtjänst nominerat till branschens mest prestigefyllda tävling, ”Årets Bygge 2015”.

4 Förvaltningsberättelse – Kommunala bolag och kommunalförbund

FOTO: MIKAEL LJUNGSTRÖM, SCANDPHOTO.

Årets verksamhet i kommunala bolag och kommunalförbund

Kommunkoncern – redovisning av kommunala bolag och kommunalförbund

En kommuns redovisning ska även omfatta de verksamheter som bedrivs av övriga juridiska personer där kommunen har ett betydande inflytande. Nedan anges de bolag och kommunalförbund som ingår i den totala kommunkoncernredovisningen tillsammans med en kort beskrivning av vilken verksamhet som bedrivs, viktiga händelser under året, ägd andel och en snabbfaktaruta med bland annat årets resultat. Uppgifterna är i vissa fall preliminära då dessa inte fastställts av respektive kommunalförbunds direktion och respektive bolagsstämman.

FÖLJANDE BOLAG INGÅR I KONCERNEN SKÖVDE STADSHUS AB OCH DÄRMED I DEN TOTALA KOMMUNKONCERNREDOVISNINGEN:

Skövde Stadshus AB

Skövde Stadshus AB är ett av Skövde kommun helägt bolag. Bolaget är moderbolag i den bolagskoncern som bildades i december 2010 efter beslut i kommunfullmäktige.

Skövde Stadshus AB är ägare till sex bolag: AB Skövdebostäder, Skövde Värmeverk AB, SkövdeNät AB, Kreativa Hus Skövde AB, Next Skövde Destinationsutveckling AB och Skövde Flygplats AB. Samtliga bolag ägs till 100 procent, förutom Skövde Flygplats AB där ägarandelen är 96,02 procent.

Bolagets uppdrag som moderbolag är att leda, driva och utveckla verksamheter inom kommunens kompetensliga områden.

Ägarens syfte med Skövde Stadshus AB är bland annat att bolaget ska

- utöva styrning, tillsyn samt uppföljning av koncernbolagen
- tillsammans med koncernbolagen bidra till kommunnyttan inom ramen för Vision 2025

- tillsammans med koncernbolagen bidra till utvecklingen av kommunens varumärke och dess värden
- tillsammans med koncernbolagen bidra till hållbar tillväxt i kommunen, god resurshållning och god resultatutveckling.

SKÖVDE STADSHUS AB, MODERBOLAGET (mnr)

	2014	2013	2012
Nettoomsättning, mnr	200	200	0
Balansomslutning, mnr	1 057,8	887,0	886,6
Årets resultat efter finansiella poster, mnr	-0,123	-0,139	-0,049
Soliditet i procent	98,5	100	100
Nettoinvesteringar, mnr	0	0,2	40
Antal anställda	0	0	0

SKÖVDE STADSHUS AB, KONCERNEN (mnr)

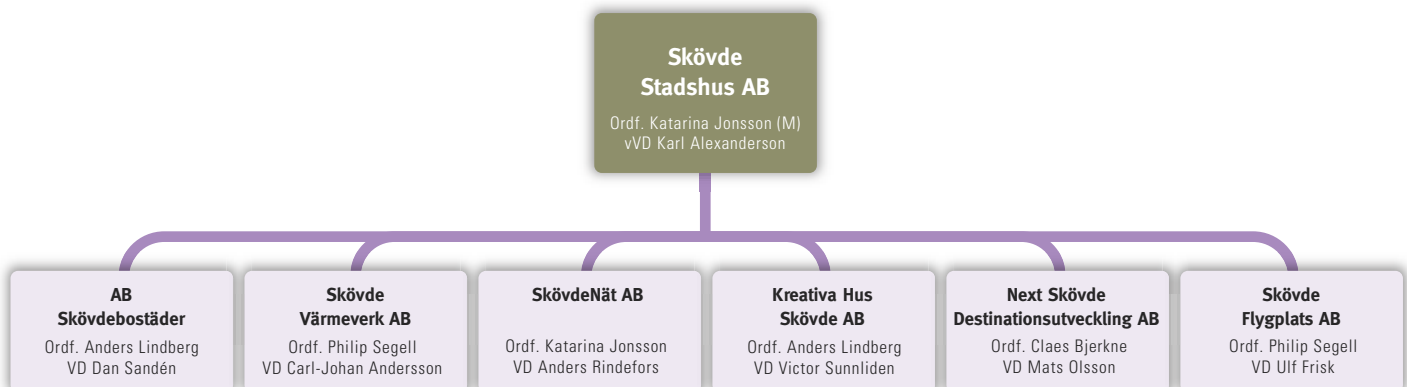
	2014	2013	2012
Nettoomsättning, mnr	585,0	526,7	497,8
Balansomslutning, mnr	2 777,7	2 213,6	2 050,6
Årets resultat efter finansiella poster, mnr	110,2	93,9	44,2
Soliditet i procent	46,4	47,5	47,8
Nettoinvesteringar, mnr	586,3	236,4	182,3
Antal anställda	136	118	120

Årets resultat

MODERBOLAGET

Skövde kommun har under året svarat för en stor del av bolagets kostnader. De kostnader som belastat bolaget är kostnader för ekonomitjänster, revisionsarvoden, utbildning och arvoden till förtroendevalda. Dessa kostnader har delvis balanserats av erhållen aktieutdelning från AB Skövdebostäder.

ORGANISATION 2014 – SKÖVDE STADSHUS AB

KONCERNEN

Koncernens resultat före skatt uppgick till 110,2 miljoner kronor vilket är en ökning med 16,3 miljoner kronor i jämförelse med föregående år, då resultatet uppgick till 93,9 miljoner kronor. De enskilt största anledningarna till det höga resultatet är AB Skövdebostäders resultat om 105,0 miljoner kronor och Skövde Värmeverk AB som redovisar ett resultat om 13,0 miljoner kronor före skatt.

Årets skattekostnad uppgick till 22,8 miljoner kronor och årets resultat efter skatt för koncernen Skövde Stadshus AB till 84,7 miljoner kronor. Skattekostnaden föregående år uppgick till 9,1 miljoner kronor och resultatet efter skatt till 73,1 miljoner kronor.

I samband med bokslutet erhåller moderbolaget koncernbidrag från AB Skövdebostäder om 8,5 miljoner kronor samt 0,8 miljoner kronor från Skövde Värmeverk AB. Moderbolaget lämnar samtidigt koncernbidrag till Skövde Flygplats AB med 6,25 miljoner kronor, Kreativa Hus Skövde AB 1,05 miljoner kronor, Next Skövde Destinationsutveckling AB 0,7 miljoner kronor och till SkövdeNät AB med 0,95 miljoner kronor. Moderbolaget har lämnat koncernbidrag för att återställa bolagens negativa resultat för år 2014 dessutom har ett ovillkorat aktieägartillskott om 6,63 miljoner kronor utgetts till AB Skövdebostäder.

Viktiga händelser under 2014 – moderbolaget

Moderbolaget har per den 31 mars 2014 övertagit elnätsverksamheten från Skövde kommun via det nybildade dotterbolaget SkövdeNät AB för en köpeskilling om 349,5 miljoner kronor. Köpeskillingen innefattar ersättning för rörelsens samtliga tillgångar, vissa kortfristiga skulder och rättigheter inklusive befintligt ledningsnät och inventarier och samtida och framtida markupplåtelse för dessa.

Moderbolaget har haft sju styrelsemöten under 2014. Styrelsemöten präglas av vilja och ambition att bidra till att förverkliga Skövdes vision 2025.

Moderbolaget har genomfört dialogmöten med dotterbolagens verkställande direktörer och styrelser. Vid dessa dialogmöten har ägarens vilja att utveckla kommunnyttan fått vägas mot ambitionen att utveckla det enskilda bolaget maximalt.

Utifrån utvärdering av den gemensamma bolagsdagen med stämmor 2013 genomfördes en nerkortad gemensam

dag i Skövde Stadshus den 6 maj för samtliga koncernbolag. Utöver de formella stämmorna fick samtliga bolag också möjlighet att presentera sin verksamhet och framtidsfrågor. Den gemensamma bolagsdagen uppfattas som positiv av många och kommer fortsätta utvecklas i sin form.

Skövde Flygplats AB övertog 2013 kostnaderna för driften av flygplatsen från tekniska förvaltningen. Under 2013 har bolagets kostnader för driften finansierats med driftsbidrag från kommunen samt med koncernbidrag. Under 2014 utgår inget driftsbidrag från kommunen vilket leder till att bolaget under året får svårt att klara likviditeten och att bibehålla aktiekapitalet intakt. Bolagets underskott för 2014 beräknas täckas med koncernbidrag men dessa utgår först efter årsstämman i maj 2015. Genom att bolaget erhåller ett ovillkorat aktieägartillskott vid ett tillfälle kan bolagets aktiekapital behållas intakt och likviditeten säkerställs, det vill säga bolaget kommer i fas och kommande kapitalbehov täcks av koncernbidrag.

Vice vd Karl Alexanderson har fortsatt ansvar för verksamheten.

Framtiden

Moderbolaget kommer under 2015 fortsätta utveckla styrning/uppföljning av antagna styrdokument och arbeta med att få samtliga anställda i koncernen att anamma koncerntanken och bidra till en fortsatt positiv utveckling av Skövde. Moderbolaget kommer också att stämma av bolagens ägardirektiv, samt värdera behov av förändringar. En bolagseftermiddag för att stärka koncernsamarbetet är planerad. Ny politisk programförklaring kommer påverka koncernens arbete. Arbete med samordning av grafisk profil kommer ske.

Viktiga händelser under 2014 – dotterbolagen

Nedan följer en kort sammanfattning av viktiga händelser i dotterbolagens verksamheter under 2014. Mer utförlig information finns under respektive dotterbolag i detta avsnitt men framförallt i respektive bolags årsredovisningar.

- AB Skövdebostäders färdigställande av 78 trygghetsbostäder i kvarteret Fältspaten
- AB Skövdebostäders ombyggnation och stamrening i Södra Ryd där 268 lägenheter erhållit bland annat nya kök och badrum

- Skövde Värmeverk AB:s upphandling om och byggstart av ett nytt kraftvärmeverk, Block 4
- Skövde Värmeverk AB:s topplacering (plats 8) i Nils Holgersson-jämförelsen
- SkövdeNät AB:s fortsatt låga taxenivåer efter bolagisering och taxehöjning
- Kreativa Hus Skövde AB:s nya kontorsyta om 6 100 kvadratmeter, benämnt E8, som under 2014 blev fullt uthyrt
- Kreativa Hus Skövde AB:s arbete med att utveckla mötesplatser och arbetsplatser utomhus
- Next Skövde Destinationsutveckling AB:s nya kampanjplattform ”Prova Skövde”
- Next Skövde Destinationsutveckling AB:s arbete tillsammans med kommunledning och fritidsförvaltning för att få Arena Skövde att bli nationalarena för Futsal.
- Skövde Flygplats AB:s inlämnande av SGEI-deklaration för att undvika förbudet mot offentlig finansiering av flygplatsverksamhet.

AB Skövdebostäder

Bolaget ägs till 100 procent av Skövde Stadshus AB och förvaltar 4 718 bostäder varav 873 är studentbostäder.

Under 2014 färdigställde bolaget 78 trygghetsbostäder i kvarteret Fältspaten. Huset är, förutom Skövdes första trygghetsboende och passivhus i flerbostadshus, Sveriges största flerbostadshus som byggts och certifieras enligt normen för passivhus FEBY 12. Trygghetsboende innebär bland annat utökad tillgänglighet, gemensamhetslokaler, att minst en i hushållet ska ha fyllt 70 år samt att personal finns på plats dagligen för att stödja de boende på olika sätt. Kvarteret Fältspaten har nominerats till utmärkelsen Årets Bygge 2015.

Ombyggnad och stamreovering av samtliga 608 lägenheter i Södra Ryd har fortsatt under 2014. Under året har 268 lägenheter fått bland annat nytt kök och badrum. Färdigställande sker under 2015. Därmed har stambyten skett i bolagets samtliga fastigheter från 50-, 60- och 70-talen. För arbetet med boendeinflytande och sociala mervärden i samband med renoveringsarbeten har bolaget tilldelats SABO:s Bopris 2014.

Bolaget har under 2014 fortsatt med satsningar på energi- och vattenbesparande åtgärder och är miljöcertifierat enligt ISO 14001.

Samtidigt som stora investerings- och underhållsinsatser genomförs uppvisar Skövdebostäder det bästa resultatet i bolagets 72-åriga historia.

Under 2015 påbörjas nybyggnation av 242 ekologiska bostäder på Aspö-området. Området ska certifieras enligt FEBY 12, Miljöbyggnad Guld och Svanen. Området är bolagets största investering någonsin och kommer att färdigställas för inflyttning 2016 – 2018.

Under 2015 färdigställs 17 nya centrala lägenheter och en butikslokal i kvarteret Tyr 3 och planeringen för ytterligare nyproduktionsprojekt fortsätter. Exempelvis kommer upphandling och projektering av cirka 150 lägenheter på Ekedal genomföras. Andra projekt där planeringen för nyproduktion fortsätter är cirka 170 lägenheter på Frostaliden och cirka 80 lägenheter i förtättningsprojekt.

SNABBFAKTA

(mnkr)	2014*	2013*	2012*
Nettoomsättning	308,4	290,7	275,4
Balansomslutning	1 768,5	1 626,6	1 500,7
Årets resultat efter finansiella poster	105,0	83,1	35,2
Summa skulder och avsättningar	886,1	826,7	767,9
Bruttoinvesteringar i fastigheter	146,5	176,2	149,6
Soliditet i procent	49,5	48,9	48,7
Hysesbortfall för outhyrda objekt	0,5	0,7	0,8
Direktavkastning på totalt kapital i procent	10,2	9,6	6,7
Direktavkastning på genomsnittligt marknadsvärde fastigheter i procent	5,3	5,2	3,8
Antal stamreoverade lägenheter	268	106	200
Antal nyproducerade lägenheter	78	110	92
Antal anställda	79	74	79

*2012 redovisas enligt då gällande redovisningsregler. 2013 och 2014 redovisas enligt K3

Skövde Värmeverk AB

Bolaget är ett helägt dotterbolag till Skövde kommuns moderbolag, Skövde Stadshus AB. Skövde Värmeverk producerar el och levererar och säljer fjärrvärme till cirka 1600 abonnenter i Skövde kommun, samt kyla till Skaraborgs sjukhus.

Fjärrvärmenät finns i Skövde tätort, Skultorp, Stöpen, Timmersdala och Tidån. Bolagets mål är att skapa ett system i Skövde som innebär fossilfri uppvärmning för bolagets kunder inom kommunen.

Skövde Värmeverk är kommunens redskap för att långsiktigt främja en god och miljöriktig energiförsörjning. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort i regionen. Skövde Värmeverk ska tillgodose kundernas behov av konkurrenskraftiga och miljövänliga energilösningar och verka för en omställning till miljövänligare och resurssnålare energisystem.

Skövde Värmeverks fjärrvärmesaxa är den lägsta i Västra Götaland och bland de lägsta i Sverige. I den så kallade Nils Holgersson-jämförelsen (som jämför kostnader för sophämtning, vatten och avlopp, el och uppvärmning i Sveriges kommuner) framgår att Skövde Värmeverk AB är nummer åtta av de företag som har lägst pris i Sverige.

Viktiga händelser under 2014

Upphandling och byggstart av nytt bioeldat kraftvärmeverk, Block 4, har genomförts. Block 4 kommer att ha en effekt på 40 MW, varav 10 MW är grön el. Färdigställande och drifttagande är beräknat till hösten 2016. Block 4 är den hittills största miljöinvesteringen i Skövde kommun. Även inom byggnationen är miljö ett ledord. Vid utförandet av markanläggningar för Block 4 har all uppfyllnad skett med krossat rivningsmaterial, ca 22 000 m³, istället för att använda jungfruligt material. Vattenrening från anläggningen kommer att ske i ett öppet vattensystem med biologisk rening.

Bolaget har ökat sin ägarandel i vindkraftparken Hors-haga i Skara kommun genom förvärv av ytterligare 10 procent, vilket innebär utökad produktion av miljövänlig el.

Investeringen i produktionskapacitet med bioolja år 2013 har gett ett positivt resultat i bränslefördelningen för året. Endast 1,4 procent fossil olja har nyttjats i bränslemixen.

Bolaget har levt upp till ägarens mål som innebär att bolaget skall tillhandahålla trygga produkter och tjänster inom energi- och miljöområdet i kommunen.

År 2014 blev 18 procent varmare än normalår vilket påverkar omsättningen som blev 208,2 miljoner kronor (233,0). Resultatet efter finansiella poster uppgick till 13,0 miljoner (15,4). Värdeöverföring till moderbolaget uppgår till 0,8 miljoner kronor (4,6).

SNABBFAKTA

(mnkr)	2014	2013	2012
Nettoomsättning	208,2	233,0	226,1
Balansomslutning	452,9	430,6	449,4
Årets resultat efter finansiella poster	13,0	15,4	7,9
Eget kapital	61,3	53,5	50,5
Summa skulder och avsättningar	227,9	215,5	244,2
Nettoinvesteringar	72,2	6,4	6,0
Soliditet i procent	41,7	41,7	38,1
Antal anställda	27	27	27

SkövdeNät AB

SkövdeNät AB registrerades hos Bolagsverket 21 januari 2014 och ägs till 100 procent av Skövde Stadshus AB. Fram till den 1 april 2014 var Skövde Elnät en del av tekniska förvaltningens verksamhet under ledning av tekniska nämnden. Redovisningsmässigt behandlas Skövde Elnät som en egen balansräkningsenhet i Skövde kommun fram till 31 mars 2014, därefter i bolagsform, SkövdeNät AB.

Verksamheten består av nätdistribution, såsom transport av elenergi, mätning, rapportering av leverantörbyten, debitering, avräkning av tim- och schablonmätta kunder samt framtagning av andelstal enligt ellagen. Bolaget ansvarar även för projektering, dokumentation, drift, underhåll och nyanläggning av eldistributionsanläggningar.

SkövdeNät AB har även en kundservice med ansvar för abonnemangs- och fakturafrågor samt debitering av avgifter för externa samarbetspartners.

I samband med bolagiseringen gjordes en taxehöjning, men trots höjningen är SkövdeNät AB bland de billigaste nätbolagen i Sverige. Under året har 41 nya anläggningar anslutits och kundantalet ökade med 142. Totalt fanns det vid årsskiftet 19 525 kunder inom SkövdeNät AB:s koncessionsområde.

Bolagets omsättning uppgick till 53,8 miljoner kronor. Resultatet efter finansiella poster visar ett positivt resultat uppgående till 0,2 miljoner kronor vilket är 7,6 miljoner kronor bättre än budget. Bolagets resultat beräknades vara negativt för de nio månader bolaget verkat under 2014. Tack vare bland annat lägre räntekostnader, ökade intäkter från kravhantering, ökad försäljning av tjänster, minskade kostnader för överföringsinköp från Vattenfall och legoarbeten samt lägre avskrivningsnivåer har utfallet blivit bättre än beräknat.

Investeringarna har uppgått till 12,5 miljoner kronor och har gjorts inom följande områden: Transformatorstationer, ställverksarbeten, kabelskåp, ledningar för hög- och lågspänning och mätare.

Framtiden

En ny taxehöjning kommer att göras 1 januari 2015. Resultatet för 2015 beräknas bli bättre jämfört med 2014 års resultat.

SkövdeNät AB investerar i nya bostads- och industriområden i den takt som Skövde kommun växer. Utöver investeringar i exploateringsområden behöver investeringar på cirka 11 miljoner kronor årligen göras i egna anläggningar för att bibehålla värdesäkring samt person- och elsäkerhet av SkövdeNät AB:s anläggningar. Totalt beräknas investeringsnivån uppgå till 13 miljoner kronor 2015, liksom för år 2016.

Energimarknadsinspektionen har beslutat att tillämpa en ny intäktsmodell för åren 2016-2019, som går ut på att man vill åldersbestämma nätföretagens anläggningsdelar utifrån givna förutsättningar. Genom denna modell vill myndigheten ytterligare begränsa hur mycket intäkter som elnät-företagen i Sverige får ta ut under nästa tillsynsperiod. Beslut i frågan om intäktsramens storlek väntas någon gång under hösten 2015.

Beslutet att införa bara en kontakt för kunden kan ge negativa effekter. Förslaget innebär att en stor del av kundkontakten när det gäller flyttprocesser, fakturering med mera skall göras av elhandlare. Eftersom SkövdeNät AB inte idag har någon egen elhandel är risken överhängande att kundservicen inom bolaget kommer att försvinna.

SNABBFAKTA

(mnkr)	2014*
Nettoomsättning	53,8
Balansomslutning	422,3
Årets resultat efter finansiella poster	0,2
Eget kapital	150,1
Summa skulder och avsättningar	272,2
Nettoinvesteringar	359,0
Soliditet i procent	35,5
Antal anställda	17

Kreativa Hus Skövde AB

Kreativa Hus Skövde AB är ett helägt dotterbolag till Skövde Stadshus AB. Bolagets uppgift är att främja nyföretagande och tillväxt i Skövde kommun genom att tillhandahålla ändamålsenliga och attraktiva företagslokaler i Gothia Science Park. Gothia Science Park är en forsknings- och teknikpark med koppling bland annat till Högskolan i Skövde. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort i regionen.

Under året har bolaget hyrt ut resterande del av den byggnad som invigdes i november år 2013, kallad etapp 8. Arbetsnamnet för byggnaden var "e8" och detta levde kvar och blev också byggnadens namn. Byggnaden innehåller bland annat en så kallad Open Office-lösning där en- eller fåmansföretag hyr ett eller flera rum och får tillgång till gemensamma ytor och möjlighet att under arbetsdagen utbyta erfarenheter med andra företagare i branschen. I oktober var så gott som alla kontorslokaler i e8 uthyrda.

Man har också under året fokuserat på att skapa mötesplatser och arbetsplatser utomhus, kallad etapp 9. En trädgård med tillgång till skugga, ett växthus och WiFi har bland annat anlagts. Bolaget har även iordningställt ett café med självservering och trevlig atmosfär.

En värdering av fastigheterna har utförts och uppgår till 140 miljoner kronor. Denna värdering används bland annat då bolaget gått över till komponentavskrivning enligt K3-metoden. Denna övergång resulterade i att avskrivningarna under året ökade med cirka 1 miljon kronor och fick till

följd att årets resultat efter finansiella poster blev negativt för bolaget i stället för positivt.

Nettoomsättningen, hyresintäkterna, har ökat från 5,2 miljoner kronor till 11,2 miljoner kronor i och med nya e8.

Bolaget förvaltar strax över 10 000 kvadratmeter till förmån för Gothia Science Park. Bolaget har ingen anställd personal.

SNABBFAKTA

(mnkr)	2014	2013	2012
Nettoomsättning	11,2	5,2	4,3
Balansomslutning	145,7	148,4	89,4
Årets resultat efter finansiella poster	-0,8	-0,3	1,0
Eget kapital	66,6	66,5	66,8
Summa skulder och avsättningar	78,2	80,8	21,9
Nettoinvesteringar	2,1	87,7	19,6
Soliditet i procent	46,1	45,3	75,3
Antal anställda	0	0	0

Next Skövde Destinationsutveckling AB

Next Skövde Destinationsutveckling AB är ett helägt dotterbolag till Skövde Stadshus AB. Bolaget ska samordna, marknadsföra och utveckla Skövde som destination och bedriva marknadsföringsarbete för att utveckla Skövdes varumärke. Bolaget bedriver verksamhet inom fyra affärsområden: evenemang, möten, handel och turism. Till varje affärsområde finns en styrgrupp som är brett sammansatt av privata och offentliga aktörer verksamma inom respektive område.

Under året har särskilt fokus lagts på att utveckla bolagets digitala kanaler. En helt uppdaterad version av hemsidan www.upplevskovde.se lanserades i april.

Ett arbete har inletts för att i samverkan marknadsföra Skövde som destination. Under sommaren koordinerades en kampanj där Arena Skövde marknadsfördes tillsammans med andra starka besöksdragare i Skaraborg (Sommarland, Läckö Slott och Karlsborgs fästning). Next Skövde har producerat flera nya publikationer, bland annat en bok "126 tips Upplev Skövde" som delades ut till alla hushåll i Skövde och som nu finns att tillgå på turistbyrån. En ny

turistbroschyr arbetades fram i samverkan med Skara och Falköping och lagom till vintern delades det ut ett vintermagasin som presenterar vinterstaden Skövde.

Sista helgen i augusti firade Matfestivalen 25 år. Årets upplaga bjöd på många nyheter som till exempel den utökade saluhallen som växt sig större genom åren, med gästkokkar, fler utställare, provsmakning med mera. Saluhallen har blivit ett mycket populärt inslag i Matfestivalen. Festivalen besöktes av Svenska Kocklandslaget och Svenska Juniorkocklandslaget som genomförde VM-genrep i Skövde. Under festivalen genomfördes tre fullstora konsert-er med Martin Stenmarck, Eldkvarn och Rydell & Quick. Under Matfestivalen 25 år såldes 14 860 mathäften vilket genererade hela 64 000 portioner.

Två shoppinghelger har genomförts under året. Under dessa evenemang har man under namnet Generösa Skövde samlat in pengar till förmån för Barncancerfonden Väst. Shoppinghelgerna tillsammans med Jul-rocken samlade in totalt cirka 18 000 kronor.

Tillsammans med Svenska Fotbollförbundet har Next Skövde, kommunledning och fritidsförvaltning under året arbetat med frågan om att göra Arena Skövde till nationalarena för futsal, ett arbete som gav resultat i september.

Bolaget har även medverkat i flertalet olika evenemang, både som samverkanspartner och medarrangör. Bland dessa kan nämnas Skövde Dansfestival, Valborg i Boulogner, Nordic Petanque Weekend, Invigning av Boulognersjön, Skadevi Cup fotboll, Boulogner Beach party, Skadevi Cup handboll, med flera.

Next Skövde gör ett negativt resultat för året på 0,7 miljoner kronor. Anledningen till detta är den omställning och organisationsförändring som genomförts.

Framtiden

En bred marknadskampanj kommer att genomföras i nationella medier under hela 2015. Här kommer kommunen att synas tillsammans med viktiga aktörer och företag under parollen ”Din framtid finns i Skövde”. Syftet med kampanjen är att stärka Skövdes varumärke och få fler människor att upptäcka staden och bli nyfikna på de möjligheter som finns här. Den digitala plattformen för kampanjen är www.skövde.com.

Mycket arbete har lagts på att försöka värva olika evenemang hit och den 8-9 maj står Skövde värd för tävlingspremiären i svensk banracings kungaklasser STCC och RallyX. Under sommaren får staden dessutom besök av den populära showen Diggiloo som kommer till Boulognerskogen i augusti.

Under året har ett arbete pågått med att byta ut de infartstavlor som idag står placerade vid de största infartslederna till Skövde. Under våren 2015 kommer de att bytas ut mot nya digitala tavlor. De nya tavlorna ger Skövde möjlighet att välkomna förbipasserande på ett trevligt och modernt sätt samtidigt som de, med rätt innehåll, hjälper till att bygga varumärket Skövde.

SNABBFAKTA

(mnkr)	2014	2013	2012
Nettoomsättning	6,7	2,4	3,0
Balansomslutning	10,5	10,0	11,8
Årets resultat efter finansiella poster	-0,7	-1,1	0,3
Eget kapital	3,5	3,5	4,8
Summa skulder och avsättningar	6,7	6,2	6,4
Nettoinvesteringar	0,1	0,1	0,0
Soliditet i procent	35	37,3	44,0
Antal anställda	9	9	10

Skövde Flygplats AB

Skövde Flygplats AB är dotterbolag till Skövde Stadshus AB med en ägarandel under 2014 på 96,02 procent. Bolagets uppdrag är att skapa goda förutsättningar för flygkommunikation som en viktig del av infrastrukturen för befintliga verksamheter, allmän samhällsservice och nyetablering av företag i regionen. Samverkan sker med kommuner, Västra Götalandsregionen, Forsvarsmakten, offentliga myndigheter och näringslivet, vilket ska bidra till att Skövde stärker sin roll som centralort i Skaraborg.

Under året har totalt 200 flygörelser ägt rum oräknat helikoptertrafik och sportflyg. Antalet trafikörelser har minskat med 32 procent medan bränsleförsäljningen ökat något. Trafiken har till största delen varit affärsflyg, men taxiflyg, fraktflyg och ambulansflyg har också bedrivits i icke obetydlig omfattning. Militärflyg har förekommit sporadiskt.

Personalförsörjningen har krävt stor uppmärksamhet men avlöst utan störningar i verksamheten.

En så kallad SGEI-deklaration inlämnades till Näringsdepartementet för att undvika förbudet mot offentlig finansiering av flygplatsverksamhet. Viss förnyelse av fält-hållningsutrustning har genomförts.

Årets resultat blev -6,2 miljoner kronor i jämförelse med -3,2 miljoner kronor året innan. År 2013 erhöles dock ett driftsbidrag på 2,8 miljoner kronor, vilket inte var fallet 2014. Med hänsyn till detta kan resultatet i stort sägas vara som föregående år. För att säkerställa likviditeten och att det egna kapitalet behålls intakt erhöles ett ovillkorat aktieägartillskott om 5 miljoner kronor från Skövde Stadshus AB.

SNABBFAKTA

(mnkr)	2014	2013	2012
Nettoomsättning	2,9	2,6	1,6
Balansomslutning	20,6	9,4	7,7
Årets resultat efter finansiella poster	-6,2	-3,2	0,1
Eget kapital	10,8	5,8	5,8
Summa skulder och avsättningar	9,8	3,7	1,9
Nettoinvesteringar	0	0	0
Soliditet i procent	52,5	61,3	75,3
Antal anställda	1	1	0

Övriga hel- och delägda aktiebolag

Utöver de bolag som ingår i koncernen Skövde Stadshus AB äger kommunen Balthazar Science Center AB till 100 procent samt andelar i två aktiebolag; Skövde Biogas AB och Gothia Innovation AB. Skövde Biogas AB och Gothia Innovation AB redovisas i kommunens redovisning som intressebolag eftersom kommunens ägarandel understiger 50 procent.

Balthazar Science Center AB

Balthazar Science Center AB registrerades hos bolagsverket 6 mars 2014 och ägs till 100 procent av Skövde kommun. Dessförinnan har verksamheten bedrivits i förvaltningsform under skolnämnden. Den 1 juli 2014 övergick verksamheten till bolaget.

Balthazar Science Center AB är ett av Skövde kommuns redskap för att stimulera entreprenörskap och intresse för teknik och naturvetenskap bland elever och allmänhet i Skövde och Skaraborg. Bolaget ska bidra positivt till det långsiktiga behovet av utbildad arbetskraft. Balthazar Science Center AB ska vara en drivkraft och plattform för bred samverkan mellan olika aktörer, för att på detta vis bidra till Skövdes ställning som regionalt nav för utbildning. Bolaget ska bidra till ett hållbart samhälle genom att betona miljöfrågor i verksamheten.

Bolagets affärsidé innebär att på ett lustfyllt, engagerat och innovativt sätt väcka och stimulera intresse för entreprenörskap, naturvetenskap, teknik och matematik – att skapa och låta gro ett intresse hos de enskilda människorna. Bolaget bidrar till ett visionärt perspektiv i alla möten med besökare, kunder och samarbetspartners.

År 2014 var ett positivt år inom affärsområdet Evenemang. Bolaget medverkade i nitton evenemang jämfört med nio under 2013 – en ökning med 101 procent. Affärsområdet Utställning ökade med 9,8 procent.

Totalt ökade besöksantalet från 32 760 till 38 138. De glädjande besöksiffrorna kan bland annat härledas till att utställningen och antalet barnkalas ökat men framför allt har bolagets bidrag vid evenemang ökat. Balthazar Science Center AB har positionerat sig som en naturlig samarbetspartner för arrangörer av olika evenemang.

För affärsområdet Pedagogiska program har elevbesöken minskat med 14,2 procent (nedläggningen av Naturskolan motsvarar 72 procent av detta) och lärare i fortbildning har minskat med 17,9 procent. Minskningen beror delvis på bristande kommunikation i samband med övergången från förvaltning till bolag, som innebar att flera skolor uppfattade att de tjänster som bolaget tillhandahåller skulle debiteras den enskilda skolan.

Affärsområdet Kurser har minskat från 2013 med 35,4 procent. Orsaker till detta är minskad marknadsföring, att konkurrensen om ungdomars fritid är hård och att bolagets utbud står inför uppdatering.

Affärsområdet Arbetslivspartner är nytt sedan hösten 2014 och något resultat finns ännu inte att presentera mer än att antalet partner är oförändrat.

Framtiden

Det nybildade bolaget, med sin inarbetade verksamhet, ska byggas upp utifrån hållbara perspektiv ekonomiskt, socialt och ekologiskt. Bolaget har behov av att utveckla affärsområdet Utställning och dess utemiljö för att tydligt visa kopplingen mellan bolagets uppdrag och näringslivet i arbetsmarknadsregionen. Under 2015 kommer bolaget att bjuda in ägaren till en diskussion om hur detta kan ske. Bolaget ska utveckla verksamheten till att vara mer generationsöverskridande genom att vidga utbudet, skapa fler och djupare samarbeten samt använda bolagets nationella och internationella nätverk för att nå fler målgrupper.

Bolaget ska kontinuerligt verka för att vara ett attraktivt besöksmål och en kvalitativ leverantör.

SNABBFAKTA

(mnr)	2014*
Nettoomsättning	2,2
Balansomslutning	2,2
Årets resultat efter finansiella poster	0,1
Eget kapital	1,3
Summa skulder och avsättningar	0,9
Nettoinvesteringar	0,2
Soliditet i procent	59,0
Antal anställda	12

*avser 140701-141231

Skövde Biogas AB

Under 2010 beslutade kommunfullmäktige i Skövde att tillsammans med Göteborgs Energi AB investera i en biogas-anläggning i Skövde. Vid årsskiftet 2011/2012 bildade samarbetsparterna Skövde Biogas AB där Göteborg Energi AB äger 51 procent och Skövde kommun resterande del av aktierna.

Bolagets huvudsakliga uppdrag är att producera och leverera biogas och biogödsel med långsiktig lönsamhet till konkurrensmässiga priser för att uppnå ett hållbart samhälle. Samarbetsparterna har fram till och med 2014 finansierat bolagets verksamhet genom aktieägartillskott om 82,9 miljoner kronor och lån på 70 miljoner kronor där kommunens andel är knappt 75 miljoner kronor totalt.

Under året har Skövde Biogas jobbat för att skapa ökad tillgänglighet, mindre fackling och jämnare drift. Gasleveransen har utökats och sedan sommaren levererar anläggningen biogas till Skövde kommuns stadsbussar via markförlagd ledning. Detta innebär en långsiktig och lokal avsättning av biogas till lokaltrafiken i Skövde.

Företaget har under året färdigställt den planerade ombyggnaden av ventilationssystemet för att förebygga luktstörningar. Ett nytt avtal har tecknats med Skövde slakteri för omhändertagande av slakteriavfall.

Under hösten har substratleveranserna till Skövde Biogas minskat till följd av branden på Skövde slakteri. Arla har sagt upp sitt avtal om omhändertagande av mejeriprodukter för biogasproduktion och har börjat sin nedtrappning av produktionen. Branden på slakteriet och renoveringen av en

bufferttank har tillfälligt inneburit ökat antal transporter till anläggningen.

I slutet av året fick företaget godkänt av miljönämnden på sin ansökan om att ta emot alternativa substrat som matavfallsslurry till anläggningen.

Under december beslutades att skriva ned anläggningens värde med 30 miljoner kronor. Nedskrivningen baserades på en bedömning av nuvärdet av förväntade kassaflöden. Under året har företaget erhållit aktieägartillskott om 15 miljoner kronor. Inga investeringar har skett under året.

Framtiden

Arbete pågår på anläggningen i syfte att stabilisera och öka produktionen för att kunna möta kundernas efterfrågan på biogas. Företaget har erhållit tillstånd från Länsstyrelsen att bedriva sin verksamhet.

De största riskerna för företaget är kopplade till omvärldsfaktorer som sjunkande oljepriser och branschens utveckling avseende substrat- och biogasmarknaden. Ytterligare risker är att miljöbilspremier likosm skattebefrielse på biogas kan förändras och att transportsektorn inte satsar på gas till fordon.

Om fler konkurrerande anläggningar etableras inom biogasbranschen påverkas prisbildningen och därmed företagens möjligheter. Naturvårdsverkets utredning om hur återföring av fosfor säkras kan också komma att påverka.

SNABBFAKTA

(mnkr)	2014	2013	2012
Nettoomsättning	17,7	11,3	5,3
Balansomslutning	86,1	114,1	105,4
Årets resultat efter finansiella poster	-44,3	-17,0	-10,3
Eget kapital	11,4	40,6	37,3
Summa skulder och avsättningar	74,8	73,4	68,1
Nettoinvesteringar	0	10,6	102,8
Soliditet i procent	13,2	35,6	35,4
Antal anställda	0	0	0

Gothia Innovation AB

Gothia Innovation AB ägs till 51 procent av Gothia Science Park Intresseförening och till 49 procent av Skövde kommun. Gothia Science Park Intresseförening har en bred förankring såväl geografiskt i Skaraborg som i delregionens näringsliv. Medlemmar i intresseföreningen är Volvo Cars Engine, Volvo Trucks Operations, Länsförsäkringar i Skaraborg, AB Electrolux, ELOS Medical AB, Jula AB, Gunnar Dafgård AB, Skaraborgs Kommunalförbund, Näringslivsforum i Skövde, IF Metall och Västra Götalandsregionen.

För att driva och utveckla Gothia Science Park har Gothia Innovation AB fem prioriterade verksamhetsområden: Innovationsmiljöutveckling, Gothia Science Park Inkubator, Gothia Science Park Open Arena, Gothia Science Park Services och finansiering.

Gothia Innovation AB driver och utvecklar teknik- och forskningsparken Gothia Science Park (GSP). Målet är att skapa bästa möjliga innovationsmiljö för att företag ska ut-

vecklas, förnya sig och växa. Inom ramen för uppdraget bedriver Gothia Innovation verksamheterna GSP Inkubator och GSP Open Arena.

GSP Inkubator är en av landets ledande inkubatorer och erbjuder professionell hjälp i form kunskap, kapital, kontakter och kontor i syfte att stimulera utvecklingen av nya kunskapsbaserade tillväxtbolag.

GSP Open Arena är en mötesplats och plattform för hållbar utveckling av kunskap, kompetens samt nya produkter, tjänster och processer. Arenan är en neutral och strategisk utvecklingspartner för verksamheter inom och relaterade till vår IT-profil, med särskild spets inom Simulering och Beslutsstöd samt Spel för underhållning och lärande. Basuppdraget finansieras av Skövde Kommun, Västra Götalandsregionen och VINNOVA.

- Gothia Science Park och dess medlemmar hade en kraftig tillväxt och hade cirka 800 sysselsatta vid årets utgång. I GSP Inkubator har under året 13 nya bolag startats. Totalt deltog 29 företag i inkubatorprocessen och dessa företag sysselsatte vid årsskiftet drygt 130 individer.
- GSP Open Arena har medverkat till att det under året investerats 44 miljoner kronor i forsknings- och utvecklingsprojekt, att 36 företag utvecklar och innoverar i samverkan och att drygt 1700 personer deltagit i samverkans- och kompetensutvecklingsaktiviteter.
- Under 2014 nyttjade drygt 25 000 personer GSP som mötesplats för kunskap och kompetens.
- Tillsammans med Högskolan i Skövde och Skövde kommun etablerade Gothia Innovation under året projektet Sweden Game Arena för att positionera Västra Götaland som europaledande gällande utbildning, forskning, utveckling och företagande inom dataspel.
- Gothia Innovation etablerade samarbete med Microsoft Corporation kring konceptet Game Camp. Världens första MS Game Camp genomfördes tillsammans med Högskolan i Skövde, Skövde kommun och Kreativa Hus Skövde AB.

Gothia Innovation har fått ett förstärkt uppdrag att tillsammans med Högskolan i Skövde och det regionala näringslivet arbeta med att vidareutveckla samverkansinitiativet Kunskapsdriven Industri.

SNABBFAKTA

(mnkr)	2014	2013	2012
Nettoomsättning	36,7	27,3	29,3
Balansomslutning	10,1	10,1	10,7
Årets resultat efter finansiella poster	-0,2	-0,2	0,7
Eget kapital	3,0	2,7	2,8
Summa skulder och avsättningar	6,0	6,2	6,5
Nettoinvesteringar	0,8	0,4	0,4
Soliditet i procent	37,9	36,1	35,6
Antal anställda	19	21	20

Följande kommunalförbund ingår i den totala kommunkoncernredovisningen:

Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS)

Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg ska i sitt arbete bidra till hållbar utveckling som syftar till att tillförsäkra dagens och morgondagens invånare en hälsosam och god miljö.

Kommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro är medlemmar i kommunalförbundet. Förbundet styrs av en direktion som består av kommunstyrelsernas ordförande och vice ordförande i medlemskommunerna.

Medlemmarnas andelar i förbundet beräknas utifrån den befolkningens mängd som noterades 31 december 2013. Detta innebär följande fördelning för 2014: Falköping 28,78 procent, Hjo 7,92 procent, Karlsborg 6,08 procent, Skövde 47,55 procent samt Tibro 9,67 procent.

Direktionen fattar beslut om budget, bokslut, direktionsriktlinjer och andra frågor av övergripande och styrande karaktär. Miljönämnden ansvarar för kommunernas tillsyn enligt miljöbalken samt livsmedelskontroll.

Under 2014 genomförde Miljösamverkan 3 025 inspektioner. Det motsvarar en ökning med 0,9 procent jämfört med föregående år. Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt inom alla områden.

Under året har avloppsrådgivaren kommit igång med sitt uppdrag att vara ett stöd och bollplank för de fastighetsägare inom medlemskommunerna som med fördel kan göra gemensamma avloppslösningar. Inom lantbruksområdet har miljösamverkan bedrivits på de största lantbruken med djurhållning, gällande tillsyn med fokus på energieffektivisering utifrån miljö kvalitetsmålet minskad klimatpåverkan. Vidare har Miljösamverkan arbetat för att alla som bedriver miljöfarlig verksamhet ska uppnå en bättre egenkontroll.

Inom livsmedelsområdet har bland annat genomförts spårbarhetskontroller på nötkött. Städning och ventilation i skolor, kontroll av solarier, kontroll av förorenad mark och radon i flerbostadshus är andra områden som Miljösamverkan har arbetat med under 2014.

Delar av Miljösamverkan har även deltagit i ett forskningsprojekt om samtalstekniken ”motiverande samtal”. Syftet är att motivera förbundets kunder att ta ett ökat eget ansvar vilket kommer att frigöra resurser för Miljösamverkan i framtiden.

Verksamheten är miljödiplomerad. Syftet med miljödiplomeringsen är att minska miljöpåverkan från kontorets

verksamhet och att vara ett föredöme för kommuninvånarna i medlemskommunerna.

Miljösamverkan östra Skaraborg visar ett resultatöverskott på 0,8 miljoner kronor för 2014. Överskottet förklaras främst av lägre personalkostnader än budgeterat. Intäkterna är även något lägre än budgeterat vilket till stor del förklaras av minskade intäkter från avgifter. Årets resultat innebär att kommunalförbundet har 4,7 miljoner kronor i eget kapital. Eftersom förbundet har fattat beslut om att det egna kapitalet inte får överstiga 4,0 miljoner kronor ska 0,7 miljoner kronor återbetalas till medlemskommunerna under 2015.

I framtiden strävar Miljösamverkan efter att tillämpa organisationens erfarenhetsmodul i ökad omfattning. Det är ett ekonomiskt styrmedel som skapar incitament för verksamhetsutövarna att sköta sig bättre ur miljösynpunkt, vilket leder till ökade miljövinster.

Verksamhetens framsteg ger inspiration och lust att samarbeta och utveckla verksamheten – med kunden i fokus. Miljösamverkan vill uppfattas av kunderna som den myndighet man själv vill möta. Med tydligt kundfokus vill förbundet göra det lätt för kunden att göra rätt.

SNABBFAKTA

(mnkr)	2014	2013	2012
Balansomslutning	8,4	10,8	11,8
Årets resultat efter finansiella poster	0,8	2,5	2,6
Eget kapital	4,7	6,4	6,3
Summa skulder och avsättningar	3,7	4,4	5,4
Nettoinvesteringar	0	0,09	0,1
Antal anställda	42	41	38

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)

Räddningstjänsten Östra Skaraborg är ett kommunalförbund med sju medlemskommuner, Gullspång, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skövde, Tibro samt Töreboda. Finansiering av kommunalförbundets verksamhet ska, i den mån den inte täcks på annat sätt, erläggas genom bidrag från förbundsmedlemmarna.

I fördelningen mellan förbundsmedlemmarna svarar Skövde kommun för 37,39 procent, Mariestads kommun för

MÖS – Antal inspektioner/kontroller inklusive systemtillsyn/revisioner

Grupp	Falköping	Hjo	Karlsborg	Skövde	Tibro	Totalt
Hälsoskydd	96	16	69	85	20	286
Avlopp	315	55	79	123	39	611
Lantbruk	187	37	14	53	14	305
Livsmedel	464	112	112	681	112	1 481
Miljöskydd	107	36	37	125	37	342
Totalt	1 169	256	311	1 067	222	3 025

26,27 procent, Tibro kommun för 7,01 procent, Töreboda kommun för 7,01 procent, Hjo kommun för 7,01 procent, Karlsborgs kommun för 7,01 procent och Gullspångs kommun för 8,31 procent.

Inom RÖS geografiska område ska förbundet svara för räddningstjänst och förebyggande brandskydd enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO), samt tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Uppdraget som ska lösas över tiden är att förhindra och begränsa olyckor, förbereda och genomföra räddningsinsatser, vidta åtgärder efter olyckor och medverka till samhällets krishantering. Tilldelad ekonomi och resurser i övrigt utgör grundfundamentet i verksamheten. RÖS ska i samverkan med andra öka insikten och förståelsen för viken av åtgärder i syfte att förebygga och identifiera möjliga risker samt olyckor.

År 2014 har genomförts i enlighet med fastställt handlingsprogram. Under året har RÖS fortsatt utvecklingsarbetet med organisationen, personal, materiel och metoder. Det påbörjade utvecklingsarbetet kommer fullföljas under 2015 och 2016. Syftet med utvecklingen är att anpassa sig till samhällets övriga utveckling. Antalet tillsyner och tillstånd har legat på en normal nivå. Antalet insatser med information och rådgivning till allmänheten har ökat. Det totala antalet insatser som registrerats skiljer sig inte nämnvärt mot senaste åren. Under 2014 inkom 1 392 larm att jämföras mot 1 459 larm 2013. Vid jämförelse av inkomna larm sen 2011 går trenden mot att andelen brand i byggnad alltjämt minskar, vilket är mycket glädjande.

Inom personaltjänsten fortsätter pensionsavgångarna med nyrekryteringar som följd. Utbildning och rekrytering för deltidstyrkan har genomförts under vår och höst i syfte att tillföra personal motsvarande de avgångar som varit. Vid höstens preparandutbildning samordnades utbildningen med övriga räddningstjänster i Skaraborg med ett mycket bra resultat. Rekrytering av deltidspersonal inom RÖS område fortsätter att vara en prioriterad uppgift, då det i en ökande omfattning blir allt svårare att rekrytera, vidmakthålla samt kompetensutveckla denna personalkategori.

Under året har en mängd olika projekt påbörjats som ett led i RÖS fortsatta utveckling. Telefoni- och väx-elsystem har bytts ut mot funktionell standard. RÖS har under året planerat för att uppgradera ledningscentralen. På grund av problem med upphandlingsförfarandet har denna uppgift blivit kraftigt försenad. Bedömningen är att ledningscentralen kan vara i drift andra kvartalet 2015.

Utvecklingen av RÖS förmåga att hantera kontaminerad utrustning (personalens larmställ och personliga skyddsutrustning) fortgår. I Mariestad har den rökskyddsverkstad som etablerades under 2013 nu kompletterats med en modern tvättmaskin för kontaminerade andningsskydd samt rutiner för hantering av personalens utrustning efter insats.

Vad avser utvecklingen av RÖS materiel så har det under året påbörjats en omsättning av andningsskydd. Andningsskydden utgör en mycket viktig del av personalen skyddsut-

rustning och faller nu för ålderstreckat när det gäller funktionalitet och säkerhet.

Anskaffning av nytt höjdfordon till Mariestad brandstation är genomförd enligt investeringsplan. Vidare har investering i nytt ledningsfordon för räddningschefen i beredskap gjorts i enlighet med fastställd investeringsplan.

Organisationens förmåga till långsiktig verksamhetsplanering har utvecklats. Budgeten för 2015 är fastställd och implementerad i verksamheten och budgeten för 2016 påbörjad.

Inom ramen för extern samverkan fortgår arbetet med krishanteringsrådet Skaraborg samt samverkan med övriga räddningstjänster inom Skaraborg. Ett nytt samverkansområde har etablerats under året där Räddningstjänsterna i Östra Skaraborg, Norra Älvsborg, Södra Älvsborg samt Storgöteborg skrivit en avsiktsförklaring i syfte att utveckla organisationerna. Räddningstjänsten Östra Skaraborg har under året deltagit i det utvecklingsprojekt som drivs av Skaraborg sjukhus i syfte att på sikt skapa en utbildningsanordning för ambulanssjukvården (prehospital sjukvård) och dess krav på samverkan med bland annat räddningstjänsten.

En organisationsöversyn är påbörjad vad avser den operativa delen av RÖS organisation. Syftet med detta arbete är att skapa bättre möjligheter för planering och ledning av operativa avdelningen. Arbetet med organisationsöversynen beräknas vara klart december 2015 och vara i drift från 1 januari 2016.

Ekonomi har i huvudsak följt planen. Resultatet visar 2,2 miljoner kronor i överskott vilket främst beror på lägre personalkostnader härrörande till långtidssjukskriven personal samt vakanser. Investeringar har genomförts för totalt 5,9 miljoner kronor.

Framtiden

Vid uppstarten av 2015 kommer ett inledande framtidsarbete att påbörjas för att hantera verksamhetens långsiktiga behov med utblick mot 2030. Syftet med detta är att tillsammans med medlemskommunerna tydligare beskriva den utveckling som sker och vilka krav detta ställer på räddningstjänstens, organisation, infrastruktur, bemanning, fordon och materiel mm. Denna analys och dess slutsatser skall sedan utgöra underlag och inriktning för den långsiktiga utvecklingen av räddningstjänsten inom RÖS.

SNABBFAKTA

(mnkr)	2014	2013	2012
Balansomslutning	100,8	90,5	65,6
Årets resultat efter finansiella poster	2,2	-0,7	4,6
Eget kapital	25,4	23,2	25,5
Summa skulder och avsättningar	75,4	67,3	40,1
Nettoinvesteringar	7,8	11,6	23,1
Antal anställda	362	350	347

Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)

Avfallshantering Östra Skaraborg är ett kommunalförbund som ansvarar för den kommunala renhållningsskyldigheten i medlemskommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde, Skara, Tibro och Töreboda. Ansvaret omfattar avfall som enligt miljöbalken utgörs av hushållsavfall samt avfall hos annan verksamhet, som är jämförligt med hushållsavfall.

Skara kommun är ny medlem i kommunalförbundet sedan årsskiftet 2014. Medlemskommunernas andel i förbundet beräknas utifrån den befolkningensmängd som noterades den 31 december 2014. Detta innebär följande fördelning: Falköping 23,0 procent, Hjo 6,4, Karlsborg 4,9, Skövde 38,0, Skara 13,4, Tibro 7,8 och Töreboda 6,5 procent. Förbundet styrs av en direktion som består av två ledamöter från varje medlemskommun. Ledamöterna har lika rösträtt och ordförandeposten innehas av Skövde kommun.

Under våren 2014 har matavfallsinsamling införts i Skara, både hos villahushållen i tätorter och på landsbygden. I delar av Skövde kommun har boende i flerbostadshus getts möjlighet att sortera matavfall. Flerbostadshus är en ny kundgrupp och fastighetsägarnas information till hyresgästerna är avgörande för bra kvalitet och tillräcklig mängd matavfall.

Under våren genomfördes en kundundersökning för att ta reda på upplevd servicekvalitet och hur nöjda hushållen är med avfallshanteringen. Återvinningscentralerna fick högst resultat med hela 89 procent nöjda kunder. Under flera år har AÖS arbetat med att förbättra tillgänglighet och kundservice på ÅVC och enkäten visar att det förbättringsarbete som genomförs nu också ger resultat i form av nöjda kunder.

Årets resultat är negativt och uppgår till -5,9 miljoner kronor. Resultatet är dock bättre än budget för 2014 som var -9,8 miljoner kronor.

De totala intäkterna 2014 uppgår till 80,2 miljoner kronor, vilket är 1,2 miljoner kronor lägre än de budgeterade intäkterna på 81,4 miljoner kronor. Kostnaderna för 2014 uppgår till 86,1 miljoner kronor och är 5,1 miljoner kronor lägre än budget. Det är framförallt kostnaderna för insamling och sluttäckning som understiger budget.

Förbundet har en god ekonomi och direktionen har som avsikt att använda en del av det egna kapitalet till att finansiera insamlingen av matavfall.

Framtiden

Insamling av matavfall fortsätter att utökas under 2015 med framförallt hushåll på landsbygden. Metoder för att förbättra sorteringen av matavfall vid flerfamiljshus är under utveckling och därefter planeras start av fler områden med flerfamiljshus i Skövde.

AÖS är inne i en fas med många förändringar. Matavfallsinsamlingen expanderar, nya entreprenader för sophämtning startar under 2015, fler Grönt kort vid återvinningscentralerna är på gång och mycket mer.

Under året har en sopbil köpts in som ersätter den bil som uttrangerades efter krockskada.

Till Risängen och Falevi återvinningscentral har så kallade C3C-block köpts in för att bygga flexibla fickor för olika avfallsfraktioner. C3C-block går att likna vid stora le-goblock som är tillverkade av betong.

En ny motordriven grind har köpts in och installerats vid Hjo ÅVC. Grinden är en del av förberedelserna för Grönt kort som ökar tillgängligheten på återvinningscentralerna.

SNABBFAKTA

(mnkr)	2014	2013	2012
Balansomslutning	73,1	66,0	66,0
Årets resultat efter finansiella poster	-5,9	-0,7	3,3
Eget kapital	54,9	52,7	53,4
Summa skulder och avsättningar	18,2	13,3	12,6
Nettoinvesteringar	2,7	4,5	0
Antal anställda	30	28	27

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

Skaraborgsvatten bildades 1955 av Skövde, Skara och Falköpings kommuner med uppgift att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Sedan förbundets anläggningar togs i drift 1959 fram till och med 2014, har förbundet levererat 426,7 miljoner m³ dricksvatten av hög kvalitet och med mycket hög tillgänglighet.

Ägarandelen baseras på kommunernas procentuella förbrukning sedan start. Fördelningen är att Skövde svarar för ungefär hälften och Skara och Falköping en fjärdedel var av det dricksvatten som produceras.

Råvattnet tas från Vättern och pumpas cirka tre mil till Borgunda vattenverk. Där sker all behandling av vattnet innan det pumpas vidare till respektive kommun. Den totala produktionen 2014 var 8,8 miljoner m³, vilket ger en medelproduktion per dygn på 24 125 m³. För desinfektion, alkalinitetshöjning och pH-justering används natriumhypoklorit, ammoniak, koldioxid och kalk. Skaraborgsvatten har även UV ljus installerat sedan några år tillbaka för att ytterligare höja säkerheten på vattnet. Under 2014 har 130 vattenanalyser utförts enligt fastställt kontrollprogram, samtliga av dessa var med marginal godkända. Undersökningar har under året gjorts utan att kunna påvisa eventuella förekomster av PFAA i dricksvattnet.

Skaraborgsvatten är medlem i Vätternvårdsförbundet vars syfte är att bevara sjöns unika egenart och samordna åtgärder, övervakningsprogram och forskning i och omkring Vättern.

Eftersom anläggningen har varit i drift i drygt 55 år finns det ett stort underhållsbehov. Förbundet följer sin plan för investeringar i framförallt ledningsnätet. Av de cirka 95 km överföringsledningar som förbundet förvaltar utgör nu ungefär 23 km dubblerade ledningar.

Investeringarna under året har varit cirka 19 miljoner kronor, till största delen i ledningsnätet, och har med hjälp av höjda vattenpriser kunnat egenfinansieras.

SNABBFAKTA

(mnkr)	2014	2013	2012
Balansomslutning	93,7	79,4	69,3
Årets resultat efter finansiella poster	13,4	9,5	3,4
Eget kapital	65,6	52,2	42,7
Summa skulder och avsättningar	28,1	27,2	26,7
Nettoinvesteringar	19,3	4,2	19,3
Antal anställda	7	7	7

Skaraborgs kommunalförbund

Medlemmar i Skaraborgs kommunalförbund är Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara. Medlemskommunernas ansvar för förbundets kostnader beräknas utifrån den befolkningsmängd som noterades den 1 november 2014. Detta innebär för Skövdes del 20,4 procent. Förbundet styrs av förbundsfullmäktige

och förbundsstyrelse som består av representanter från medlemskommunerna.

Skaraborgs Kommunalförbunds uppdrag är att stärka Skaraborg genom att samordna och effektivisera det regionala utvecklingsarbetet samt att ta tillvara medlemskommunernas intressen och främja samverkan mellan dem i syfte att bidra till ett effektivt resursutnyttjande. Förbundet ska särskilt verka inom följande områden:

- Tillväxt- och utvecklingsfrågor
- Verksamhetsstöd och intressebevakning
- Projekt med syfte att främja samordning och samverkan inom områdena tillväxt och utveckling och verksamhetsstöd.

I det gemensamma utvecklingsarbetet har förbundet strukturerat arbetet i fem fokusområden: Infrastruktur, Kultur, Hälsa och Socialtjänst med FoU, Näringsliv samt Kompetens och kunskapsutveckling.

2014 års verksamhet

De under året mest omfattande och strategiska uppgifterna har varit:

- Måldokument Utbildning Skaraborg
- Ny tillväxtstrategi för Skaraborg
- Utbyggnad av E-20 genom Skaraborg
- Kreativa Kraftfält – analys av kulturens roll i samhällsutvecklingen
- Utveckling av konceptet ”Mobil närsjukvård”.

Det ekonomiska resultatet av årets verksamhet har genererat ett underskott på -0,3 miljoner kronor. Det budgeterade underskottet var beräknat till -0,9 miljoner kronor. Det förbättrade resultatet har nåtts genom ett flertal olika åtgärder. Då förbundets verksamhet varit underfinansierad de senaste åren beslutade förbundsfullmäktige under året att höja medlemsavgiften inför 2015, så att verksamheten 2015 kommer i ekonomisk balans. Under 2015 kommer arbetet att huvudsakligen fortsätta med att genomföra de strategiska beslut som fattades under 2014.

SNABBFAKTA

(mnkr)	2014	2013	2012
Balansomslutning	39,1	39,0	39,7
Årets resultat efter finansiella poster	-0,3	-2,7	1,3
Eget kapital	4,3	4,7	7,8
Summa skulder och avsättningar	34,7	34,4	31,9
Nettoinvesteringar	0	0,4	2,6
Antal anställda	14,5	18	15

5 Finansiell analys och räkenskaper

I det femte och sista blocket redovisar Skövde kommuns resultat och finansiella ställning i siffror. I avsnittet Omvärld redogörs bland annat för hur befolkningen och sysselsättningen utvecklats.

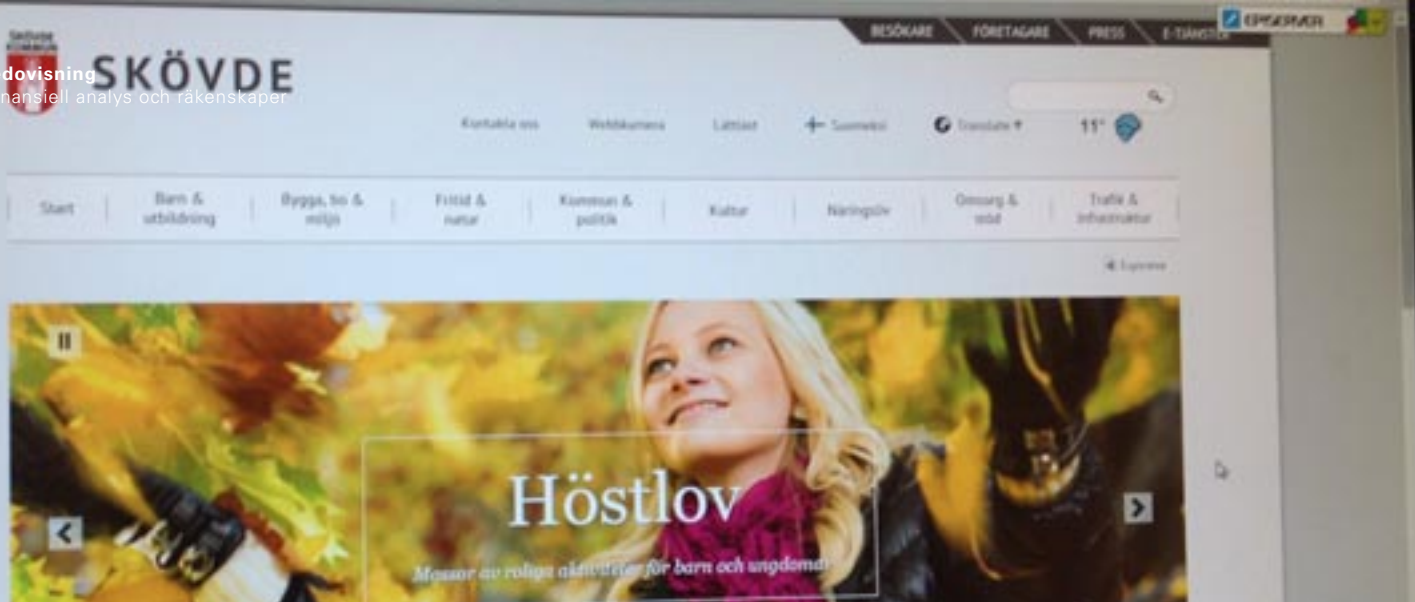
74	Omvärld	87	Noter
76	Finansiell analys	98	Redovisningsprinciper
84	Resultaträkning	103	Revisionsberättelse
85	Balansräkning	105	Fem år i sammandrag
86	Kassaflödesanalys		

Succé för nya Boulognersjön I juni 2014 invigdes Boulognersjön efter restaurering. Under den varma sommaren var den ett populärt utflyktsmål för många Skövdebor och besökare. Den centrumnära sjön har fyllts med 16 000 kubikmeter Vätternvatten och stranden med 1 300 ton fin sand från Baskarp. Nya soffor, bänkar, bord, grillar och grillställ gör det inbjudande för den som vill slå sig ner. En ny gångväg har anlagts, vilket gör det enkelt att promenera eller jogga runt sjön. Nästan halva Boulognerparken har fått ny grundbelysning som gör det trivsamt att vistas där även när skymningen faller.

5 Finansiell analys och räkenskaper

Omvärld

En viktig faktor för Sveriges kommuner är den ekonomiska utvecklingen i vår omvärld. I omvärlden har utvecklingen varit splittrad. USA visar alltmer styrka, utvecklingen i tillväxtländerna är blandad och euro-området står och stampar. Sverige påverkas av den svaga tillväxten i omvärlden och måste fortsätta förlita sig på den inhemska konsumtionen.

Utvecklingen i världsekonomin

År 2014 präglades av relativt stor osäkerhet om konjunkturen och en hel del geopolitisk oro och kriser bland annat i Syrien och Ukraina. USA är återigen det land som driver världsekonomin framåt medan tillväxtländerna visar blandad utveckling och euro-området står och stampar.

Den amerikanska ekonomin, där finanskrisen en gång startade, börjar ta fart med en allt starkare arbetsmarknad, konkurrenskraftiga företag och ökad konsumtion. Med tanke på den amerikanska ekonomins storlek är detta av stor betydelse för världsekonomin, som på de flesta håll har en svagare utveckling.

Euro-länderna brottas fortfarande med svaga statsfinanser, hög arbetslöshet, låg tillväxt och allmänt dåliga framtidsutsikter. Samtidigt är utvecklingen inom euro-området tudelad med ett fortsatt starkt Tyskland och haltande utveckling i Frankrike, Italien och Spanien. I Grekland har krisen tagit ny fart efter senaste valet och ökade spekulationer om ett euro-utträde. Att euro-området inte får fart på tillväxten påverkar den svenska exporten, då en stor del av Sveriges handel sker med vårt närområde i Europa. På samma sätt som tidigare i USA och Japan hamnar pressen på centralbanken och att den ska kunna få fart på inflation och tillväxt. ECB:s beslut om kvantitativa åtgärder, ett lågt oljepris och en svag euro ger visst hopp om en ljusare utveckling inom euro-området framöver.

I tillväxtländerna är utvecklingen blandad, vilket till stor del beror på om länderna är beroende av oljeimport eller inte. Länder som är beroende av export av råvaror för sin tillväxt, såsom Ryssland och Brasilien, har det tuffare med

dagens låga oljepris, samtidigt som andra länder i framförallt Asien gynnas av det låga oljepriset, då de är beroende av import av olja. I Kina har det på senare tid varit en något svagare utveckling men potentialen är stor och Kina kommer sannolikt att spela en allt viktigare roll för världsekonomin även framöver.

Utvecklingen i Sverige

Den svenska ekonomin växte något svagare än förväntat under 2014, men förväntningar finns om ett starkare 2015 och inte minst ett starkt 2016. Hittills har det främst varit den inhemska konsumtionen och i viss mån investeringar i bostadssektorn, som drivit den svenska ekonomin. Under 2015 förväntas exporten bli något starkare, vilket bygger på en förhoppning om att det låga oljepriset och en svagare euro ska öka efterfrågan inom euro-området.

Riksbanken brottas med obefintlig inflation i kombination med acceptabel tillväxt, samtidigt som de pressas av andra centralbanker som driver en extremt expansiv penningpolitik. Under 2014 tog Riksbanken därför det extrema beslutet att sänka reporäntan till noll procent. Banken följde upp detta beslut i februari 2015 med att sänka reporäntan till -0,1 procent, samtidigt som den annonserade köp av obligationer på samma sätt som andra centralbanker har gjort för att få fart på inflationen. Förväntningar kvarstår om att de rörliga räntorna kommer att förbli låga de närmsta åren.

Samtidigt har de långa fasta räntorna, som främst styrs av den internationella utvecklingen, pressats ned på grund av geopolitisk oro och andra centralbankers expansiva penningpolitik. Sammanfattningsvis innebär det att vi kan förvänta oss låga räntor de närmaste åren. Det kommer att medföra att kommunens räntekostnader förväntas sjunka framöver, inte minst med tanke på att kreditmarginalerna har varit under press under 2014 och att kommunen har möjlighet att låna från Kommuninvest, som under hösten sänkte sina marginaler ytterligare.

Befolkningsutvecklingen nationellt

Sveriges folkmängd ökade med 102 491 personer under 2014 och var vid årets slut 9 747 355. Detta är den enskilt största ökningen mellan två år i Sverige. 126 966 personer invandrade till Sverige under 2014. Till skillnad från andra år då svenska medborgare som återinvandrar utgjort den största enskilda gruppen invandrare var personer med Syrien som födelseland den största gruppen. Syrier stod för en femtedel av den totala invandringen (Källa: SCB).

Befolkningsökningen i Skövde

Under 2014 ökade befolkningen med 275 personer i Skövde kommun och folkmängden uppgick till 53 134 invånare vid årets slut. Det föddes 621 barn i Skövde under 2014. Skövdes befolkningsökning beror i huvudsak på två faktorer. Ett fortsatt högt födelsenetto och ett positivt migrationsnetto. Under 2014 var flyttnettot negativt för Skövde, det var fler som flyttade från Skövde än till Skövde.

Befolkningsprognos

Skövde kommun har de senaste åren tagit fram en befolkningsprognos fram till 2030. Prognosen grundar sig på antaganden kring nyproducerade, inflyttningsklara bostäder. Enligt prognosen kommer Skövdes befolkning att öka med 2 800 personer de kommande fem åren och beräknas 2025 vara 60 830.

Fyrtioåringarna har börjat gå i pension vilket gör att vi framöver ser en ökning av äldre. Andelen arbetsför befolkning (19 – 64 år) kommer även framöver att ligga runt 60 procent. De närmaste åren kommer en naturlig ökning av barn att ske då de stora barnkullarna från början av nittiotalet nu börjar uppnå barnafödande ålder.

Finansiell analys Skövde kommun

I nedanstående avsnitt görs en analys av kommunens finansiella utveckling och ställning. Syftet är att identifiera finansiella problem och därigenom klargöra om vi har en god ekonomisk hushållning eller inte. Analysen bygger på fyra perspektiv som är hörnstenar i modellen: resultat, kapacitet, risk och kontroll. Varje perspektiv analyseras med hjälp av ett antal ekonomiska begrepp.

Analysens perspektiv är följande:

Resultat

Visar en kartläggning av årets resultat och dess orsaker samt investeringar och deras utveckling.

Kapacitet

Visar kommunens kapacitet eller långsiktiga betalningsberedskap. Här redovisas vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt. En starkare kapacitet medför en mindre känslighet för kommande lågkonjunkturer.

Risk

Riskanalysen visar den finansiella riskexponeringen. En god ekonomisk hushållning skapar möjlighet att möta finansiella problem utan att behöva vidta drastiska åtgärder.

Kontroll

Visar hur ekonomiska målsättningar och planer följs. En god följsamhet mot budget ger goda förutsättningar för att uppnå god ekonomisk hushållning.

Sammanfattning

Skövde kommuns resultat för 2014 uppgår till 101,6 miljoner kronor vilket är 84,5 miljoner kronor högre än reviderad budget om 17,1 miljoner kronor. Anledningen till att resultatet blir högre än beräknat är en reavinst vid försäljningen av elnätsverksamheten till SkövdeNät AB om 186,7 miljoner kronor, resultatförd medfinansiering av E20 om 113 miljoner kronor och ett samlat överskott från nämnderna med 61,8 miljoner kronor gentemot budget. Årets resul-

tat om 101,6 miljoner kronor är lägre än föregående år men det positiva resultatet medför att det egna kapitalet ökat.

Årets resultat stärker kommunens förmåga att finansiera sina investeringar. Under åren 2012-2013 ökade kommunens skuldsättning, men kassaflödet under året har gjort att skuldsättning har kunnat minskas med 100 miljoner och större delen av årets investeringar har finansierats med egna medel. För att i framtiden kunna möta den höga investeringsnivån behöver kommunen antingen öka sin skuldsättning, vilket på sikt innebär att den finansiella kapaciteten sjunker, eller öka resultatet för att finansiera investeringarna med egna medel.

Skövde kommun har ett fortsatt stabilt ekonomiskt läge vilket till stor del beror på att verksamheterna tar ansvar för sin budget. Att kommunen visar ett positivt resultat och har en stabil ekonomi ger möjligheter att hantera ett växande Skövde.

Årets resultat

ÅRETS RESULTAT (mnkr)	2010	2011	2012	2013	2014
Årets resultat	866,1	43,5	51,3	126,0	101,6
Procent av skatter och bidrag	39,6	1,9	2,3%	5,4%	4,2%
Reavinst och jämförelsestörande poster	-771,2	-1,7	-52,5	-46,8	-27,6
Resultat efter reavinst och jämförelsestörande poster	94,9	41,8	-1,2	79,2	74,0

För att uppnå kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning och det av kommunfullmäktige fastställda ekonomiska målet över mandatperioden (2011-2014), ska resultatet uppgå till två procent av skatteintäkter och statsbidrag.

Årets resultat för kommunen är positivt med 101,6 miljoner kronor men 24,4 miljoner kronor lägre än föregående

RESULTATANALYS OCH AVSTÄMNING BALANSKRAVET

(mnkr)	2010	2011	2012	2013	2014
Årets resultat	866,1	43,5	51,3	126	101,6
- avgår samtliga realisationsvinster	-771,2	-1,7	-52,5	-46,8	-188
<i>vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet</i>					
<i>vissa realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet</i>					
<i>orealiserade förluster i värdepapper</i>					
<i>återföring av orealiserade förluster i värdepapper</i>					
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	864,4	41,8	45,3	122,7	-86,4
medel till resultatutjämningsreserv	-73	-19,3	-22,8	-99,4	0
medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0	0	0
medel till pensionsreserv					
synnerliga skäl					0
Årets balanskravsresultat	791,4	22,5	22,5	23,3	-86,4
Balanskravsunderskott från tidigare år	0	0	0	0	0
Summa	791,4	22,5	22,5	23,3	-86,4
Balanskravsresultat att reglera					-86,4

år. Årets resultat innebär att det egna kapitalet ökade med 3,7 procent. Resultatet motsvarar 4,2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, vilket är en minskning mot föregående år med 1,2 procentenheter och medför att det genomsnittliga resultatet av skatter och statsbidrag för perioden 2011-2014 är 3,5 procent. Att Skövde kommun har haft goda resultat över hela mandatperioden medför att resultatmålet om två procent av skatter och bidrag under mandatperioden har uppnåtts. Detta innebär att kommunen uppfyller det finansiella målet för god ekonomisk hushållning.

Resultatet i årsredovisningen kan dock i hög grad påverkas av jämförelsestörande poster och reavinster. En mer rättvisande bild av årets resultat visas om justering sker för sådana poster. Resultatet efter reavinster och jämförelsestörande poster uppgår till 74,0 miljoner konor enligt tabellen ovan, vilket är en minskning med 5,2 procentenheter i jämförelse med 2013.

Av posten reavinster och jämförelsestörande poster utgör 186,7 miljoner kronor reavinst vid försäljning av elnätsverksamheten till SkövdeNät AB, resultatföring av medfinansieringen av E20 med 113,0 miljoner kronor, medfinansiering av Heneporten 12,4 miljoner kronor samt nedskrivning av aktier i Skövde Biogas AB med 35 miljoner kronor.

År 2013 avsåg posten reavinster och jämförelsestörande poster till största delen återbetalning från sjukförsäkringspremien uppgående till 43,5 miljoner kronor. Även under 2012 erhöll kommunen återbetalning från sjukförsäkringspremien uppgående till 46,5 miljoner kronor. Resultatet för 2013 har även påverkats av en ökad kostnad för pensioner på grund av sänkning av diskonteringsräntan uppgående till 11,5 miljoner kronor inklusive löneskatt. Under 2014 har ingen återbetalning från sjukförsäkringspremien gjorts eller ändring av diskonteringsräntan skett.

Resultatanalys och avstämning balanskravet

Balanskravet innebär att kommunens intäkter måste överstiga kostnaderna. Om resultatet i bokslutet är negativt och det egna kapitalet därmed minskas, finns det en skyldighet att inom tre år återställa det egna kapitalet. Kommunen har de senaste åren haft ett positivt resultat och därmed klarat balanskravet.

Vid avstämning ovan av det lagstadgade balanskravet har resultatet reducerats med de realisationsvinster som uppstått under året. Däremot ingår intäkter från exploateringsverksamheten och olika former av engångsposter. Årets balanskravsresultat är negativt och uppgår till -86 356tkr och balanskravet uppnås därmed inte. Kommunen åberopar synnerliga skäl att inte återställa det negativa balanskravsresultatet, då kommunen har en stark finansiell ställning, det negativa balanskravsresultatet är föranlett av poster av engångskaraktär som exempelvis medfinansiering av E20 med -113 miljoner kronor och positivt resultat för verksamheterna.

Resultatutjämningsreserv

RESULTATUTJÄMNINGSRESERV (mnkr)	2010	2011	2012	2013	2014
Resultat	866,1	43,5	51,3	126	101,6
- Avgår reavinster	-771,2	-1,7	-6	-3,3	-188
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	94,9	41,8	45,3	122,7	-86,4
Skatteintäkter och statsbidrag	2 189,3	2 252,4	2 248,7	2 334,4	2 423
En procent av skatteintäkter och statsbidrag	21,9	22,5	22,5	23,3	24,2
Skillnad i årets resultat enligt balanskravsresultatet och en procent av skatteintäkter och statsbidrag	73	19,3	22,8	99,4	-62,1
Reservering till RUR	73	19,3	22,8	99,4	0
Accumulerat RUR	73	92,3	115,1	214,5	214,5

Från och med den 1 januari 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att under vissa betingelser reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. För att göra en reservering till RUR ska resultatet överstiga en procent av skatter och generella statsbidrag. Nivån gäller för de kommuner som, liksom Skövde, har en positiv soliditet inklusive hela pensionskulden. Med årets resultat menas det lägsta av årets resultat och årets resultat efter balanskravsjusteringen.

Kommunfullmäktige beslutade under 2013 att reservera 115,1 miljoner kronor inom det egna kapitalet av tidigare års resultat till RUR. Genom reserverationen upprätthålls kravet på god ekonomisk hushållning enligt kommunfullmäktiges beslutade mål i strategisk plan med budget. Under 2013 reserverades ytterligare 99,4 miljoner kronor till RUR. Enligt beräkningen ovan kan kommunen inte reservera något belopp till RUR för 2014, eftersom balanskravsresultatet är negativt.

Verksamhetsresultat

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter exklusive jämförelsestörande poster har ökat med 28,5 miljoner kronor. Förändringen har påverkats av försäljningen av elnätsverksamheten 2014-04-01. I föregående års intäkter finns intäkter hänförliga till elnätsverksamheten uppgående till 67,5 miljoner kronor. I 2014 års intäkter finns tre månaders intäkter uppgående till 21,8 kr hänförliga till elnätsverksamheten. Om intäkterna reduceras med intäkter från elnätet vid jämförelse med föregående år har intäkterna ökat med 74 miljoner kronor.

Ökningen kan främst hänföras till ökade driftsbidrag från staten avseende assistansersättning, flyktingverksamhet, bidrag från staten till utbildning och ökade intäkter från interkommunala ersättningar.

Intäkterna för skattefinansierad verksamhet uppgår 88,5 procent (80,1 procent år 2013) av verksamhetsintäkterna och avser främst riktade statsbidrag, äldreomsorgs- och barnomsorgsavgifter, intäkter från försäkringskassan och interkommunala ersättningar. Den taxefinansierade verksamhetens intäkter uppgår till 11,5 procent (19,9 procent 2013) av verksamhetsintäkterna och avser vatten och elavgifter. Minskningen av de intäkter som är kopplade till den taxefinansierade verksamheten beror på att elnätsverksamheten bolagiserades 2014-04-01 och att endast tre månaders intäkter finns med i utfallet.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader har ökat med 133,4 miljoner kronor. Förändringen har påverkats av försäljningen av elnätsverksamheten 2014-04-01. I 2013 års kostnader finns kostnader hänförliga till elnätsverksamheten uppgående till 32 miljoner kronor. I 2014 års kostnader finns tre månaders

kostnader uppgående till 12,5 miljoner kronor hänförliga till elnätsverksamheten. Om kostnaderna reduceras med kostnader från elnätet vid jämförelse med föregående år har verksamhetskostnaderna ökat med 153 miljoner kronor.

Kostnadsökningen kan främst hänföras till ökade entreprenadkostnader avseende skollokaler, ökade köpta tjänster avseende LSS och ökade placeringar inom socialtjänsten, ökade personalkostnader med 110 miljoner kronor och ökning av förbrukningsinventarier.

Personalkostnaderna svarar för 67,5 procent (66,8 procent 2013) av kommunens verksamhetskostnader vilket är en ökning med 0,7 procentenheter (2,55 procentenheter 2013). Personalkostnaderna har ökat med 110 miljoner kronor vilket innebär i en ökning med 5,9 procent. Utfallet från lönerrevisionen blev 2,6 procent (2,63 procent 2013). (Se personalredovisningen.)

Avskrivningarna för kommunen uppgår till 161,8 miljoner kronor (158 miljoner kronor 2013) och har ökat med 3 miljoner kronor (6,5 miljoner kronor 2013). Avskrivningarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag är i nivå med 2013. Minskningen av avskrivningar kan delvis hänföras till försäljningen av elnätsverksamheten 2014-04-01. Endast tre månaders avskrivningar uppgående till cirka 4 miljoner kronor i elnätsverksamheten har påverkat resultatet i år (12 miljoner kronor 2013). Större investeringar de närmaste åren kommer att innebära en fortsatt ökning av avskrivningarna. Dock kommer övergången till komponentredovisning att påverka avskrivningarnas storlek.

Finansnetto

Andra orsaker till förändring mot föregående års resultat avser positiv förändring av finansnettot (finansiella intäkter och finansiella kostnader) med 13 miljoner kronor. Förändringen är till största delen att hänföra till minskning av ränta på pensionsavsättning med 10,7 miljoner kronor. Föregående år uppbokades 9,3 miljoner kronor avseende ändrad diskonteringsränta, men även ränteuppräknings på avsättningen för pensioner var högre föregående år med cirka en miljon kronor.

Största delen av de finansiella kostnaderna hänför sig till räntekostnader för lån. Räntekostnader har ökat med 3,4 miljoner kronor mot föregående år från 26,4 miljoner kronor till 29,8 miljoner kronor. Även om räntorna generellt har sjunkit under 2014 så har kommunens snittränta varit stabil, vilket beror på att i princip hela portföljen har en fast ränta. Det innebär att även om Riksbanken har sänkt räntan till -0,10 procent, har det inte påverkat skuldportföljens snittränta nämnvärt. Under året har amortering skett med 200 miljoner kronor, vilket ger en positiv effekt på de totala räntekostnaderna, men samtidigt har två ränteswappar stängts i förtid med ett negativt marknadsvärde, vilket totalt sett ger en ökad räntekostnad för 2014. Under 2015 förväntas de totala räntekostnader sjunka, givet en mindre låneportfölj, men det totala utfallet beror på hur investeringar och ökat lånebehov påverkar räntekostnaderna.

Skatteintäkter och nettokostnader

UTVECKLING AV SKATTEINTÄKTER OCH NETTOKOSTNADER (mnkr)	2010	2011	2012	2013	2014
Ökning/minskning av					
skatteintäkter och statsbidrag	110,1	63,2	-3,8	85,7	88,6
Procentuell förändring	5,3	2,89	-0,17	3,81	3,80
Nettokostnadsökning/ minskning	-722	871,8	-6,2	3,4	126
(Med hänsyn till större jämförelsestörande poster)					
Procentuell förändring	47,5	102,3	40,3	0,4	108,8
(Med hänsyn till större jämförelsestörande poster)	-35,64	66,86	-0,28	0,16	5,80
(Med hänsyn till större jämförelsestörande poster)	2,35	4,93	1,85	0,02	4,91

Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 88,6 miljoner kronor. En förutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomi är att nettokostnaderna inte ökar snabbare än de intäkter vi får genom skatter och statsbidrag. Tabellen ovan visar att nettokostnaderna ökat snabbare än intäkter från skatter och bidrag för år 2014. Nettokostnadsökningen i procent före jämförelsestörande poster uppgår till 5,8 procent och efter jämförelsestörande poster till 4,91 procent, att jämföra med skatteintäkter och statsbidrag som ökat med 3,8 procent. Sett över en femårsperiod har dock skatteintäkter och statsbidrag ökat i snabbare takt än nettokostnaderna med hänsyn till jämförelsestörande poster. Relationen mellan å ena sidan skatteintäkter och statsbidrag och å andra sidan nettokostnaderna måste stärkas, för att kommunen ska klara av att möta framtidens demografiska förändringar och investeringsbehov.

Nettokostnadsandel

NETTOKOSTNADSANDEL – OLIKA KOSTNADERS ANDEL AV SKATTEINTÄKTER OCH UTJÄMNING (procent)	2010	2011	2012	2013	2014
Verksamheten	88,4	90,3	91,8	88,2	89,3
Avskrivningar	6,3	6,3	6,7	6,8	6,7
Nettokostnad före finansnetto och jämförelsestörande poster	94,7	96,6	98,6	95,0	96,0
Finansnetto	0,9	1,5	1,2	1,5	0,9
Jämförelsestörande poster	-35,1	0	-2,1	-1,9	-1,1
Nettokostnad totalt	60,5	98,1	97,7	94,6	95,8
Årets resultat	39,6	1,9	2,3	5,4	4,2
Totalt	100	100	100	100	100

Grundläggande för en god ekonomi är att det finns en balans mellan löpande intäkter och kostnader. Ett sätt att belysa detta förhållande är att analysera hur stor andel de löpande verksamhetskostnaderna tar i anspråk av skatteintäkter och bidrag.

Tabellen ovan har kopplingar till föregående tabeller. Den andel av skatteintäkterna som inte tas i anspråk av driftkostnader, alltså 4,2 procent (5,4 procent 2013) utgör

årets resultat. Nettokostnadens andel av skatteintäkter och utjämning har ökat under år 2014, eftersom verksamhetens nettokostnader ökat i högre takt än skatteintäkter och bidrag.

Investerings- och exploateringsredovisning

INVESTERINGS- OCH EXPLOATERINGSREDOVISNING (mnkr)	2010	2011	2012	2013	2014
Investering exkl. exploatering					
inkl. finansiell leasing	177,9	300,1	294,7	293,4	338,3
Exploateringsområden	-1,8	4,4	23,4	-6,3	23,3
Årets bruttoinvesteringar	176,1	304,5	318,1	287,2	361,7
Årets resultat + avskrivningar	1 004,5	186,4	202,8	283,9	263,4
(efter jämförelsestörande poster)	235	186,4	156,3	240,4	237,1
- i förhållande till årets bruttoinvesteringar i procent	570,6	61,2	63,7	98,9	72,8
(efter jämförelsestörande poster)	133,5	61,2	49,1	83,7	65,6

Årets nettoinvesteringar uppgick till 338,3 miljoner kronor (293,4 miljoner kronor 2013), vilket är en ökning. Under 2014 har kommunen aktiverat kreditivränta med 4,8 miljoner kronor med räntesats 3,32 procent och erhållit investeringsbidrag med 1,3 miljoner kronor (7 miljoner kronor 2013).

I den skattefinansierade verksamheten har de största investeringarna genomförts i lokaler. De största investeringarna under året avser förskolor, skolor och en gruppbostad. (Se vidare under investerings- och exploateringsavsnittet i förvaltningsberättelsen.)

I den taxefinansierade verksamheten har 29,2 miljoner kronor investerats, varav 10,7 miljoner kronor i fibernätet, 1,9 miljoner kronor i elnätet, 0,1 miljoner kronor inom renhållning och 16,5 miljoner kronor i vatten- och avloppsnätet. Elnätsverksamheten övergick till kommunala bolaget SkövdeNät AB 1 april 2014 vilket innebär att investeringsnivån avser endast perioden januari-mars 2014.

Avskrivningarna bidrar tillsammans med årets resultat till att skapa utrymme för investeringar. Relationen mellan denna summa och de faktiska nettoinvesteringarna ger en indikation på om investeringsvolymen leder till påfrestningar på skuldsättningen eller likviditeten. Som framgår av tabellen ovan ligger bruttoinvesteringarna 2014 (361,7 miljoner kronor) på en högre nivå än det utrymme som skapats från verksamheten (263,4 miljoner kronor). I jämförelse med föregående år har påfrestningen på likviditeten ökat under 2014.

Självfinansieringsgrad

Investeringsutrymmet (summan av avskrivningar och resultat minus jämförelsestörande poster) för 2014 uppgick till 237,1 miljoner kronor, vilket innebär att årets investeringar finansierats till 70,1 procent med egna medel och överskjutande investeringar lånefinansierats. Självfinansieringsgraden under 2013 uppgick till 81,9 procent.

Kapacitet

Soliditet

SOLIDITET (%)	2010	2011	2012	2013	2014
Soliditet inkl. hela pensionsåtagandet	37,9	36	34,9	34,3	37,2
Soliditet exkl. hela pensionsåtagandet	64,4	64,4	61,2	60,9	62,8

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansieras av egna medel. För att få en mer rättvis bild av kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme ska soliditeten mätas inklusive hela pensionsåtagandet, det vill säga den del som klassificeras som ansvarsförbindelse och inte påverkar resultaträkningen. Soliditeten inklusive pensionsskulden uppgår till 37,2 procent för år 2014, vilket är en ökning med 2,9 procentenheter gentemot 2013. Soliditeten exklusive pensionsåtagandet uppgår till 62,8 procent vilket är en ökning med 1,9 procentenheter mot föregående år. Att soliditeten trots ökad investeringsnivå de senaste åren ligger kvar på samma nivå som tidigare år, förklaras av en hög resultatnivå från 2010 och framåt. Detta har inneburit att större del av investeringarna kunnat finansieras utan upplåning. För att få ett mer relevant mått på soliditeten måste hänsyn tas till det pensionsåtagande som redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Om detta åtagande, som vid årsskiftet uppgick till 1 131,5 miljoner kronor (1 170,4 miljoner kronor 2013) läggs in i balansräkningen, har kommunen fortfarande en positiv soliditet

Självfinansieringsgrad av investeringarna

SJÄLVFINANSIERINGSGRAD AV INVESTERINGARNA (%)	2010	2011	2012	2013	2014
Självfinansieringsgrad av investeringarna *)	132,1	62,1	53,0	81,9	70,1

(avser materiella tillgångar med hänsyn till jämförelsestörande poster).

*) Årets resultat minus jämförelsestörande poster plus årets avskrivningar genom årets nettoinvesteringar.

Självfinansieringsgrad är ett mått på hur stor andel av investeringarna som finansieras med egna medel. Ett mått på 100 procent innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar, vilket med andra ord betyder att kommunen inte behöver låna till investeringarna.

Självfinansieringsgraden för år 2014 har minskat i jämförelse med 2013, vilket betyder att en mindre del av investeringarna har finansierats med egna medel. Investeringsgraden är något högre än 2013, då 18,1 procent av investeringarna lånefinansierades. För åren 2012 och

2011 har 47 procent respektive 38 procent av investeringarna lånefinansierats.

Om lånefinansieringsgraden ska minska, måste en större andel av skatt och generella statsbidrag gå till årets investeringar, vilket betyder att resultatnivån måste vara hög.

Risk

Finansiella tillgångar

FINANSIELLA TILLGÅNGAR (mnkr)	2010	2011	2012	2013	2014
Aktier och andelar, bokfört värde	846,5	849,7	912,2	924,8	1 051,3
Kortfristiga placeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	30,7
Likvida medel	71,3	39,5	14,8	119,1	103,3
varav koncernbolags andel av toppkonto *				105,5	133,5
Skövde kommuns andel av likvida medel				13,6	-30,2
Checkkredit	200	200	200	200	200

* Utgående saldo på toppkontot i koncernen redovisas från och med 2014-12-31 i kassa/bank och koncernbolagens andel av toppkonto redovisas som kortfristig skuld. Justering av 2013 års jämförelsesiffror har gjorts.

Kommunen har tillgångar i Skövde Stadshus AB som bildades år 2010. Aktier och andelar har ökat med 126,4 miljoner kronor vilket främst hänför sig till aktieägartillskott till Skövde Stadshus AB med 155 miljoner kronor, för vidarebefordran till dotterbolaget SkövdeNät AB och till Skövde Biogas AB med 7,4 miljoner kronor. Aktierna i Skövde Biogas har skrivits ned med 35 miljoner kronor.

Skövde kommuns bokförda värde av Skövde Biogas AB skrivs ned då förutsättningarna för bolagets ekonomi väsentligen förändrats sedan starten. Den viktigaste förändringen som bedöms som bestående är bortfall av stor volym av avtalad råvara från Arla, vilket innebär att tekniska installationer till detta inte kan nyttjas.

Kortfristiga placeringar avser placering i fonder och aktier kopplat till erhållna gåvor. Erhållna gåvor till Skövde kommun avseende Egnells gåva samt Adamssons gåva. Under 2014 har inga nya gåvor erhållits, men en omklassificering har gjorts av posten Adamssons gåva som flyttats från långfristiga placeringar till kortfristiga placeringar. Ingen justering har gjorts av 2013 års jämförelsesiffror, då justeringen inte uppgår till ett väsentligt belopp för kommunen. För rättelse av redovisningen av Egnells gåva se under avsnittet redovisningsprinciper.

Likvida medel är ett mått på den kortsiktiga handlingsberedskapen. Koncernföretagens långfristiga upplåning från kommunen sker genom utnyttjande av limiter via koncernkontosystemet. AB Skövdebostäder, Skövde Värmeverk AB, Next Destinationsutveckling AB och Skövde Flygplats AB ingår inte i koncernkontot. Per sista december hade koncernen ett positivt saldo på toppkontot. Därmed utnyttjades inte checkkredit mot banken, som uppgår till 200

miljoner kronor och har varit oförändrad de senaste åren. Skövde kommuns andel av totala likvida medel uppgår till -30,2 miljoner kronor per 2014-12-31 och kommunen utnyttjade överskott på toppkontot.

Årets kassaflöde

Kommunens kassaflöde har varit negativt under året med -15,8 miljoner kronor, trots ett likvidöverskott vid försäljning av elnätsverksamheten på 204 miljoner kronor. Detta beror på att ett låneförfall med 200 miljoner kronor inte har återlånats och att investeringstakten varit något högre än föregående år.

Finansiella skulder

FINANSIELLA SKULDER

(mnkr)	2010	2011	2012	2013	2014
Lån i bank (kort- och långfristig)	500	550	650	750	550
Skuldkvot*	0,36	0,36	0,39	0,37	0,37

* kvoten av totala skulder i förhållande till totala tillgångar, uttryckt i procent.

Kommunens låneskuld har minskat med 200 miljoner kronor under 2014 trots ökad investeringstakt, och uppgår vid årsskiftet till 550 miljoner kronor. En förklaring är att likviditeten har varit stark, vilket har möjliggjort amorteringar. Det positiva likviditetsflödet under året kan delvis hänföras till bolagiseringen av SkövdeNät AB. Dock har kommunen per 2014-12-31 utnyttjat den interna checkräkningskrediten med 30,2 miljoner kronor. I samband med amorteringar har även ett par räntesäkringar stängts ned, med en negativ resultat effekt uppgående till 6,7 miljoner kronor. Räntesäkringarna stängdes i samband med amorteringar för att undvika att få en alltför hög säkringsgrad. Ingångna räntederivat har gjorts till ett nominellt värde på 350 miljoner kronor. Den största långgivaren är fortfarande Kommuninvest med en låneandel på 64 procent. Resterande andel av låneskulden återfinns hos Nordea med 18 procent och Swedbank med 18 procent. Den genomsnittliga räntan för året uppgick till 3,15 procent (3,32 procent 2013).

Ökningen av den långfristiga skulden tidigare år förklaras av en ökad investeringsvolym och en lägre finansiering med egna medel. Skillnaden mellan totala finansiella skulder i balansräkningen och låneskulden avser långfristig leasing, anslutningsavgifter och investeringsbidrag. Skuldkvoten uttrycker kommunens skuldsättningsgrad. Den kan tolkas som andelen av en kommuns tillgångar som finansieras av skuld. Ju högre skuldkvoten är, desto mer skuldsatt är kommunen och desto större är också kommunens ekonomiska risk. En skuldkvot som är högre än 1 indikerar att en kommun har mer skulder än tillgångar. En skuldkvot som är lägre än 1 indikerar att kommunen har mer tillgångar än skuld.

Den långfristiga skulden uppgår till 10 607 kronor per invånare (invånarantal 14-12-31 uppgår till 53 134) för år

2014, 14 189 kronor per invånare för år 2013, 12 449 kronor per invånare för år 2012 och 10 650 kronor per invånare för år 2011. Om hänsyn även tas till utnyttjad intern checkräkningskredit per årsskiftet, uppgår skuldkvoten till 11 176 kronor per invånare.

Den totala skuldkvoten för koncernen uppgår till 34 789 kronor per invånare. År 2013 uppgick skuldkvoten till 32 780 kronor per invånare.

Säkringsredovisning

Kommunen köper fysisk el på Nasdaq för att täcka den elförbrukning som bolagen och verksamheterna har. Telge Kraft är rådgivare avseende fysiska köp av el och den finansiella säkringen av el enligt en separat elhandelspolicy. Syftet med prissäkringarna är att minska elprisvariationerna under året och skapa en stabilare elkostnad.

Per 2014-12-31 uppgick marknadsvärdet för utestående finansiella elderivat till -45,4 miljoner kronor. De fysiska inköpen av elkraft har uppgått till 15,6 miljoner kronor, vilket motsvarar 29,43 öre/kWh. Kostnad inklusive finansiella säkringar uppgick under 2014 till 20 495 tusentals kronor eller 38,79 öre/kWh.

Elhandeln ger upphov till en valutarisk givet att el handlas i euro. Kommunen ansvarar för att säkra bort valutarisken enligt de riktlinjer som återfinns i kommunens finanspolicy. Det innebär att minst 50 procent av uppskattad elförbrukning ska vara säkrad tolv månader framåt och minst 25 procent månad 13-24. Den faktiska förbrukningen kan avvika från uppskattad volym men givet en relativt låg säkringsgrad riskerar inte kommunen att bli översäkrad. All valutasäkring sker med hjälp av valutaterminer där kommunen köper euro. Utestående säkringar dokumenteras i en särskild säkringsmodell tillsammans med räntesäkringarna. Per 2014-12-31 uppgick det positiva marknadsvärdet för utestående valutasäkringar till 558,8 tkr.

Kommunen använder räntederivat för att minska osäkerheten i framtida räntekostnader och därmed få en jämnare kostnadsfördelning över åren. Kommunens finanspolicy anger att räntederivat inte får användas i spekulativt syfte och att andelen räntederivat inte får överstiga utestående låneskuld.

I huvudsak sker all upplåning till rörlig tiborränta med olika kapitalförfall för att minska finansieringsriskerna. En viss andel av skuldportföljens rörliga ränta säkras med hjälp av räntederivat där kommunen byter den rörliga räntan mot en fast ränta i en ränteswap. Per årsskiftet finns det fyra säkringsrelationer av denna typ, så kallade kassaflödessäkringar. Säkringsrelationerna är beskrivna i en särskild säkringsdokumentation och effektiviteten är testad i en säkringsmodell, som analyserar de kritiska villkoren för respektive säkringsrelation.

Marknadsvärdet är en ögonblicksbild av den kostnad som skulle uppstå vid en stängning av de utestående derivatkontrakten. Kostnaden är jämförbar med den ränteskilnadsersättning som måste betalas till banken då ett bundet

lån förtidsinlöses. Per 2014-12-31 uppgår marknadsvärdet på utestående räntederivat till 29,4 miljoner kronor. Marknadsvärdena erhålls från respektive motpart per årsskiftet.

Genomförda säkringar har inneburit en högre räntekostnad för kommunen uppgående till 17,9 miljoner kronor för 2014.

Den totala snitträntan per årsskiftet uppgick till 3,06 procent, 1,46 procent om räntederivaten exkluderas. Räntederivaten har förlängt den genomsnittliga räntebindningen från 0,20 år till 3,77 år.

Finansiell riskhantering

Finansiell verksamhet är förknippad med risktagande, dels i form av finansiella risker, dels i form av operativa risker.

FINANSIERINGSRISK

Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till, medel för betalningar. Det finns även en marginalrisk som innebär risk för att kreditmarginalerna är högre i samband med refinansiering eller nyupplåning. Högst 50 procent av låne- och kreditlöftesvolymen får förfalla under en enskild 12-månadersperiod. Per 2014-12-31 uppgick andelen låneförfall inom ett år till 45 procent.

RÄNTERISK

I syfte att begränsa ränterisken ska kommunen arbeta med en målsättning för den genomsnittliga räntebindningen i skuldportföljen. Syftet är att ge kommunen tid att anpassa verksamheten till en situation med högre räntor och att skapa förutsägbarhet i framtida räntekostnader, vilket skapar bättre förutsättningar för budgetarbetet och när prognoser utarbetas.

Följande riktlinjer gäller för att hantera ränterisken:

- Kommunen ska ha en genomsnittlig räntebindning på 2-4 år. Den genomsnittliga räntebindningen består av lån och räntederivat.
- Maximalt 50 procent av den totala skuldportföljen inklusive räntederivat får ränteomsättas inom en tolv månadersperiod.

Räntederivaten har förlängt den genomsnittliga räntebindningen från 0,20 år till 3,77 år och andelen förfall inom ett år är 45 procent. Den totala snitträntan per årsskiftet uppgick till 3,06 procent eller 1,46 procent om räntederivaten exkluderas.

MOTPARTSRISK

Med motpartsrisk avses risken för att motparten inte kan fullfölja de förpliktelser som avtalet innebär. I finansiella transaktioner med motpartsrisk ska bara motparter med hög kreditvärdighet väljas. Motpartsrisker ska i möjligaste mån reduceras genom att riskerna sprids på flera motparter.

VALUTARISK

Med valutarisk avses risken för att drabbas av ökade kostnader till följd av valutakursförändringar. Valutarisker uppkommer i elhandelsverksamheten och säkras separat med främst valutaterminer.

DERIVATINSTRUMENT

Grundprincipen vid användandet av finansiella instrument är att de inte ska användas i spekulativt syfte utan endast i de fall det finns en underliggande exponering. Det innebär att nettovolymen utestående derivat maximalt får uppgå till utestående låneskuld. I vissa fall kan det vara aktuellt att förtidsbinda räntan, men detta får endast ske om det finns ett framtida säkert lånebehov på motsvarande belopp eller om förtidsbindningen har till syfte att säkra räntan på lån/ränteswap som förfaller i framtiden.

OPERATIVA RISKER

Med intern kontroll avses administration av löpande upplånings-/placerings- och derivatavslut, handhavande av aktuell dokumentation och bokföring av aktuella affärer. Det är av yttersta vikt att ha god intern kontroll av finansverksamheten, för att i möjligaste mån undvika att förluster uppstår på grund av felaktig hantering av betalningar, av derivatt-ransaktioner eller på grund av fel i IT-systemen. Detta omfattar bland annat rutin- och arbetsbeskrivningar som exempelvis finanshandboken.

Pensionsåtaganden

PENSIONSÅTAGANDEN

(mnkr)	2010	2011	2012	2013	2014
Avsättning till pensioner (inkl löneskatt)	90,6	104,6	115,4	135,3	145,3
Pensionsförpliktelser äldre än 1998 (inkl löneskatt)	1 013	1 101	1 098	1 170	1 131
Total pensionsförpliktelse	1 103	1 206	1 214	1 306	1 277
Finansiella placeringar	0	0	0	0	0
Återlånade medel	1 103	1 206	1 214	1 306	1 277

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket i praktiken innebär att större delen tas upp som en ansvarsförbindelse utanför resultat och skuldredovisning. Denna del av pensionsskulden är dock lika viktig att beakta ur risksynpunkt, då detta kommer generera framtida utbetalningar. Skövde kommun kommer att klara av att täcka dessa utbetalningar med det egna kapital kommunen har. Total pensionsskuld uppgår till 1 277 miljoner kronor och totalt eget kapital uppgår till 2 775 miljoner kronor enligt balansräkningen. Det totala pensionsåtagandet har minskat mot föregående år, vilket beror på en extraordinär ökning föregående år av pensionsåtagandet, hänförd till sänkningen av ripsräntan. För att minska de framtida pensionskostnaderna har en förtida inlösen gjorts mellan åren 2006-2010 om totalt 111 miljoner kronor som minskade ansvarsförbindelsen.

Eftersom utbetalning sker långt fram i tiden ska skulden nuvärdesberäknas. En nuvärdesberäknad skuld blir högre ju lägre räntan är och vice versa. Kommunen har inte gjort några finansiella placeringar för pensionsåtagandet, utan hela förpliktelsen har återlånats i verksamheten. Härigenom begränsas kommunens låneskuld.

Borgensåtaganden

BORGENSÅTAGANDEN					
(mnkr)	2010	2011	2012	2013	2014
SkövdeNät AB	0	0	0	0	210
AB Skövde bostäder	0	0	0	0	0
Skövde värmeverk AB	354,5	350,9	335,7	320	308,6
Kreativa hus AB	11	11	11	72,9	0
Egna Hem 40 i procent	1,2	1	0,9	0,7	0,6
Stiftelsen Skaraborgs Läns sjukhem	8,6	8	7,4	6,8	6,2
Borgen för föreningar och stiftelser	45	44,7	34,4	34,1	33,7
Totalt	420,3	415,6	389,3	435,5	559,1

Ett borgensåtagande innebär en risk för att borgensmannen måste infria sitt åtagande. Riskens omfattning beror bland annat på typ av borgen och för vilka kommunen tecknat borgen. Förändringen mot 2013 avser främst ökningen av borgen till SkövdeNät AB med 210 miljoner kronor samt upphörande av borgen avseende Kreativa Hus AB med 72,9 miljoner kronor.

Av borgensåtagandena avser 92,8 procent borgen till bolag inom koncernen. Borgen för stiftelsen Skaraborgs läns sjukhem uppgår till 6,2 miljoner kronor och bedömning görs att kommunen inte bär någon risk för införlivande av sitt åtagande då kommunen belägger alla tillgängliga platser. Borgen för föreningar och stiftelser uppgår till 34,1 miljoner kronor. 30 miljoner kronor av dessa hänför sig till stiftelserna S:ta Elins gård, Egnell och von Haugwitz Cedermarkska. Samtliga tre stiftelser har positivt eget kapital och därmed kan skulderna finansieras med befintliga tillgångar. Bedömning görs att per 14-12-31 är risken för införlivande av borgen liten.

Skövde kommun har i oktober 2012 (KS 12/10 0169-5) ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. De 280 kommuner som per 2014-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått motsvarande borgensförbindelser. Mellan samtliga dem har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid uppskattning av den finansiella effekten av Skövde kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2014-12-31 uppgick Kommuninvest i Sveriges AB:s förpliktelser till 299 065,5 miljoner kronor och totala tillgångar till 290 729,7 miljoner kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 475,9 miljoner kronor och andelen av de totala tillgångarna till 462,7 miljoner kronor.

Kontroll

Budgetavvikelse

BUDGETAVVIKELSE					
(mnkr)	2010	2011	2012	2013	2014
Budgetavvikelse årets resultat	856	37,6	38,6	105,9	84,5
Varav:					
– verksamhetens netto	803	33,8	28,5	113	91,3
– pensioner	-11,8	-21,2	-14,4	-15,4	-3,7
– skatteintäkter & statsbidrag	36,2	42,8	9,2	1,5	-3,6
– finansnetto	4,9	-11,3	-2,6	-7	3,7

God budgetföljsamhet ger en bra förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning. I budgetavvikelsen avseende årets resultat ingår bland annat en reavinst om 186,7 miljoner kronor från försäljningen av elnätsverksamheten till nybildade bolaget SkövdeNät AB samt kostnad för medfinansiering E20 om 113 miljoner kronor. Inklusivt den taxefinansierade verksamheten bidrar nämnderna med närmare 62 miljoner kronor och de största avvikelserna återfinns hos kommunstyrelsen med 20,3 miljoner kronor och omvårdnadsnämnden med 17,3 miljoner kronor. Under pågående budgetår har det gjorts en revidering av budgeten. I den revideringen gjordes justeringar av bland annat den senaste skatt- och bidragsberäkningen. Detta resulterar i en god följsamhet gentemot budget.

Känslighetsanalys

En kommun påverkas av händelser som på kort sikt kan vara svåra att styra över. Ett sätt att göra detta tydligt är att upprätta en känslighetsanalys för att visa hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi. För att möta sådana förändringar är det viktigt att upprätthålla en finansiell beredskap på såväl kort som lång sikt. Kommunens personalkostnader uppgår till drygt 1,8 miljarder kronor och därigenom får utfallet av lönerörelsen stor betydelse. Av tabellen framgår att en löneökning med en procent motsvarar 18 miljoner kronor. Av stor betydelse är även förändringar i skatteunderlagets utveckling och förändringar av statsbidragen.

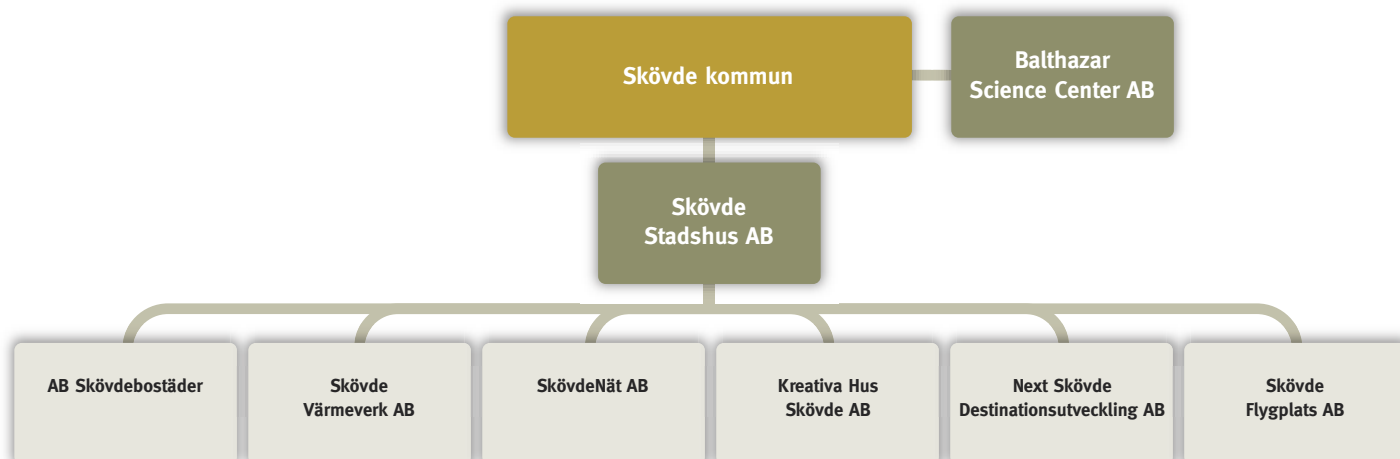
- En procents sämre eller bättre skatteunderlagsutveckling i riket ger kommunen 25 miljoner kronor i lägre eller högre skatteintäkter.
- En procents löneökning innebär cirka 18 miljoner kronor i ökade personalkostnader.
- 100 invånare påverkar skatteintäkterna i snitt med 4,5 miljoner kronor.
- Tio öre i utdebitering ger cirka nio miljoner kronor i ökade skatteintäkter.
- En investering på 100 miljoner kronor medför årliga kostnader med i snitt tio miljoner kronor.
- Ökad upplåning med 100 miljoner kronor ökar räntekostnaderna med cirka fyra miljoner kronor.
- Av en generell statlig satsning på primärkommunerna får Skövde cirka 0,5 procent, vilket ger kommunen 25 miljoner kronor i lägre eller högre skatteintäkter.

Resultaträkning

(mnkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2014	2013	2014	2013
Verksamhetens intäkter	1	772,6	744,1	1410,1	1 301,1
Jämförelsestörande poster	2	26,3	43,5	61,3	43,5
Verksamhetens kostnader	3	-2936,2	-2 802,8	-3 329,8	-3 165,4
Avskrivningar	4	-161,8	-158,0	-279,3	-232,1
Verksamhetens nettokostnader		-2299,1	-2 173,1	-2137,7	-2 052,9
Skatteintäkter	5	2128,4	2 042,8	2 128,4	2 042,8
Generella statsbidrag och utjämning	6	294,6	291,6	294,6	291,6
Finansiella intäkter	7	8,8	6,6	9,7	8,1
Finansiella kostnader	8	-31,1	-42,0	-64,8	-73,0
Resultat före extraordinära poster		101,6	126,0	230,2	216,6
Extraordinära intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat efter extraordinära poster		101,6	126,0	230,2	216,6
Uppskjuten skatt obeskattade reserver		0,0	0,0	-2,5	-11,8
Skattekostnad		0,0	0,0	-22,8	-9,1
Årets resultat	9	101,6	126,0	204,9	195,7

* Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 29

SKÖVDE KOMMUNKONCERNENS ORGANISATION 2014

I koncernen ingår även Skövde kommuns andel av Avfallshandling i östra Skaraborg, Räddningstjänsten i östra Skaraborg, Skaraborgs kommunalförbund, Kommunalförbundet Skaraborgs vatten, Miljösamverkan i östra Skaraborg, Samordningsförbundet SkövdeHjoTiBorg, Gothia Innovation AB och Skövde Biogas AB.

Balansräkning

(mnkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2014	2013	2014	2013
TILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar					
Dataprogram		0,0	0,0	0,0	0,0
Ledningsrätter	10	0,0	0,0	0,7	1,1
Summa immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,7	1,1
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekn.anläggningar	11	2 705,6	2 475,4	4 651,1	4 278,1
Maskiner och inventarier	12	105,9	268,4	664,0	515,6
Pågående arbeten	13	103,6	158,7	204,9	231,0
Summa materiella anläggningstillgångar		2 915,1	2 902,5	5 520,0	5 024,7
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier, andelar och bostadsrätter	14	1 051,3	924,8	7,0	12,7
Långfristiga fordringar	15	34,7	37,3	19,1	21,1
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 085,9	962,1	26,1	33,8
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		4 001,0	3 864,6	5 546,8	5 059,6
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	16	103,5	113,4	137,2	153,3
Fordringar	17	181,0	269,5	307,4	316,4
Kortfristiga placeringar	18	30,7	0,0	39,0	11,9
Kassa och bank	19	103,3	119,1	113,0	118,6
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		418,5	502,0	596,6	600,2
SUMMA TILLGÅNGAR		4 419,5	4 366,6	6 143,4	5 659,8
SKULDER OCH EGET KAPITAL					
Eget kapital					
Eget kapital vid årets början	20	2 677,0	2 551,0	2 894,8	2 702,8
- varav resultatutjämningsreserv		214,5	214,5		
Justering		-3,4	0,0	-4,9	-3,7
Årets resultat		101,6	126,0	204,9	195,7
SUMMA EGET KAPITAL		2 775,2	2 677,0	3 094,8	2 894,8
Minoritetsintressen		0,0	0,0	0,4	0,0
Avsättningar					
Pensionsskuld	21	145,3	135,3	157,4	147,1
Övriga avsättningar	22	227,3	93,2	297,2	143,7
SUMMA AVSÄTTNINGAR		372,6	228,5	454,6	290,9
Skulder					
Långfristiga skulder	23	563,6	765,4	1 848,5	1 732,7
Kortfristiga skulder	24	708,1	695,7	745,5	741,4
SUMMA SKULDER		1 271,7	1 461,1	2 594,0	2 474,1
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		4 419,5	4 366,6	6 143,4	5 659,8
Inom linjen					
Ställda panter	25	0,0	0,0	1 013,3	802,2
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	26	1 131,5	1 170,4	1 132,6	1 172,6
Övriga ansvarsförbindelser	27	559,1	434,5	559,7	486,0
Leasing	28				

Kassaflödesanalys

(mnr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2014	2013	2014	2013
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	101,6	126,0	204,9	195,7
Justering för av- och nedskrivningar	161,8	158,0	268,9	232,1
Justering för pensionsavsättningar	21	10,0	10,3	21,6
Justering för övriga avsättningar	22	134,1	128,6	6,0
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	30	-154,3	-147,7	-36,5
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	253,3	303,7	465,0	418,9
Ökning/minskning förråd och varulager	16	9,8	16,1	-3,0
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	17	88,5	9,0	55,1
Ökning/minskning kortfristiga placeringar	18	-30,7	0,0	0,0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	24	12,4	4,2	-106,6
Medel från den löpande verksamheten	333,3	326,7	494,3	364,4
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering i immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar	31	-339,6	-932,6	-536,5
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	32	352,2	337,6	4,4
Investering i finansiella anläggningstillgångar	33	-163,6	0,0	-13,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,0	8,4	2,5
Ökning/minskning kortfristig placering		0,0	-27,1	0,0
Medel från investeringsverksamheten	-151,0	-302,2	-613,7	-542,5
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Netto långfristiga lån	-200,7	99,3	113,8	162,9
Utdelning	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning av långfristiga fordringar	-0,1	-5,3	0,0	-2,8
Minskningar av långfristiga fordringar	2,7	0,6	0,0	0,0
Aktieägartillskott	0,0	0,0	0,0	5,0
Medel från finansieringsverksamheten	-198,1	94,6	113,8	165,1
ÅRETS KASSAFLÖDE	-15,8	119,1	-5,6	-13,0
Likvida medel vid årets början	119,1	0,0	118,6	131,6
Likvida medel vid årets slut	103,3	119,1	113,0	118,6

Noter

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2014	2013	2014	2013
1. Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	42,4	34,6	43,1	35,6
Taxor och avgifter	196,4	248,1	248,0	248,1
Hyror och arrenden	99,2	98,9	416,4	386,0
Bidrag	228,2	195,5	230,5	197,9
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	168,9	152,4	168,9	152,4
Exploateringsintäkter	36,2	11,3	36,2	11,3
Realisationsvinster	1,3	3,3	1,3	3,3
Fjärrvärme/Avfallshantering/Biogas	0,0	0,0	220,0	233,3
Övriga intäkter	0,0	0,0	45,6	33,2
Summa verksamhetens intäkter	772,6	744,1	1 410,1	1 301,1
2. Jämförelsestörande poster				
Återbetalning av 2005 och 2006 års premier från				
AFA Försäkring	0,0	43,5	0,0	43,5
Realisationsvinst vid bolagisering Elnät	186,7	0,0	186,7	0,0
Avsättning medfinansiering	-125,4	0,0	-125,4	0,0
Nedskrivning aktier	-35,0	0,0	0,0	0,0
Summa jämförelsestörande poster	26,3	43,5	61,3	43,5
3. Verksamhetens kostnader				
Personal	-1 817,7	-1 752,9	-1 940,5	-1 872,3
Pensioner*	-147,6	-144,9	-157,4	-151,4
Bidrag och transfereringar	-158,5	-145,2	-158,5	-145,2
Material/Varor	-313,9	-292,6	-451,4	-430,9
Köp av verksamhet/tjänster	-412,6	-384,6	-534,0	-477,4
Lokalhyror, fastighetsservice, hyra/leasing av anl.tillg	-86,0	-82,9	-88,2	-88,4
Realisationsförluster	0,0	0,0	0,0	0,0
Avgår ansvarsförbindelse pension VA	0,0	0,3	0,3	0,3
Summa verksamhetens kostnader	-2 936,2	-2 802,8	-3 329,8	-3 165,4
* Pensioner inkluderar löneskatt med 24,26%. I förändring pensionsavsättning ingår ränta 1,6 mnkr som redovisas bland finansiella kostnader.				
4. Av- och nedskrivningar				
Avskrivningar immateriella tillgångar	0,0	0,0	-0,4	0,0
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-126,1	-120,3	-184,0	-168,0
Avskrivningar maskiner och inventarier	-25,5	-37,7	-70,3	-64,1
Nedskrivningar	-10,2	0,0	-24,5	0,0
Summa	-161,8	-158,0	-279,3	-232,1
<i>Nedskrivning av fastigheterna Tegelbruket 1, Skövde 4:144, Ryd 15:70, Källtorp 3 samt Timmersdala förskola har skett med 10,2 mnkr. Fastigheterna används inte och beslut har fattats om att avveckla tillgångarna.</i>				
5. Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	2 133,7	2 054,3	2 133,7	2 054,3
Preliminär slutavräkning innevarande år	0,4	-12,7	0,4	-12,7
Slutavräkningsdifferens föregående år	-5,7	1,2	-5,7	1,2
Summa	2 128,4	2 042,8	2 128,4	2 042,8
6. Generella statsbidrag				
Inkomstutjämningsbidrag	330,1	317,4	330,1	317,4
Kommunal fastighetsavgift	84,0	83,4	84,0	83,4
Bidrag LSS-utjämning	23,5	19,9	23,5	19,9
Regleringsbidrag	12,2	23,8	12,2	23,8
Strukturbidrag	5,5	0,0	5,5	0,0
Införandebidrag	4,3	0,0	4,3	0,0
Kostnadsutjämning	-165,0	-152,9	-165,0	-152,9
Summa	294,6	291,6	294,6	291,6

Noter

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2014	2013	2014	2013
7. Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	7,8	6,3	8,8	7,8
Övriga finansiella intäkter	0,9	0,3	0,9	0,3
Utdelningar på aktier och andelar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	8,8	6,6	9,7	8,1
8. Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-28,8	-28,1	-58,3	-57,8
Ränta på pensionsavsättningar	-1,6	-12,3	-1,7	-13,3
Övriga finansiella kostnader	-0,6	-1,6	-4,7	-1,9
Summa	-31,1	-42,0	-64,8	-73,0
9. Årets resultat, avstämning mot balanskravet				
Årets resultat enligt resultaträkning	101,6	126,0	204,9	195,7
Avgår realisationsvinster	-188,0	-3,3	-188,0	-3,8
Justerat resultat enligt balanskravet	-86,4	122,7	16,9	191,9
10. Immateriella anläggningstillgångar				
Anskaffningsvärden				
Ingående anskaffningsvärde	0,0	0,0	1,1	0,0
Årets investeringar	0,0	0,0	0,0	1,1
Försäljningar/utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassificeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga justeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	0,0	0,0	1,1	1,1
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassificeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga justeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Nedskrivningar				
Ingående nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar	0,0	0,0	-0,4	0,0
Utgående nedskrivningar	0,0	0,0	-0,4	0,0
Summa redovisat värde vid årets slut	0,0	0,0	0,7	1,1

11. Mark, byggnader och markanläggningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2014	2013	2014	2013
Anskaffningsvärden				
Ingående anskaffningsvärde	3 819,4	3 613,8	6 246,9	5 755,8
Årets investeringar	107,7	74,2	245,4	156,5
Försäljningar/utrangeringar	-1,3	-0,6	-1,3	-0,6
Omklassificeringar	256,7	132,0	316,6	335,2
Övriga justeringar	0,0	0,0		0,0
Utgående anskaffningsvärde	4 182,5	3 819,4	6 807,6	6 246,9
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-1 344,1	-1 223,9	-1968,7	-1 800,7
Årets avskrivningar	-126,1	-120,2	-180,5	-167,2
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar	0,3	0,0	0,3	0,0
Omklassificeringar	0,0	0,0	0,0	-0,8
Övriga justeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avskrivningar	-1 469,9	-1 344,1	-2 148,9	-1 968,7
Nedskrivningar				
Ingående nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar	-7,0	0,0	-7,6	0,0
Utgående nedskrivningar	-7,0	0,0	-7,6	0,0
Summa redovisat värde vid årets slut	2 705,6	2 475,4	4 651,1	4 278,1
<i>Avskrivningstider</i>	<i>10-50 år</i>	<i>10-50 år</i>		
12. Maskiner, inventarier och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärden				
Ingående anskaffningsvärde	543,5	531,2	968,9	941,4
- därav finansiell leasing	18,7	24,4		
Årets investeringar	29,4	51,0	399,7	63,8
- därav finansiell leasing	2,8	4,0		
Försäljningar/utrangeringar	-284,5	-38,9	-285,9	-41,0
- därav finansiell leasing	-2,8	-9,8		
Omklassificeringar	0,0	0,1		4,6
Utgående anskaffningsvärden	288,4	543,5	1 082,6	968,9
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-303,7	-307,6	-481,7	-461,5
- därav finansiell leasing	-7,8	-14,1		
Årets avskrivningar	-28,1	-34,9	-87,4	-61,6
- därav finansiell leasing	-4,0	-3,5		
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar	149,2	38,9	150,6	40,5
- därav finansiell leasing	2,7	9,8		
Omklassificeringar	0,0	0,0		0,8
Utgående avskrivningar	-182,6	-303,6	-418,6	-481,7
Uppskrivningar				
Ingående uppskrivningar	71,3	71,3	71,3	71,3
Ingående avskrivning	-42,8	-40,4	-42,8	-40,4
Årets avskrivning på uppskrivet belopp	-0,6	-2,4	-0,6	-2,4
Försäljningar/utrangeringar	-28,0	0,0	-28,0	0,0
Utgående uppskrivningar netto	0,0	28,5	0,0	28,5
Summa redovisat värde vid årets slut	105,9	268,4	664,0	515,6
<i>Avskrivningstiden</i>	<i>3-30 år</i>	<i>3-30 år</i>		

13. Pågående arbeten	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2014	2013	2014	2013
Anskaffningssvärden				
Ingående anskaffningsvärde	158,7	123,6	231,0	216,5
Årets investeringar	202,5	168,2	290,8	316,1
Försäljning/utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassificering	-257,7	-133,0	-317,0	-301,5
Utgående anskaffningsvärde	103,6	158,7	204,9	231,0
14. Aktier, andelar och bostadsrätter				
Aktier (Bokfört värde = Nominellt värde om inget annat anges)				
Skövde Stadshus AB	1 041,0	886,0	0,0	0,0
Gryning Vård AB			0,3	0,3
Mediapoolen Västra Götaland AB			0,1	0,1
Skövde Biogas AB	40,7	33,3	0,0	0,0
nedskrivning	-35,0	0,0	0,0	0,0
Gothia Innovation AB	0,2	0,2	0,0	0,0
Balthazar Science Center AB	1,2	0,0	0,0	0,0
Summa bokfört värde aktier	1 048,1	919,5	0,4	0,4
<i>Nominellt värde aktier</i>	<i>1,3</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>
Andelar				
Stiftelsen Skaraborgs Länsteater	0,3	0,3	0,3	0,3
Kommuninvest ekonomisk förening	2,5	2,5	2,5	2,5
Nasdaq	0,4	0,3	0,4	0,3
SKL Pensionsstiftelse	0,0	0,0	1,9	1,9
Andelar aktie- o andelsinnehav, värdepapper	0,0	2,2	1,6	7,3
Summa andelar	3,2	5,3	6,6	12,3
Summa aktier, andelar och bostadsrätter	1051,3	924,8	7,0	12,7
15. Långfristiga fordringar, utlämnade lån				
Föreningslån	0,0	2,5	0,0	2,5
RÖS, Räddningstjänst Östra Skaraborg	0,4	0,4	0,0	0,3
AÖS, Avfallshantering Östra Skaraborg	0,0	0,1	0,0	0,1
Återbäringsfordran HBV	0,0	0,0	0,5	0,4
Skövde Biogas AB	34,3	34,3	17,9	17,9
Uppskjutna skattefordringar	0,0	0,0	0,7	0,0
Summa	34,7	37,3	19,1	21,1
16. Förråd m.m.				
Exploatering	100,9	110,8	100,9	110,8
Förråd	2,6	2,6	2,6	2,6
Förråd mm i delägda företag			33,7	39,9
Summa	103,5	113,4	137,2	153,3
17. Fordringar				
Kundfordringar	64,8	127,8	128,5	145,1
Skattefordringar	27,0	33,4	29,7	33,6
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	88,3	108,3	130,3	135,3
Övriga fordringar	0,9	0,0	18,9	2,4
Summa	181,0	269,5	307,4	316,4

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2014	2013	2014	2013
18. Kortfristiga placeringar				
DNB Stiftelsefond	30,7	0,0	30,7	0,0
Aktiefonder och räntebärande papper	0,0	0,0	8,3	11,9
Redovisat värde vid årets slut	30,7	0,0	39,0	11,9
Marknadsvärden				
DNB Stiftelsefond	31,5	0,0	31,5	0,0
Aktiefonder och räntebärande papper	0,0	0,0	8,8	13,3
Marknadsvärde vid årets slut	31,5	0,0	40,3	13,3
Orealiserad kursvinst	0,8	0,0	1,3	1,4
19. Kassa och bank				
Summa	103,3	119,1	113,0	118,6
Utnyttjad checkkredit	0,0	0,0	0,0	0,0
Beviljad checkkredit	200,0	200,0	225,0	225,0
20. Eget kapital				
<i>Fullmäktige har under 2014 beslutat att reservera 214,5 miljoner kronor av tidigare års resultat till resultatutjämningsreserven. Justering av eget kapital i kommunen avser kostnadsföring av Elnäts pensionsavsättning i samband med bolagisering till SkövdeNät. För kommunkoncernen avser justering av eget kapital förändrad andelsprocent för Avfallshantering Östra Skaraborg och Miljösamverkan Östra Skaraborg, samt att en ny medlem i Avfallshantering Östra Skaraborg har tillkommit.</i>				
21. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
Specifikation - Avsatt till Pensioner				
Särskild avtals/ålderspension	1,8	2,0	1,8	2,0
Förmånsbestämd/kompl pension	7,2	6,9	7,4	7,1
Ålderspension	107,1	99,3	116,9	108,8
Pension till efterlevande	0,8	0,6	0,8	0,6
Summa pensioner	117,0	108,8	126,8	118,5
Löneskatt	28,4	26,5	30,6	28,6
Summa avsatt till pensioner	145,3	135,3	157,4	147,1
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	1	1		
Tjänstemän	5	4		
Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.				
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	135,3	115,4	147,1	125,5
Nya förpliktelser under året	13,8	21,6	14,5	23,6
Varav				
<i>Nyintjänad pension</i>	<i>10,7</i>	<i>9,0</i>	<i>11,2</i>	<i>9,9</i>
<i>Ränte och basbeloppsuppräknig</i>	<i>1,6</i>	<i>2,7</i>	<i>1,7</i>	<i>2,9</i>
<i>Ändring av försäkringstekniska grunder</i>	<i>1,1</i>	<i>10,6</i>	<i>1,1</i>	<i>11,4</i>
<i>Pension till efterlevande</i>	<i>0,8</i>	<i>-0,9</i>	<i>0,8</i>	<i>-0,9</i>
<i>Övrig post</i>	<i>-0,4</i>	<i>0,2</i>	<i>-0,4</i>	<i>0,2</i>
Årets utbetalningar	-5,6	-5,6	-6,2	-6,1
Förändring av löneskatt	1,9	3,9	2,0	4,2
Summa avsatt till pensioner	145,3	135,3	157,4	147,1
Aktualiseringsgrad %	91	89	91	89
Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.				

Noter

22. Övriga avsättningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2014	2013	2014	2013
Avsatt av för återställande av deponi				
Redovisat värde vid årets början	93,2	92,5	94,3	92,5
Nya avsättningar	0,0	1,6	1,5	2,7
lanspråkta av avsättningar	-0,4	-0,9	-0,4	-0,9
Outnyttjade belopp som återförts	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring av nuvärdet	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	92,8	93,2	95,4	94,3
<i>Avsättningen avser återställande av deponin Risängen. Återställandet påbörjas 2002 och beräknas pågå t.om. år 2030.</i>				
Avsatt för medfinansiering infrastruktur				
Redovisat värde vid årets början	0,0	0,0	0,0	0,0
Nya avsättningar	130,7	0,0	130,7	0,0
lanspråkta av avsättningar	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Outnyttjade belopp som återförts	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	130,6	0,0	130,6	0,0
<i>Avsättningen avser medfinansiering till statlig infrastruktur till följande projekt:</i>				
<i>E20 113 mnkr; planerad utbetalningstid 2018-2025.</i>				
<i>Heneporten, 12,4 mnkr; planerad utbetalningstid 2015-2020.</i>				
<i>G-C väg Huseby, 5,3 mnkr; planerad utbetalningstid 2015-2020.</i>				
Övriga avsättningar				
Redovisat värde vid årets början	0,0	0,0	49,4	37,4
Nya avsättningar	3,9	0,0	21,9	12,0
lanspråkta av avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Outnyttjade belopp som återförts	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	3,9	0,0	71,3	49,4
<i>Avsättning avser kostnad för rivning av civilförsvarsanläggning om 3,9 mnkr; avsättning uppskjuten skatt. (temporär skillnad byggnad) 22,4 mnkr och skatt på obeskattade reserver.</i>				
Summa övriga avsättningar	227,3	93,2	297,2	143,7

23. Långfristiga skulder	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2014	2013	2014	2013
Låneskulder bank och kreditinstitut				
Ingående låneskuld	750,0	650,0	1 717,3	1 552,8
Återföring av beräknad amortering			3,3	4,2
Nyupplåning under året	0,0	450,0	316,6	516,8
Årets amorteringar	-200,0	-350,0	-202,8	-353,2
Nästa års beräknade amortering som kortfr skuld			-3,9	-3,3
Summa	550,0	750,0	1 830,5	1 717,3
<i>Långfristiga skulder per kreditgivare</i>				
Swedbank	100,0	150,0	300,0	350,0
SEB	0,0	50,0	200,0	200,0
Nordea	100,0	200,0	322,2	212,2
Handelsbanken	0,0	0,0	644,7	529,0
Kommuninvest	350,0	350,0	350,0	411,9
Skulder till koncernen Göteborg Energi	0,0	0,0	17,5	17,5
Avgår summa nästa års amortering	0,0	0,0	-3,9	-3,3
Låneskuld finansiell leasing				
Ingående leasingskuld	9,7	10,0	9,7	10,0
Återföring kortfristig del	2,7	3,4	2,7	3,4
Årets anskaffning	2,8	4,0	2,8	4,0
Årets amortering	-3,5	-5,1	-3,6	-5,2
Nästa års beräknade amortering som kortfr skuld	-3,3	-2,7	-3,3	-2,7
Summa	8,4	9,7	8,3	9,7
Föutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Investeringsbidrag	1,3	0,0	1,3	0,0
återstående antal år (vägt snitt)	33	0	33	0
Gatukostnadsersättningar	0,0	3,0	0,0	3,0
återstående antal år (vägt snitt)	0	1	0	1
Anslutningsavgifter	2,8	2,7	7,3	2,7
återstående antal år (vägt snitt)	4	4	4	4
Summa förutbetalda intäkter	4,1	5,7	8,6	5,7
<i>Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.</i>				
Övriga långfristiga skulder	1,1	0,0	1,1	0,0
Summa långfristiga skulder	563,6	765,4	1 848,5	1 732,7
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Genomsnittlig ränta	3,15%	3,32%		
Genomsnittlig räntebindningstid	3,77 år	3,90 år		
Lån som förfaller inom				
1 år	250,0	200,0		
2-3 år	200,0	350,0		
3-5 år	100,0	200,0		

Noter

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2014	2013	2014	2013
23a. Marknadsvärden ränteswappar				
Säkrad låneskuld	350,0	500,0		
Marknadsvärde ränteswap	-29,4			
<i>Genomförda säkringar har inneburit en högre räntekostnad för kommunen uppgående till 17 886 tkr för 2014.</i>				
23b. Marknadsvärden valutaderivat				
Säkrad valuta	13,5			
Marknadsvärde valutaderivat	0,6			
Se finansiell analys				
23c. Marknadsvärden elderivat				
Säkrad el	140 567 MWh			
Marknadsvärde elderivat	-45,4			
Se finansiell analys				
24. Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	3,3	2,7	7,2	6,0
Kortfristiga skulder till övriga koncernbolag	133,5	105,5	0,0	0,0
Leverantörsskulder	137,4	168,5	216,0	178,5
Moms och punktskatter	9,4	8,0	23,7	11,9
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	61,8	59,5	64,6	59,5
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	362,6	351,5	434,0	485,5
Summa kortfristiga skulder	708,1	695,7	745,5	741,4
<i>Kortfristiga skulder övriga koncernbolag avser nyttjande av det kommungemensamma bankkontot, fördelning enligt följande:</i>				
Skaraborgs Kommunalförbund	24,6			
Skövde Stadshus AB	0,6			
Miljösamverkan i Östra Skaraborg	6,8			
Räddningstjänst Östra Skaraborg	15,1			
SkövdeNät AB	20,4			
Kommunalförbundet Skaraborgsvatten	15,2			
Avfallshantering Östra Skaraborg	42,9			
Balthazar Science Center AB	1,6			
Kreativa Hus Skövde AB	6,3			
	133,5			
25. Panter och därmed jämförliga säkerheter				
Fastighetsinteckningar	0	0	1 013,3	802,2

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2014	2013	2014	2013
26. Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna				
Ingående ansvarsförbindelse	1 170,4	1 098,1	1 172,6	1 099,9
Aktualisering	-0,4	2,0	-0,4	2,0
Ränteuppräknig	7,7	9,0	7,7	9,1
Basbeloppsuppräknig	1,4	18,7	1,4	18,7
Ändringar av försäkringstekniska grunder	-0,8	71,1	-0,8	71,3
Övrig post	-0,9	-3,2	-1,1	-3,2
Årets utbetalningar	-38,3	-39,3	-39,2	-39,3
Summa pensionsförpliktelser	1 139,1	1 156,3	1 140,2	1 158,4
Löneskatt	-7,6	14,1	-7,6	14,1
Utgående ansvarsförbindelse	1 131,5	1 170,4	1 132,6	1 172,6
Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.				
Antal förtroendevalda med ansvarsförbindelse	5	5		
27. Övriga ansvarsförbindelser				
Borgensåtaganden				
SkövdeNät AB	210,0	0,0	210,0	0,0
AB Skövdebostäder	0,0	0,0	0,0	0,0
Skövde Värmeverk AB	308,6	320,0	308,6	320,0
Kreativa Hus Skövde AB	0,0	72,9	0,0	72,9
Egna hem, 40%	0,6	0,7	0,6	0,7
Stiftelsen Skaraborgs Läns Sjukhem	6,2	6,8	6,2	6,8
Borgen för föreningar och stiftelser	33,7	34,1	33,7	34,1
Summa borgensåtaganden	559,1	434,5	559,1	434,5
Se finansiell analys borgensåtaganden				
Avropbart underhåll enligt HLU-modellen	0,0	0,0	0,0	50,9
Garantifond Fastigo	0,0	0,0	0,6	0,6
Summa övriga ansvarsförbindelser	559,1	434,5	559,7	486,0
28. Leasing				
Finansiella leasingavtal över 3 år				
Maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgifter	12,1	13,0		
Framtida finansiella kostnader	-0,5	-0,6		
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	11,7	12,4		
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt nedan:				
Inom 1 år	3,3	3,3		
Senare än 1 år men inom 5 år	8,4	9,1		
Senare än 5 år	0,0	0,0		
Operationell leasing				
Finansiella avtal varav				
periodiserad ränta innevarande år (kr)	0,3	0,4		
periodiserad amortering innevarande år (kr)	3,5	4,8		
Summa	3,7	5,2		
Hyreskostnad kommande år	20,1	20,5		
Hyreskostnad senare än ett men inom fem år	14,3	11,2		
Hyreskostnad senare än fem år	0,0	0,0		

29. Koncerninterna förhållanden

Enhet	Ägd andel	Aktieägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
		Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Given	Mottagen
Kommunen		163,6					
Skövde Stadshus AB	100%	161,6	162,4		0,4		0,2
AB Skövdebostäder	100%		6,6	8,5		0,2	
Kreativa Hus Skövde AB	100%				1,0		
Skövde Värmeverk AB	100%			0,8			
Skövde Flygplats AB	96,02%		5,0		6,3		
Next Skövde Destinationsutveckling AB	100%				0,7		
Eonen Fastigheter AB	100%						
SkövdeNät AB	100%		150,0		1,0		
Kommunalförbundet Skaraborgsvatten	53%						
Kommunalförb. Räddningstjänsten Östra Skaraborg	37,39%						
Kommunalförb. Avfallshantering Östra Skaraborg	38%						
Kommunalförb. Miljösamverkan Östra Skaraborg	47,55%						
Skaraborgs Kommunalförbund	20%						
Skövde Biogas AB	49%						
Gothia Science Park AB	49%						
Balthazar Science Center AB	100%		1,2				

29. Koncerninterna förhållanden

Enhet	Ägd andel	Försäljning		Lån		Räntor / borgensavgifter		Borgen	
		Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare	Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare
Kommunen		22,9	50,3	16,8		0,6		518,6	
Skövde Stadshus AB	100%	22,1	17,8						
AB Skövdebostäder	100%		18,3						
Kreativa Hus Skövde AB	100%		0,4						
Skövde Värmeverk AB	100%	18,6	1,1						308,6
Skövde Flygplats AB	96,02%								
Next Skövde Destinationsutveckling AB	100%								
Eonen Fastigheter AB	100%								
SkövdeNät AB	100%	1,2							210,0
Kommunalförbundet Skaraborgsvatten	53%	8,2							
Kommunalförb. Räddningstjänsten Östra Skaraborg	37,39%	11,6	0,8						
Kommunalförb. Avfallshantering Östra Skaraborg	38%	0,4	3,5						
Kommunalförb. Miljösamverkan Östra Skaraborg	47,55%	3,0	1,1						
Skaraborgs Kommunalförbund	20%	0,7	0,6						
Skövde Biogas AB	49%				16,8		0,6		
Gothia Science Park AB	49%	3,6	0,8						
Balthazar Science Center AB	100%	2,7	0,3						

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2014	2013	2014	2013
30. Ej likviditetspåverkande poster				
Realisationsvinster	-201,5	-3,3	-201,3	-3,3
Återföring kortfristig del av långfristig leasingkuld	3,3	2,7	0,0	0,0
Korrigerig utrangering	0,0	-0,3	0,0	0,0
Nedskrivning tillgångar	35,0	0,0	35,6	0,0
Omräkningspost enligt K3-regelverk	0,0	0,0	0,4	-27,6
Övrig justeringspost	8,9	0,1	17,6	-5,6
Summa	-154,3	-0,8	-147,7	-36,5
31. Investering i materiella tillgångar				
Kommunen	-336,9	-289,4		
Leasing	-2,8	-4,0		
Summa	-339,6	-293,4	-932,6	-536,5
32. Försäljning av materiella tillgångar				
Elnäts bolagisering	349,9	0,0		
Övrigt	2,3	3,9		
Summa	52,2	3,9	337,6	4,4
33. Investering i finansiella tillgångar				
Skövde Stadshus AB, aktieägartillskott	-155,0	-0,1		
Balthazar Science Center, aktieägartillskott	-1,2	0,0		
Skövde Biogas AB, aktieägartillskott	-7,4	-10,0		
Nasdaq, andelar i Default Fonden	0,0	-0,4		
Fondandelar Swedbank/Nordea	0,0	-2,2		
Summa	-163,6	-12,7	0,0	-13,0

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning vilket innebär att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodos göras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Kostnader redovisas fortlöpande i den takt de uppstår med beaktande av försiktighetsprincipen.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Fordringar och skulder i utländsk valuta redovisas till balansdagens kurs.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.
- Tillkommande kortfristiga placeringar under året har värderats till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet.

Undantag från rekommendationerna

Undantag från rekommendationerna görs avseende RKR 18 Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar, RKR 13 redovisning av hyres- och leasingavtal samt RKR 11 Materie- lla anläggningstillgångar.

Upplysningskraven enligt RKR 8 avseende sammanhål- len förvaltningsberättelse efterlevs inte till fullo. Fullständig information och analys lämnas inte avseende de kommu- nala bolagens affärsmässiga och finansiella risker.

Förändrade redovisningsprinciper

Utgifter för gata och park som tillfaller Skövde kommun aktiveras från och med 2014 som anläggningstillgång vid ianspråktagandet enligt RKR 11, istället för att som tidigare bokföras på ett exploateringsprojekt tills området avslutats och då omförs till driften. Jämförelsetalen för föregående år har inte omräknats enligt den nya principen.

Investeringsbidrag redovisades tidigare ihop med an- läggningen och reducerade anskaffningsvärdet. Från och med 2014-01-01 redovisas investeringsbidrag som skuld för investeringsbidrag (långfristig skuld) och återförs under an- läggningens nyttjandeperiod i enlighet med RKR18.

Koncernföretagens långfristiga upplåning från kommu- nen sker genom utnyttjande av limiter via koncernkontosy- stemet. AB Skövdebostäder och Skövde Värmeverk AB ingår inte i koncernkontot. Kommunen redovisar nu i pos- ten kassa/bank koncerntoppkontots utgående saldo och under kortfristiga skulder redovisas kommunens skuld till koncernbolag. Specifikation finns i not. Justering har gjort av 2013 års siffror. Tidigare redovisades endast kommunens andel av koncernkontot under kassa/bank.

Rättelse av fel

Från och med år 2014-09-01 redovisas samtliga erhållna gåvor i enlighet med RKR 18 efter beslut i Kommunfull-

mäktige (KF§142/14). Tidigare redovisades erhållen gåva avseende Egnells medel för stadens förskönande enligt föl- jande: Erhållna realiserade utdelningar, räntor samt likvider vid förvärv och avyttring redovisades som en inkomst i kommunens kassa och som en kortfristig skuld i balansräk- ningen. Posten redovisades inte som en tillgång i kommu- nens balansräkning. Från och med 2014-09-01 redovisas erhållna gåvor till sitt anskaffningsvärde som en kortfristig skuld och som en kortfristig placering. Resultaträkningen påverkas med avkastningen. Resultaträkningen har per 2014-12-31 påverkats med avkastning uppgående till 20 tkr. Justering av posten har inte ytterligare påverkat resultaträk- ningen. En ökning av finansiella omsättningstillgångar och kortfristig skuld med 28 448 tkr har dock skett. Ingen om- räkning av jämförelseuppgifter har gjorts.

I övrigt har principerna varit oförändrade.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kom- munalförbund där kommunen har minst 20 procents infly- tande. Sammanställd redovisning upprättas enligt förvärvs- metoden enligt RKR 8. Två nya bolag har bildats under året i kommunkoncernen, SkövdeNät AB org.nr. 556959-1141 samt Balthazar Science Center AB org.nr. 556964-3801.

Kommunkoncernens och koncernen Skövde Stadshus AB:s medlemmar och ägarandelar presenteras under avsnit- tet kommunala bolag och kommunalförbund. I koncernen Skövde Stadshus AB tillämpas i moderbolaget samma redo- visningsprinciper som för koncernens dotterbolag. För samtliga aktiebolag i kommunkoncernen tillämpas Årsredo- visningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens all- männa råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Övergången till K3 har gjorts i enlighet med K3:s kap. 35 innebärande att jämförelsetalen inklusive noter för 2013 har räknats om. Kommunalförbun- den tillämpar lagen om kommunal redovisning och rekomm- endationer från Rådet för kommunal redovisning.

VA-verksamhetens och Elnäts resultat och ställning finns särredovisad i en egen årsredovisning.

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt för- värvsmetoden med proportionerlig konsolidering. Med för- värvsmetoden avses att kommunen eliminerar det förvärvade egna kapitalet i dotterbolaget. Proportionerlig konsolidering innebär att den andel av dotterbolagens rä- kenskaper som tas upp i den sammanställda redovisningen motsvarar den ägda andelen. Ekonomiska transaktioner mellan de i koncernen ingående bolagen respektive kom- munen har i allt väsentligt eliminerats.

Obeskattade reserver och bokslutsdispositioner har i den sammanställda redovisningen fördelats på latent skatt (22 procent) och eget kapital (78 procent). Tilläggsposter vid sammanställd redovisning som inte täcks av den kommu- nala redovisningslagens räkenskaps-scheman är följande.

- Skatt på årets resultat redovisas i resultaträkningen under skatter.
- Uppskjutna skatter redovisas under avsättningar

Vid upprättande av de sammanställda räkenskaperna ska kommunens redovisningsprinciper vara vägledande. Undantag är redovisning av pensionsåtaganden, där kommunen redovisar enligt den så kallade blandmodellen.

Undantag är även att dotterbolagen redovisar samtliga leasingavtal, oavsett om de är finansiella eller operationella, som hyresavtal (operationell leasing). Redovisning i koncernen sker av uppskjuten skatt avseende temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. I koncernen redovisas immateriella tillgångar som immateriell tillgång vilket skiljer sig från redovisningen i kommunen, se nedan under immateriella tillgångar. I koncernbolagen får inte anslutningsavgifter periodiseras vilket görs i kommunen, justering har gjorts i kommunkoncernen, se under avsnitt intäkter. Någon justering för övriga skillnader har inte gjorts, då de inte ansetts vara av väsentlig betydelse.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas på egen rad i resultaträkningen och specificeras i not. I kassaflödesrapporten särredovisas jämförelsestörande poster i not till respektive rad samt specificeras i not enligt RKR 3.

Som jämförelsestörande beaktas poster som är sällan förekommande och överstiger tio miljoner kronor och inte är extraordinära.

Redovisning av intäkter

Försäljning av varor och tjänster redovisas vid leverans till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljningen redovisas efter avdrag för moms och rabatter.

BARNOMSORG- OCH ÄLDREOMSORGSavgifter etc
Inkomsten intäktsförs i samband med fakturering. Vid bokslutet periodiseras levererad men ännu inte fakturerad prestation och intäktsförs i enlighet med gällande taxa.

VA-AVGIFTER

I den mån verksamhetens avgiftsuttag uttryckligen regleras av självkostnadsprincipen och avgiftsuttaget överskrider självkostnaden skall intäkten minskas och överuttaget bokföras som en förutbetald intäkt. Detta följs inte i kommunen utan redovisning sker mot eget kapital. Rättelse kommer ske från och med 15-01-01.

GATUKOSTNADERSÄTTNINGAR

Gatukostnadsersättningar liksom försäljningsintäkt från tomtförsäljning bokförs löpande på ett exploateringsprojekt och omföres till driften när området avslutas. Utgifter för gata och park som tillfaller Skövde kommun aktiveras från och med 2014-01-01 vid ianspråktagande som anläggnings-tillgång vilket är en ändrad princip. Enligt RKR 18 skall inkomsten intäktsföras successivt i takt med att investeringsobjekten skrivs av över dess nyttjandeperiod eller direkt intäktsföras till den del investeringen är gatukropp med oändlig nyttjandetid. Detta följs inte, men en översyn av exploateringsprocessen pågår, där ovanstående skall utredas.

ANLÄGGNINGS/ANSLUTNINGSAVGIFTER

Anslutningsavgifter avseende el, va och fiber redovisas som driftsintäkt och periodiseras i bokslutet enligt avskrivningstid fem år. Innan periodisering reduceras beloppet med 10 procent av intäkten som redovisas som driftsintäkt och periodiseras alltså inte. Avskrivningstiden följer därmed inte nyttjandeperioden för kommunens anläggningar och avsteg från rekommendation RKR 18 görs. Från och med 2015-01-01 redovisas anslutningsavgifter i enlighet med rekommendationen, det vill säga intäktsförs över anläggningens nyttjandetid med undantag av VA-verksamheten. Korrekt hantering avseende VA-verksamheten kommer att ske per 2016-01-01.

I regelverket K3 som tillämpas av bolagen i bolagskoncernen får anslutningsavgifter inte periodiseras, utan bokföring av intäkten görs direkt mot resultaträkningen. Detta innebär att i kommunkoncernen finns en skillnad i regelverk. Justering har gjorts i kommunkoncernen till kommunens regelverk.

ÖVRIGA INVESTERINGSBIDRAG

Investeringsbidrag redovisades tidigare ihop med anläggningen och reducerade anskaffningsvärdet. Från och med 2014-01-01 redovisas investeringsbidrag som skuld för investeringsbidrag (långfristig skuld) och återförs under anläggningens nyttjandeperiod.

FÖRSÄLJNING AV FASTIGHETER

Inkomsten intäktsförs vid dagen för tillträdet, förutsatt att det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som kommunen får av transaktionen kommer att tillfalla kommunen och att avtalet är utformat så, att inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och även utgifter till följd av transaktionen.

SPECIALDESTINERADE/RIKTADE STATSbidrag

Specialdestinerade/riktade statsbidrag redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga verksamhetsanknutna intäkter. Periodisering sker till den period där de kostnader som statsbidraget avser är bokförda.

GENERELLA STATSbidrag OCH UTJÄMNING

Generella statsbidrag och utjämning redovisas i resultaträkningen tillsammans med bidrag och avgifter i utjämningsssystemen i posten Generella statsbidrag och utjämning. Redovisning sker enligt kontantmetoden.

KOMMUNAL FASTIGHETSAVGIFT

Beräknad intäkt avseende kommunal fastighetsavgift periodiseras till det år intäkten hänför sig.

VILLKORADE BIDRAG

De inkomster som motsvarar kostnader vilka berättigar till bidrag beräknas och redovisas som intäkt i tillhörande period. Hänsyn tas till om villkor inte uppfylls, som därmed gör att inkomsten inte kan bedömas som säker och alltså inte ska intäktsredovisas. Om betalning ännu inte erhållits för prestationer som är bidragsberättigade, redovisas en fordran i form av en upplupen intäkt för denna del av bidragsintäkten. Om bidrag lämnas för anskaffning av anlägg-

Redovisningsprinciper

ningstillgång redovisas intäkten på samma sätt som andra inventeringsbidrag.

UTDELNING

Utdelningar redovisas när rätten att få utdelning bedöms som säker.

Redovisning av skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4. Efter bokslutets upprättande har SKL publicerat en ny prognos i februari, som pekar på ett utfall som avviker från tidigare prognos med -40 kronor per invånare vilket medför en negativ korrigeringspost uppgående till 2 110 000 kronor.

Redovisning av kostnader

REDOVISNING AV TIMLÖNER

I utfallet i årsbokslutet redovisas 12 månaders timlöner. Dock med 1 månads förskjutning då ej väsentlig skillnad mellan månaderna.

PENSIONS-FÖRPLIKTELSE, SÄRSKILD AVTALS-PENSION OCH VISSTIDSPENSION

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS07 och redovisas inklusive löneskatt enligt rekommendation 17. Uppgift lämnas i not om aktualiseringsgrad. Pensionsåtaganden för anställda i de företaget som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt Bokföringsnämndens allmänna råd K3.

Särskild avtalspension och visstidspension är beräknade enligt RKR 2. Visstidsförordnanden (inklusive förtroendevalda som har rätt till pension) som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning, när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse. Beräkning erhålls från KPA och är beräknad enligt SKL:s normalreglemente. Samtliga förtroendevalda inkluderas i beräkningen från och med år 2012.

Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser lämnas enligt RKR 7 i finansieringsanalysen.

REDOVISNING AV LÅNEKOSTNADER

För redovisning av lånekostnader används alternativmetoden enligt RKR 15, det vill säga lånekostnader inräknas i tillgångens anskaffningsvärde. Dock sker detta endast för större investeringar som överstiger fem miljoner kronor. Lånekostnader för övriga investeringar belastar resultatet för den period de hänför sig till.

REDOVISNING AV HYRES- OCH LEASINGAVTAL

Enligt RKR 13 skall leasingavtal klassificeras antingen som operationell eller finansiell. Från och med årsredovisningen för år 2012 har varje avtal klassificerats för sig enligt principerna för klassificering i RKR 13. Leasingavgiften för operationella leasingavtal fördelas linjärt över leasingperioden. Avtal med en avtalstid om högst tre år (eller ett värde

understigande ett halvt basbelopp) redovisas som ett operationellt avtal, oavsett om det annars uppfyller kriterierna för ett finansiellt avtal. Vid upptagande av ett finansiellt leasingavtal nuvärdesberäknas tillgången och skulden. Leasingbetalningarna fördelas sedan mellan ränta och amortering med en fast räntesats. Avskrivningstiden för dessa tillgångar överensstämmer med avtalslängden. Denna princip avser samtliga leasingavtal förutom hyresavtal för lokaler. En översyn av klassificeringen enligt RKR 13 på hyresavtal av lokaler kommer att ske under 2015. Bokfört på konto för lokalhyror uppgår per 14-12-31 till 51,8 mnkr.

AVSKRIVNINGAR

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar.

AVSKRIVNINGSTIDER OCH NYTTJANDEPERIOD

Kommunen följer inte till fullo RKR 11 Materiella anläggningstillgångar, då komponentmetoden inte är fullt implementerad. Komponentredovisning kommer från och med 2015 att vara implementerad enligt RKR 11. Enligt Skövde kommuns policy kring avskrivningar används nedanstående riktlinjer, med undantag av att det görs en samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgång och avsteg från riktlinjerna kan göras.

I huvudsak används följande avskrivningstider:

ÅR	ANLÄGGNINGSTYP
3	Datorer
5-10	Maskiner
3-10	Övriga inventarier
20-50	Byggnader
10-15	IT-infrastrukturinvesteringar samt vissa tilläggsinvesteringar i fastigheter
20-25	Vatten- och avloppsreningsverk samt pumpstationer
50	Vattenledningar

Enligt RKR 11 ska komponentavskrivningar tillämpas för tillgångar med identifierbara komponenter, som har olika nyttjandeperioder och där varje komponents värde uppgår till ett större värde. Komponentredovisning tillämpas inte 2014 men från och med 2015-01-01 kommer redovisning att ske enligt komponentuppdelning både på befintliga anläggningar och nya anläggningar.

För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal (till exempel leasing) används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid.

Omprövningar av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (till exempel verksamhetsförändringar, tekniskskiften, organisationsförändringar) och beloppet är väsentligt.

AVSKRIVNINGSMETOD

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

GRÄNSDRAGNING MELLAN KOSTNAD OCH INVESTERING

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång, om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt basbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

MEDFINANSIERING STATLIG INFRASTRUKTUR

Beviljade bidrag redovisas i resultaträkningen direkt.

NEDSKRIVNING

Se även not för materiella anläggningstillgångar samt finansiella anläggningstillgångar. Nedskrivning görs efter nedskrivningsprövning. Nedskrivningen har kostnadsförts och påverkat årets resultat.

Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar har gjorts då beslut om rivning av byggnad har fattats och byggnaden inte nyttjas eller hyrs ut.

Nedskrivning av finansiell anläggningstillgång, andelar i intresseföretag, har gjorts då indikation på minskning av tillgångens värde finns, då det finns betydande svårigheter hos emittenten. Nedskrivningen på andelarna har beräknats som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och den bästa uppskattningen av det belopp som kommunen skulle ha erhållit för tillgången, om den överlätits på balansdagen, i detta fall kommunens andel av eget kapital i bolaget.

Immateriella anläggningstillgångar

Enligt RKR 12 skall kostnader för IT-system, utvecklingskostnader och licenser som uppfyller kriterierna för immateriell tillgång aktiveras som immateriella. Fram till och med 2013 har IT-system och utvecklingskostnader aktiverats som materiell anläggningstillgång eller resultatförts. Tillgångar som anskaffas från och med år 2014 och uppfyller kriterierna för immateriell tillgång, det vill säga har en nyttjandeperiod om minst tre år och överstiger gränsen för mindre värde, kommer att klassificeras enligt RKR 12 och det avskrivningsbara beloppet fördelas på ett systematiskt sätt över nyttjandeperioden.

Materiella anläggningstillgångar

ANSKAFFNINGSVÄRDE

Kommunen följer inte till fullo RKR 11 Materiella anläggningstillgångar, då komponentmetoden inte är fullt implementerad. Komponentredovisning kommer från och med 2015 att vara implementerad enligt RKR 11. Investeringar som löper över en längre tidsperiod, till exempel nybyggen

och större anläggningar, ska påföras ränta över tiden om investeringsbeloppet överstiger fem miljoner kronor. Ränta beräknas fram till den tidpunkt investeringen tas i bruk och läggs till investeringsutgiften. Räntesatsen beräknas utifrån kommunens genomsnittsränta för upplåning.

Exploateringstillgångar redovisas som omsättningstillgångar.

I anskaffningsvärdet för investeringar som överstiger fem miljoner kronor ingår lånekostnader enligt alternativmetoden RKR 15. Under 2014 har kommunens genomsnittliga ränta på utestående lån per 131231 använts, vilken uppgick till 3,32 procent (3,55 procent 2013). Under året har totala räntor på 4 785 000 kronor aktiverats. Kommunens genomsnittliga ränta på utestående lån under 2014 uppgick till 3,15 procent. Aktiverade räntekostnader överstiger inte räntekostnaderna på externa lån under 2014.

Finansiella anläggningstillgångar

Redovisning av finansiella anläggningstillgångar görs enligt RKR 20. Bedömning görs per balansdagen om det finns indikationer på att en finansiell anläggningstillgång minskat i värde. Avseende aktier och andelar i koncernbolag sker redovisning till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår den köpeskilling som erlagts för aktierna och förvärvskostnader. Eventuella kapitaltillskott läggs till anskaffningsvärdet när de uppkommer. Utdelning från koncernbolag redovisas som intäkt.

Finansiella omsättningstillgångar

Gåvor som tillfallit kommunen har placerats i fonder som klassificeras som en finansiell omsättningstillgång, då gåvorna inte är avsedda att innehas eller brukas stadigvarande. Försäljning av andelar minskar de finansiella omsättningstillgångarna. Räntor och utdelningar på tillgångarna under året redovisas som finansiell intäkt i resultaträkningen och tillförs inte gåvomedlen. Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Omsättningstillgångar

Under förråd redovisas värdet av exploateringstillgångar. Enligt en praktisk vägledning från RKR ska den del av exploateringen, där syftet är att stadigvarande innehas av kommunen, föras om till anläggningstillgång, vilket från och med 2014-01-01 görs i kommunen.

Fordringar redovisas som omsättningstillgång, med undantag för poster med förfalldatum mer än tolv månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Skulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Lån med kortare löptid men som regelmässigt omsättes och ersättes av nya lån, klassificeras som långfristig skuld.

Uppgift om genomsnittlig ränta, genomsnittlig räntebindningstid och förfall inom fem år specificeras i not.

Derivatinstrument

Kommunen tillämpar säkringsredovisning och under avsnitten finansiell analys finns en beskrivning över säkringsrelationer, finansiella instrument, vilken påverkan säkringsinstrumenten haft på kommunens resultat under året och om de säkrade posterna har motverkat förändringar i kassaflöden.

Säkringsredovisningen avbryts om något av följande inträffar:

- säkringsinstrumentet förfaller, säljs, avvecklas eller löses in
- säkringsrelationen inte längre uppfyller villkoren för säkringsredovisning

Eventuellt resultat från en säkringstransaktion som avbryts i förtid redovisas omedelbart i resultaträkningen.

ENERGISÄKRING

Finansiella kontrakt avseende prissäkring på energi avräknas till spotpriser och resultatredovisas i takt med att leverantörsfakturer avseende säkrade leveranser redovisas i balansräkningen.

VALUTASÄKRING

Kommunen utnyttjar derivatinstrument för att hantera den valutarisk som uppstår vid inköp av el. Valutasäkringar skyddar kommunen mot förändringar i valutakurser genom att kontrakten fastställer den kurs till vilken elsäkringarna i EUR kommer att realiseras. Valutasäkringen av säkrade elkontrakt redovisas i resultaträkningen i takt med dess förfall.

LÅNEDERIVAT

Kommunen utnyttjar derivatinstrument för att hantera den ränterisk som uppstår vid upptagande av lån till rörlig ränta. Lånederivat skyddar kommunen mot ränteförändringar. Genom säkringen erhåller kommunen en fast ränta och det är denna ränta som redovisas i resultaträkningen i posten Räntekostnader och liknande resultatposter. Räntesäkring av säkrade lånekontrakt redovisas i resultaträkningen i takt med dess förfall.

Avsättningar och ansvarsförbindelser

AVSÄTTNINGAR – DEPONI

Avsättningar för deponi har tagits upp till ett belopp som bedöms krävas för att reglera plikten på balansdagen. Beloppet baserar sig på en projektering som gjordes år 2009.

Åtagandet är nuvärdesberäknat med en ränta på tre procent. Avsättningen avser framtida återställningskostnader för sluttäckning av deponin och årliga driftskostnader för att ta hand om lakvatten och deponigas. De årliga driftskostnaderna beräknas finnas kvar i 25 år efter stängning.

AVSÄTTNINGAR – PENSIONER

se ovan under särskild avtalspension och visstidspension.

ANSVARSFÖRBINDELSER – ÖVRIGA

Ansvarsförbindelser bedöms löpande för att avgöra om ett utflöde av resurser har blivit troligt. Om det blir sannolikt att en ansvarsförbindelse kommer att regleras och att kraven på förpliktelse uppfylls, redovisas den i stället som en avsättning.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Nyckeltalsdefinitioner

SOLIDITET INKLUSIVE PENSIONSÅTAGANDE

Eget kapital i förhållande till balansomslutningen inklusive hela pensionsåtagandet.

SOLIDITET EXKLUSIVE PENSIONSÅTAGANDE

Eget kapital i förhållande till balansomslutningen exklusive hela pensionsåtagandet.

SJÄLVFINANSIERINGSGRAD

Årets resultat minus jämförelsestörande poster plus årets avskrivningar genom bruttoinvesteringar.

Revisionsberättelse

Revisorerna

Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse för år 2014

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedd lekmannarevisor den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och med den inriktning och omfattning som vi ansett behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

I vår årliga granskning av all verksamhet har vi tagit del av protokoll och handlingar och haft sammanträffanden med representanter för nämnder. Det övergripande ansvarsutövändet har därefter prövats utifrån en bedömning av kommunstyrelsen och nämnderna med utgångspunkt från mål och måluppfyllelse, analyser, rapporteringar och beslut. Som underlag för vår bedömning ligger också andra granskningsinsatser, frågeställningar eller rena informationer.

Årets resultat uppgår till 101,6 mnkr. Resultatet motsvarar 4,2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Sett över mandatperioden är det genomsnittliga resultat 3,5 % och därmed uppnås kommunfullmäktiges mål om ett resultat på 2 %. I årets resultat ingår jämförelsestörande poster och då framförallt realisationsvinst vid bolagisering av Skövde Elnät med 186,7 mnkr, avsättning för medfinansiering av E20 med -113 mnkr samt nedskrivning av aktier i Skövde Biogas med 35 mnkr. Vi noterar också att samtliga nämnder redovisar budgetöverskott med totalt 61,8 mnkr.

I den balanskravsavstämning som enligt kommunallagen ska göras exkluderas realisationsvinster och balanskravsresultatet blir då negativt med -86,4 mnkr. Detta belopp kommer, enligt kommunstyrelsens förslag, inte att återställas med hänvisning till E20-pengarna och kommunens starka ekonomiska ställning.

1 (2)

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att det systematiska arbetet med intern kontroll generellt sett kan utvecklas ytterligare. Vi tänker då framförallt på att styrelsens och nämndernas dokumenterade väsentlighet- och riskanalyser ska omfatta såväl ekonomi som verksamhet.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av de av kommunfullmäktige fastställda målen för ekonomi och verksamhet. För de av kommunfullmäktige beslutade åtta strategiska verksamhetsmålen för mandatperioden bedömer kommunstyrelsen fyra av målen som uppfyllda, tre som delvis uppfyllda och ett som inte uppfyllt. Vi gör ingen annan bedömning av den redovisade måluppfyllelsen.

Vi tillstyrker

att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker

att årsredovisningen godkänns.

Skövde kommun 2015 04 08

 Leif Eriksson   Stig Larsson   Birgitta Johansson   Bengt Hagbjer

 Inga-Lill Mikkelsen   Lise-Lotte Sjöberg   Dag Fredriksson

Vald av fullmäktige 2014-10-27

Till revisionsberättelsen hör bilagorna granskningsrapporter från lekmanarevisor i Skövde Stadshus AB, AB Skövdebostäder, Skövde Värmeverk AB, Kreativa Hus AB, Skövde Flygplats AB, Next Skövde Destinationsutveckling AB, SkövdeNät AB, Baltahazar Science Center AB och Skövde Biogas AB.

Fem år i sammandrag

Kommunen inkl. företag och kommunalförbund (mnkr)	2014	2013	2012	2011	2010
Resultaträkning					**)
Verksamhetens intäkter	1 410,1	1 301,1	1 288,7	1 198,2	1 290,9
Jämförelsestörande poster	61,3	43,5	46,5	0,0	0,0
Verksamhetens kostnader	-3 329,8	-3 165,4	-3 216,0	-3 103,6	-3 095,1
Avskrivningar	-279,3	-2321	-219,1	-204,3	-196,5
Verksamhetens nettokostnader	-2 137,7	-2 052,9	-2 099,9	-2 109,7	-2 000,7
Skatteintäkter och statsbidrag	2 423,0	2 334,4	2 248,7	2 252,4	2 189,3
Finansnetto	-55,1	-64,9	-51,6	-63,8	-38,3
Resultat före extraordinära poster	230,2	216,6	97,2	78,9	150,3
Uppskjuten skatt obeskattade reserver	-2,5	-11,8	2,7	-1,4	-9,0
Skattkostnader	-22,8	-9,1	-7,4	-5,9	-4,3
Årets resultat	204,9	195,7	92,5	71,6	137,0
Nettoinvesteringar	-932,6	-536,5	-583,5	-520,3	281,4
Balansräkning					
Tillgångar	6 143,4	5 659,8	5 376,5	4 940,9	4 743,6
Eget kapital	3 094,8	2 894,8	2 702,8	2 612,6	2 536,8
Avsättning till pensionskulld	157,4	147,1	125,5	114,6	100,2
Övriga avsättningar	297,2	143,7	130,0	134,3	136,5
Skulder	2 594,0	2 474,2	2 418,3	2 079,4	1 970,1
Skulder och eget kapital	6 143,4	5 625,0	5 376,5	4 940,9	4 743,6

*) Skövde kommuns andel i Avfallshantering östra Skaraborg har ändrats 2007, 2008 samt 2014.

**) Skövde kommuns andel i Miljösamverkan Östra Skaraborg har ändrats 2013 och 2014.

KOMMUNEN (mnkr)	2014	2013	2012	2011	2010
Resultaträkning					
Verksamhetens intäkter	772,6	744,1	751,2	718,9	784,2
Jämförelsestörande post	26,3	43,5	46,5		
Verksamhetens kostnader	-2 936,2	-2 802,8	-2 815,9	-2 751,9	-2 719,2
Avskrivningar	-161,8	-158,0	-151,5	-142,9	-138,5
Verksamhetens nettokostnader	-2 299,1	-2 173,2	-2 169,7	-2 175,9	-2 073,5
Skatteintäkter och statsbidrag	2 423,0	2 334,4	2 248,7	2 252,4	2 189,3
Finansnetto	-22,3	-35,3	-27,7	-33,1	-19,2
Resultat efter finansiella poster	101,6	125,9	51,3	43,5	96,6
Extraordinär intäkt	0,0	0,0	0,0	0,0	769,5
Årets resultat	101,6	125,9	51,3	43,5	866,1
Nettoinvesteringar	-339,6	-293,4	-341,1	-293,1	-177,9
Balansräkning					
Tillgångar	4 419,5	4 366,1	4 152,8	3 885,9	3 816,8
Eget kapital	2 775,2	2 677,0	2 551,0	2 501,4	2 458,3
Avsättning till pensionskulld	145,3	135,3	115,4	104,6	90,6
Andra avsättningar	227,3	93,2	92,5	92,2	95,3
Skulder	1 271,7	1 461,1	1 393,7	1 187,7	1 172,6
Skulder och eget kapital	4 419,5	4 366,1	4 152,8	3 885,9	3 816,8
KOMMUNAL SKATTESATS	20,86	20,56	20,56	20,99	20,99
ANTAL INVÅNARE 31/12	53 134	52 859	52 212	51 761	51 402

Läs hela Skövde kommuns årsredovisning med bilagor

- Nämndernas och Folkhälsorådets verksamhetsberättelser
- Kommunfullmäktiges och nämndernas måluppfyllelse 2014
- Verksamhetsberättelse Överförmyndare i samverkan

Håll dig uppdaterad om vad som händer i Skövde kommun
genom att gå in på vår webbplats www.skovde.se.

PROJEKTLEDNING: KOMMUNSTYRELSENS STAB, SKÖVDE KOMMUN

ANSVARIG UTGIVARE: KOMMUNSTYRELSENS STAB, SKÖVDE KOMMUN

FOTO: GOTHIA SCIENCE PARK, JAN-ERIK LUNDQVIST, MOSTPHOTOS, ROLAND SVENSSON, RUNE JOHANSSON, SKÖVDE KOMMUN, SKÖVDEBOSTÄDER, SWAVEK DYDIZSKO, THOMAS HARRYSSON, TUANA ART

GRAFISK FORM - PRODUKTION: HANS KLAR - HATECH - DIGITAL GRAFISK PRODUKTION

PAPPER: ARCTIC SILK FRÅN ARCTIC PAPER I MUNKEDAL

TYPSNITT: TIMES NEW ROMAN, META BOLD, META CAPS, META NORMAL, HELVETICA

Kommunstyrelsens stab

Postadress 541 83 SKÖVDE

Telefon 0500-49 80 00

Webbplats www.skovde.se